

ส่วนที่ 1

การประกอบธุรกิจ

1. นโยบายและภาพรวมการประกอบธุรกิจ

กลุ่มทิสโก้ได้ดำเนินการปรับโครงสร้างการถือหุ้นโดยมีบริษัทโฮลดิ้งเป็นบริษัทใหญ่ของกลุ่ม โดยหลังจากพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 3 สิงหาคม 2551 ธนาคารทิสโก้ จำกัด (มหาชน) (“ธนาคาร” หรือ “ธนาคารทิสโก้”) ได้ยื่นขอจัดกลุ่มธุรกิจทางการเงินกับธนาคารแห่งประเทศไทย โดยจัดตั้งบริษัทใหม่ คือ บริษัท ทิสโก้ไฟแนนเชียลกรุ๊ป จำกัด (มหาชน) ซึ่งมีสถานะเป็นบริษัทมหาชนที่ไม่ใช่ธนาคารพาณิชย์ เพื่อเป็นบริษัทโฮลดิ้ง และเป็นบริษัทใหญ่ของกลุ่มทิสโก้แทนธนาคารทิสโก้

ปัจจุบันบริษัท ทิสโก้ไฟแนนเชียลกรุ๊ป จำกัด (มหาชน) ประกอบธุรกิจการถือหุ้นในบริษัทอื่น (Holding Company) และ ไม่มีการประกอบธุรกิจอื่นใด มีธนาคารทิสโก้ จำกัด (มหาชน) เป็นบริษัทแกนของกลุ่ม ให้บริการทางการเงินในหลากหลายรูปแบบทั้งธุรกิจธนาคารพาณิชย์และสินเชื่อบริการ รวมถึงธุรกิจตลาดทุน

1.1 วิสัยทัศน์ (Vision) พันธกิจ (Mission) ค่านิยม (Value) และกลยุทธ์ขององค์กร

เพื่อเป็นการกำหนดทิศทางและเป้าหมายที่เป็นหนึ่งเดียวกันของทั้งกลุ่มทิสโก้ กลุ่มทิสโก้กำหนดให้มีการวางวิสัยทัศน์ (Vision) พันธกิจ (Mission) และคุณค่า (Value) ขององค์กรไว้อย่างชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษร วิสัยทัศน์เป็นตัวกำหนดภาพความมุ่งหวังสูงสุดที่องค์กรต้องการจะบรรลุพันธกิจเป็นการกำหนดภารกิจและหลักปฏิบัติที่องค์กรจะยึดถือในการดำเนินธุรกิจ คุณค่าหลัก คือหลักการร่วมกันที่ผู้บริหารและพนักงานจะนำมาใช้ในการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมาย

วิสัยทัศน์ขององค์กร คือ “สร้างโอกาสให้ชีวิต”

พันธกิจขององค์กร คือ “ทิสโก้เป็นองค์กรแห่งการเติบโตอย่างมีคุณภาพ ที่มุ่งเน้นการนำเสนอผลิตภัณฑ์การเงินอันมีคุณค่าให้กับลูกค้าด้วยความเชี่ยวชาญอย่างเป็นผู้แนะนำและมีอาชีพ ทิสโก้มุ่งมั่นที่จะขยายบริการให้ครอบคลุมความต้องการของลูกค้าในทุกพื้นที่ โดยให้ความสำคัญกับการริเริ่มสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์การเงินใหม่ๆ และการให้คำแนะนำที่สร้างสรรค์โอกาสทางการเงินของลูกค้าในทุกช่วงของชีวิต การพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่องและการลงทุนในเทคโนโลยีชั้นนำคือหัวใจของบริการที่มีประสิทธิภาพและเชื่อถือได้ของเรา ทิสโก้ยังยึดมั่นในวัฒนธรรมองค์กรที่ซื่อสัตย์ ยุติธรรม และโปร่งใส เพื่อสร้างสรรค์คุณค่าอย่างยั่งยืนเพื่อลูกค้า ผู้ถือหุ้น พนักงาน และสังคม”

ค่านิยมขององค์กร กลุ่มทิสโก้มีค่านิยมองค์กรซึ่งถือเป็นหัวใจสำคัญของการให้บริการแก่ลูกค้า และเป็นคุณค่าที่มุ่งปลูกฝังแก่พนักงานทุกคน เพื่อพัฒนาไปสู่วัฒนธรรมองค์กรและเป็นแม่บทในการสร้างทัศนคติของการทำงานอย่างมืออาชีพ ค่านิยมที่กลุ่มทิสโก้ให้ความสำคัญ ได้แก่

- 1) ลูกค้าเป็นหลัก ใส่ใจมุ่งบริการลูกค้าเป็นหลัก สามารถเสนอแนวคิดและพัฒนาวิธีการที่เหมาะสมเพื่อตอบสนองความต้องการที่หลากหลายของลูกค้า
- 2) เชี่ยวชาญอย่างผู้นำ บุคลากรของทิสโก้จะต้องเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องให้มีขีดความสามารถและทักษะที่โดดเด่น สะท้อนความเป็นผู้นำในด้านคุณภาพบริการเพื่อให้ลูกค้าได้รับความพึงพอใจสูงสุด

- 3) **ชื่อเสียง มีคุณธรรม** บุคลากรของทิสโก้ประพฤติปฏิบัติตนอย่างซื่อสัตย์สุจริต ยึดมั่นในมาตรฐานสูงสุดของจรรยาบรรณวิชาชีพในการปฏิบัติงานและการให้บริการแก่ลูกค้า
- 4) **ความคิดสร้างสรรค์** ความเชี่ยวชาญของทิสโก้ไม่ได้มาจากความรู้จริง ประสบการณ์และความชำนาญเท่านั้น แต่ยังผสมผสานในส่วนของความคิดสร้างสรรค์ เพราะเราเชื่อว่าคำแนะนำต่างๆ ที่มอบให้แก่ลูกค้า ต้องมีทั้งความถูกต้อง ความหลากหลาย และความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งจะช่วยเปิดมุมมองและสร้างทางเลือกในการบริหารจัดการต่างๆ เกี่ยวกับการเงินได้
- 5) **สร้างผลงานที่น่าเชื่อถือ** สานความสัมพันธ์กับลูกค้าด้วยการมอบบริการที่ดีที่สุด เพิ่มคุณค่าในการบริการ ด้วยความรู้ ความชำนาญในวิชาชีพและการปฏิบัติงานที่น่าเชื่อถือและเป็นที่น่าไว้วางใจ เน้นความพึงพอใจ และความสำเร็จของลูกค้าเป็นมาตรฐานในการประเมินผลงาน
- 6) **การให้คำแนะนำ** บุคลากรของทิสโก้มีความเชี่ยวชาญด้านการเงิน มีความปรารถนาที่จะแนะนำ วางแผน จัดการ ด้านการเงิน ให้กับผู้อื่นอย่างดีที่สุด ด้วยบุคลิกที่เป็นกันเองและเปิดกว้าง ทำให้สามารถรับรู้และเข้าใจถึงความต้องการที่แท้จริงของลูกค้าเพื่อช่วยให้ลูกค้าบรรลุเป้าหมายทางการเงินอย่างแท้จริง

กลยุทธ์ในการดำเนินธุรกิจ (Strategic Plan)

ในการจัดทำแผนธุรกิจสำหรับระยะเวลา 3 ปีข้างหน้า กลุ่มทิสโก้พิจารณาถึงสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ ได้แก่ ภาวะเศรษฐกิจ กฎหมาย และนโยบายภาครัฐ นอกจากนี้ยังพิจารณาถึงปัจจัยภายในอื่นๆ เช่น จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส ความเสี่ยง ปัจจัยแห่งความสำเร็จ (Critical Success Factor) และประเด็นสำคัญต่างๆ ที่ต้องเร่งปฏิบัติ (Priority Issue) โดยผู้บริหารจะนำปัจจัยต่างๆ ดังกล่าวมาประกอบการพิจารณาเพื่อกำหนดแนวทางขององค์กร (Corporate Theme) ในแต่ละปี และจัดทำแผนกลยุทธ์องค์กร (Corporate Strategy Map) ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ (Vision) ขององค์กรในการนำกลยุทธ์มาใช้อย่างมีประสิทธิภาพ กลุ่มทิสโก้ได้นำเอาเทคนิค Balanced Scorecard มาใช้ในการสร้างความสมดุลของกลยุทธ์ใน 4 ด้าน คือ ด้านการเงิน ด้านลูกค้า ด้านกระบวนการทำงานภายใน และด้านการเรียนรู้ โดยมีการกำหนดตัวชี้วัดผลงานหลัก (Key Performance Indicator) ของแต่ละสายธุรกิจ อันจะเชื่อมโยงกับระบบการบริหารผลงาน (Performance Management) ที่กำหนดผลตอบแทนของพนักงานตามผลปฏิบัติงาน โดยมีการติดตามผลงานอย่างสม่ำเสมอ (Performance Dashboard)

แผนกลยุทธ์องค์กร

เพื่อให้การดำเนินงานของบริษัทบรรลุเป้าหมายขององค์กรตามวิสัยทัศน์และภารกิจที่วางไว้นั้น กลุ่มทิสโก้มีการกำหนดแผนกลยุทธ์องค์กรในปี 2561 ไว้โดยมีประเด็นที่มุ่งเน้น ดังต่อไปนี้

- ขยายการให้บริการสินเชื่อไปยังภูมิภาคต่างๆ ให้ครอบคลุมทั่วประเทศ ผ่านสาขา microfinance ภายใต้แบรนด์ “สมหวัง เงินสั่งได้” กลุ่มทิสโก้ได้ขยายสาขาสมหวังเพิ่มขึ้นอีก 48 สาขา ทำให้ ณ สิ้นปี 2561 มีสาขาสมหวังทั่วประเทศจำนวน 238 สาขา เพื่อรองรับความต้องการสินเชื่อจำนำทะเบียนที่ขยายตัวอย่างต่อเนื่อง
- มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพของผู้จัดการธนบดีเพื่อบริการค่าที่ปรึกษาการเงิน การลงทุน การจัดการสินทรัพย์ รวมถึงการให้บริการขายผลิตภัณฑ์การลงทุน ผลิตภัณฑ์ประกันชีวิตและสุขภาพจากหลากหลายบริษัท (Open-Architecture) โดยในปี 2561 กลุ่มทิสโก้มีผู้จัดการธนบดีที่ขึ้นทะเบียนคุณวุฒิวิชาชีพผู้ช่วยนักวางแผนการเงิน และนักวางแผนการเงิน (AFPT/CFP) เพิ่มขึ้นเกือบเท่าตัว และได้ออกผลิตภัณฑ์กองทุนที่หลากหลายที่สอดคล้องไปกับระดับความเสี่ยงของลูกค้า อาทิ กองทุน TISCO Global Income ที่ลงทุนในหลากหลายสินทรัพย์ทั่วโลก กองทุน TISCO Global

ESG ลงทุนในหุ้นทั่วโลกโดยเน้นบริษัทที่ผ่านการคัดกรองโดยใช้ปัจจัยสิ่งแวดล้อม สังคม และธรรมาภิบาล สำหรับผลิตภัณฑ์ประกัน กลุ่มทิสโก้ได้นำเสนอผลิตภัณฑ์ประกันสุขภาพแบบเหมาจ่าย My Care Smart และผลิตภัณฑ์ประกันคุ้มครองอุบัติเหตุส่วนบุคคลสำหรับผู้สูงอายุ PA อามา ซึ่งผลิตภัณฑ์ดังกล่าวได้รับการตอบรับที่ดีจากลูกค้า

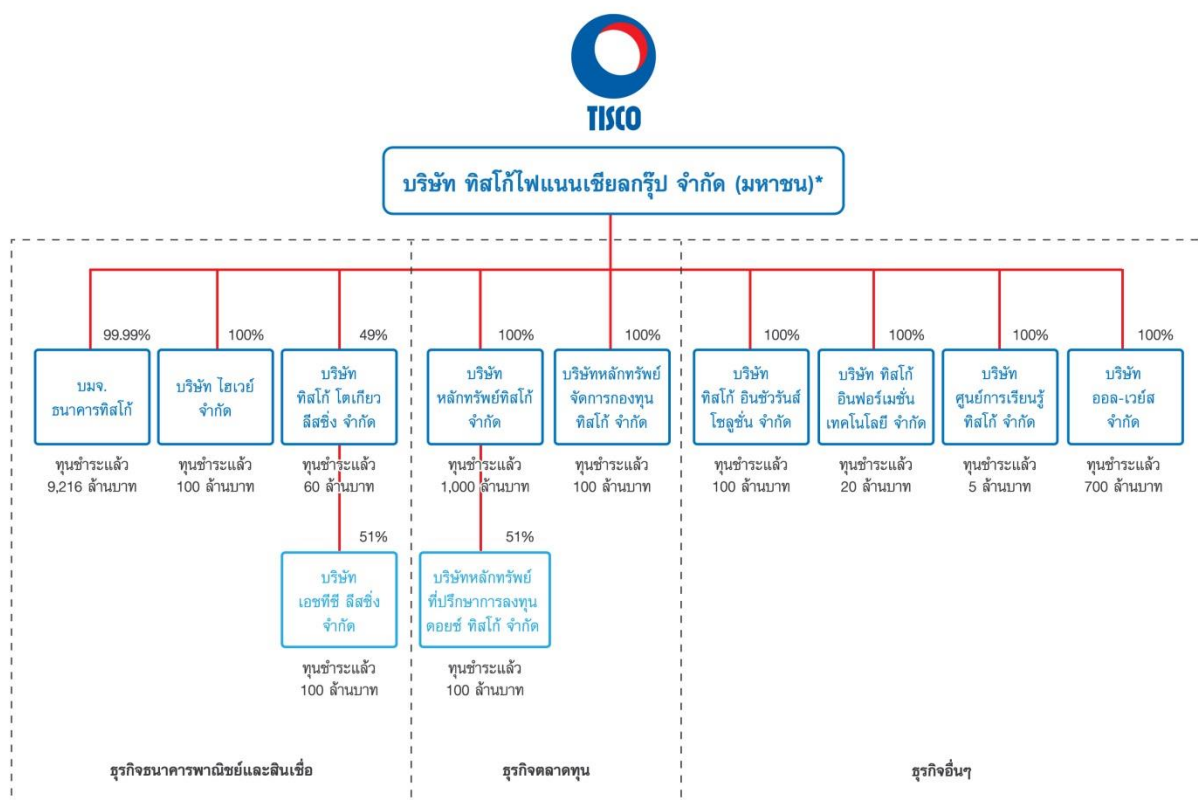
- ขยายฐานลูกค้าเงินฝากและธนปถิณกิจในกลุ่มที่มีระดับรายได้ปานกลางขึ้นไปจากแนวโน้มประชากรที่เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุและกลุ่มลูกค้าที่เข้าสู่วัยเกษียณอายุซึ่งกลุ่มทิสโก้สามารถขยายฐานเงินฝากเพิ่มขึ้นกว่าร้อยละ 7 นอกจากนี้ บลจ. ทิสโก้ได้จัดกิจกรรมให้ความรู้ด้านการเงินสำหรับวัยเกษียณให้แก่ลูกค้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพอย่างต่อเนื่องตลอดปี 2561
- เสาะหาพันธมิตรทางธุรกิจ เพื่อช่วยขยายฐานลูกค้าและเพิ่มช่องทางในการเข้าถึงบริการ โดยธนาคารทิสโก้ได้รับความไว้วางใจจากฟอรัคและมาสด้าซึ่งเป็นผู้ผลิตรถยนต์ชั้นนำให้ร่วมพัฒนาผลิตภัณฑ์ประกันภัยรถยนต์สำหรับลูกค้าของฟอรัคและมาสด้า
- รักษาและขยายธุรกิจจากฐานลูกค้าในปัจจุบันด้วยการนำเสนอบริการด้านการเงินที่ตอบโจทย์ความต้องการและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับลูกค้า และสร้างความร่วมมือระหว่างสายธุรกิจเพื่อเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงลูกค้า รวมถึงการแนะนำลูกค้าระหว่างสายธุรกิจเพื่อนำเสนอบริการที่ตอบสนองรูปแบบการใช้ชีวิต (lifestyle) และความต้องการของลูกค้าที่หลากหลาย
- วางโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัลเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้บริโภคและรองรับการขยายธุรกิจลูกค้ารายย่อยผ่านแพลตฟอร์มใหม่

1.2 การเปลี่ยนแปลงและพัฒนากิจการที่สำคัญในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา

- ในปี 2559 ธนาคารทิสโก้ จำกัด (มหาชน) และบริษัท ออล-เวย์ส จำกัด บริษัทย่อยในกลุ่มทิสโก้ ได้ลงนามในสัญญาซื้อขายธุรกิจลูกค้ารายย่อยของธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ด (ไทย) จำกัด (มหาชน) และได้ดำเนินการรับโอนธุรกิจลูกค้ารายย่อยจากธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ด (ไทย) จำกัด (มหาชน) แล้วเสร็จตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2560 ทั้งนี้ ธุรกิจลูกค้ารายย่อยในส่วนของสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย สินเชื่อส่วนบุคคล สินเชื่อธุรกิจรายย่อย บริการธนปถิณกิจ (Wealth Management) บริการนายหน้าประกันภัย (Bancassurance) รวมถึงเงินฝากรายย่อย และสาขานาการจำนวน 4 สาขา ได้ดำเนินการรับโอนโดยธนาคารทิสโก้ จำกัด (มหาชน) ในขณะที่ธุรกิจบัตรเครดิต รับโอนโดยบริษัท ออล-เวย์ส จำกัด
- ในปี 2561 ธนาคารทิสโก้ จำกัด (มหาชน) และบริษัท ออล-เวย์ส จำกัด บริษัทย่อยในกลุ่มทิสโก้ ได้ลงนาม ในสัญญาโอนขายลูกหนี้สินเชื่อส่วนบุคคลและธุรกิจบัตรเครดิตให้แก่ธนาคารซีทีแบงก์ เอ็น. เอ. สาขาทรงเทพ ทั้งนี้ ธนาคารทิสโก้ จำกัด (มหาชน) ได้ทำการโอนขายลูกหนี้สินเชื่อส่วนบุคคลให้แก่ธนาคารซีทีแบงก์ เอ็น. เอ. สาขาทรงเทพ เสร็จสมบูรณ์เมื่อวันที่ 4 มิถุนายน 2561 และบริษัท ออล-เวย์ส จำกัด ได้ทำการโอนขายธุรกิจบัตรเครดิตให้แก่ธนาคารซีทีแบงก์ เอ็น. เอ. สาขาทรงเทพ เสร็จสมบูรณ์เมื่อวันที่ 23 กันยายน 2561

1.3 โครงสร้างการถือหุ้นของกลุ่มบริษัท

บริษัท ทีเอสไอไฟแนนเชียลกรุ๊ป จำกัด (มหาชน) ประกอบธุรกิจการถือหุ้นในบริษัทอื่น (Holding Company) และไม่มี การประกอบธุรกิจอื่นใด ดังนั้นการประกอบธุรกิจจึงแบ่งตามลักษณะการประกอบธุรกิจของบริษัทในกลุ่ม ซึ่งสามารถ แบ่งตามประเภทธุรกิจหลักได้ 2 กลุ่มหลัก คือ กลุ่มธุรกิจธนาคารพาณิชย์และสินเชื่อ และกลุ่มธุรกิจตลาดทุน โดยให้บริการทาง การเงินในรูปแบบต่างๆ ผ่านบริษัทในเครือ เพื่อที่จะสามารถตอบสนองความต้องการทางการเงินให้แก่ลูกค้า อย่างครบวงจร ทั้งนี้ โครงสร้างการถือหุ้นกลุ่มทีเอสไอ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 มีรายละเอียดดังนี้

*บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

รายละเอียดของนิติบุคคลที่บริษัทถือหุ้นทางตรงตั้งแต่ร้อยละ 10 ขึ้นไปของจำนวนหุ้นที่ออกจำหน่ายแล้ว ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

บริษัท/สถานที่ตั้งสำนักงานใหญ่	ประเภทธุรกิจ	ประเภทหุ้น	ทุนจดทะเบียน	ทุนชำระแล้ว	จำนวนหุ้นที่ออกจำหน่ายแล้ว	การถือหุ้นของบริษัท	
						จำนวนหุ้นที่ถือ	อัตราถือหุ้น (ร้อยละ)
ธนาคารทิสโก้ จำกัด (มหาชน) ¹⁾ เลขที่ 48/2 อาคารทิสโก้ทาวเวอร์ ชั้น 1 ถนนสาทรเหนือ แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพฯ 10500 โทรศัพท์ 0 2633 6000 โทรสาร 0 2633 6800	ธนาคารพาณิชย์	สามัญ บุริมสิทธิ รวม	9,215,676,920	9,215,676,920	921,567,588	921,452,529	100.0
					104	-	
					921,567,692	921,452,529	
บริษัท ไฮเวย์ จำกัด เลขที่ 2046/16 ถนนเพชรบุรีตัดใหม่ แขวงบางกะปิ เขตห้วยขวาง กรุงเทพฯ 10310 โทรศัพท์ 0 2319 1717 โทรสาร 0 2308 7405	เช่าซื้อและ สินเชื่อรายย่อย	สามัญ บุริมสิทธิ รวม	100,000,000	100,000,000	994,500	994,496	100.0
					5,500	5,500	
					1,000,000	999,996	
บริษัท ทิสโก้ โตเกียว ลีสซิ่ง จำกัด เลขที่ 48/30 อาคารทิสโก้ทาวเวอร์ ชั้น 16 ถนนสาทรเหนือ แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพฯ 10500 โทรศัพท์ 0 2638 0900 โทรสาร 0 2638 0913	เช่าซื้อและลีสซิ่ง	สามัญ	60,000,000	60,000,000	60,000	29,400	49.00
บริษัท ทิสโก้ อินชัวร์نس ไซนส์ จำกัด เลขที่ 48/51 อาคารทิสโก้ทาวเวอร์ ชั้น 22 ถนนสาทรเหนือ แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพฯ 10500 โทรศัพท์ 0 2633 6060 โทรสาร 0 2633 4400	นายหน้า ประกันภัย	สามัญ	100,000,000	100,000,000	1,000,000	999,965	100.00
บริษัทหลักทรัพย์ ทิสโก้ จำกัด เลขที่ 48/8 อาคารทิสโก้ทาวเวอร์ ชั้น 4 ถนนสาทรเหนือ แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพฯ 10500 โทรศัพท์ 0 2633 6999 โทรสาร 0 2633 6660	หลักทรัพย์	สามัญ	1,000,000,000	1,000,000,000	100,000,000	99,999,998	100.00
บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน ทิสโก้ จำกัด เลขที่ 48/16-17 อาคารทิสโก้ทาวเวอร์ ชั้น 9 ถนนสาทรเหนือ แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพฯ 10500 โทรศัพท์ 0 2633 6000 กด 4 โทรสาร 0 2633 7300	ธุรกิจหลักทรัพย์ ประเภทกิจการ จัดการลงทุน	สามัญ	100,000,000	100,000,000	1,000,000	999,994	100.00
บริษัท ทิสโก้ อินฟอร์เมชันเทคโนโลยี จำกัด เลขที่ 48/12 อาคารทิสโก้ทาวเวอร์ ชั้น 6 ถนนสาทรเหนือ แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพฯ 10500 โทรศัพท์ 0 2633 4299 โทรสาร 0 2633 7600	บริการงาน สนับสนุน	สามัญ	20,000,000	20,000,000	200,000	199,994	100.00

บริษัท/สถานที่ตั้งสำนักงานใหญ่	ประเภทธุรกิจ	ประเภทหุ้น	ทุนจดทะเบียน	ทุนชำระแล้ว	จำนวนหุ้นที่ออกจำหน่ายแล้ว	การถือหุ้นของบริษัท	
						จำนวนหุ้นที่ถือ	อัตรา การถือหุ้น (ร้อยละ)
บริษัท ศูนย์การเรียนรู้ทิสโก้ จำกัด เลขที่ 48/20 อาคารทิสโก้ทาวเวอร์ ชั้น 12 โซนเอ ถนนสาทรเหนือ แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพฯ 10500 โทรศัพท์ 0 2633 7154 โทรสาร 0 2633 7155	บริการงาน สนับสนุน	สามัญ	5,000,000	5,000,000	50,000	49,997	100.00
บริษัท ออล-เวย์ส จำกัด เลขที่ 48/13 อาคารทิสโก้ทาวเวอร์ ชั้น 7 โซนเอ ถนนสาทรเหนือ แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพฯ 10500 โทรศัพท์ 0 2633 7129 โทรสาร 0 2633 7150	บริการงาน สนับสนุน	สามัญ	700,000,000	700,000,000	7,000,000	6,999,997	100.00
บริษัท ไทรมัส ลีสซิ่ง จำกัด ² เลขที่ 48/50 อาคารทิสโก้ทาวเวอร์ ชั้น 22 โซนเอ ถนนสาทรเหนือ แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพฯ 10500 โทรศัพท์ 0 2633 7766 โทรสาร 0 2633 7600	เช่าซื้อ	สามัญ	3,000,000	3,000,000	30,000	29,998	100.00

¹ บริษัทแกน (Core Company) ของกลุ่มทิสโก้

² หยุดดำเนินการ และอยู่ระหว่างขั้นตอนการชำระบัญชี

นอกจากนี้ ธนาคารทิสโก้ จำกัด (มหาชน) บริษัทแกนของกลุ่มทิสโก้ ถือหุ้นในนิติบุคคลอื่นร้อยละ 10 ขึ้นไปของจำนวนหุ้นที่ออกจำหน่ายแล้ว โดยบริษัททั้งหมดไม่ใช่บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ และการถือหุ้นดังกล่าวจัดเป็นเงินลงทุนทั่วไป รายละเอียดเพิ่มเติมปรากฏตามหมายเหตุประกอบงบการเงิน ข้อ 3.4.5 เงินลงทุนในหลักทรัพย์อื่นที่บริษัทย่อยที่ประกอบธุรกิจการธนาคารถือหุ้นตั้งแต่ร้อยละ 10 ขึ้นไป ของจำนวนหุ้นที่ออกจำหน่ายแล้วของนิติบุคคลนั้น

2. ลักษณะการประกอบธุรกิจ

บริษัท ทิสโก้ไฟแนนเชียลกรุ๊ป จำกัด (มหาชน) (“บริษัท”) และบริษัทย่อยแบ่งการดำเนินธุรกิจออกเป็น 2 กลุ่มหลัก คือ กลุ่มธุรกิจธนาคารพาณิชย์และสินเชื่อ และกลุ่มธุรกิจหลักทรัพย์

กลุ่มธุรกิจธนาคารพาณิชย์และสินเชื่อ กลุ่มทิสโก้ประกอบธุรกิจธนาคารพาณิชย์และบริการสินเชื่อภายใต้พระราชบัญญัติสถาบันการเงินและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยให้บริการทางการเงินผ่านสำนักงานใหญ่และสาขาของธนาคารทิสโก้ จำกัด (มหาชน) (“ธนาคาร”) และบริษัทย่อย

กลุ่มธุรกิจตลาดทุน ให้บริการนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์และบริการจัดการกองทุนภายใต้พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

โครงสร้างรายได้

โครงสร้างรายได้ของกลุ่มทิสโก้ มีดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	ปี 2559		ปี 2560		ปี 2561	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
รายได้ดอกเบี้ย						
ธนาคารทิสโก้ จำกัด (มหาชน)	15,185	90.6	15,521	84.4	16,728	83.5
บริษัท ไฮเวย์ จำกัด	712	4.2	759	4.1	871	4.4
บริษัทย่อยอื่นๆ	114	0.7	102	0.5	91	0.4
รวมรายได้ดอกเบี้ย	16,011	95.5	16,382	89.0	17,690	88.3
รวมค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย	(5,091)	(30.4)	(4,814)	(26.2)	(5,075)	(25.3)
รวมรายได้ดอกเบี้ย - สุทธิ	10,920	65.2	11,567	62.8	12,615	63.0
รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการ						
ธนาคารทิสโก้ จำกัด (มหาชน)	3,105	18.5	3,266	17.8	3,181	15.9
บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน ทิสโก้ จำกัด	1,143	6.8	1,686	9.2	1,523	7.6
บริษัทหลักทรัพย์ ทิสโก้ จำกัด	985	5.9	1,064	5.7	944	4.7
บริษัทย่อยอื่นๆ	135	0.8	329	1.8	691	3.4
รวมรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการ	5,368	32.0	6,345	34.5	6,339	31.6
ค่าใช้จ่ายค่าธรรมเนียมและบริการ	(230)	(1.4)	(246)	(1.3)	(244)	(1.2)
รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการ - สุทธิ	5,138	30.6	6,099	33.2	6,095	30.4
รายได้จากการดำเนินงานอื่น ๆ	700	4.2	728	4.0	1,323	6.6
รวมรายได้จากการดำเนินงาน	16,758	100.0	18,394	100.0	20,033	100.0

2.1 ลักษณะบริการ

เนื่องจากบริษัทประกอบธุรกิจการถือหุ้นในบริษัทอื่น (Holding Company) และไม่มีการประกอบธุรกิจหลักอื่นใด ดังนั้นลักษณะการประกอบธุรกิจจึงแบ่งตามลักษณะการประกอบธุรกิจของบริษัทย่อย ซึ่งสามารถแบ่งได้ 2 กลุ่มหลัก คือ กลุ่มธุรกิจธนาคารพาณิชย์และสินเชื่อ และกลุ่มธุรกิจหลักทรัพย์ เพื่อให้การให้บริการสอดคล้องกับแนวทางการดำเนินธุรกิจแบบการรวมศูนย์ที่ลูกค้า (Client Centric) กลุ่มบริษัทจึงแบ่งการให้บริการออกเป็น 4 สายงานหลัก ประกอบด้วย 1) สายงานกลุ่มลูกค้ารายย่อย 2) สายงานกลุ่มลูกค้าบริษัท 3) สายงานกลุ่มลูกค้าธนบดีและจัดการกองทุน 4) สายบริหารงานส่วนกลางและความรับผิดชอบต่อสังคม โดยมีรายละเอียดการให้บริการดังนี้

1. สายงานกลุ่มลูกค้ารายย่อย (Retail Banking)

สายกลุ่มลูกค้ารายย่อยให้บริการ 3 ประเภทดังนี้

1.1 บริการสินเชื่อรายย่อย (Retail Loans)

บริการสินเชื่อรายย่อย เป็นการให้สินเชื่อกับกลุ่มลูกค้ารายย่อยที่เป็นบุคคลธรรมดา โดยมีวัตถุประสงค์ในการให้สินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภคเป็นหลัก โดยแบ่งประเภทสินเชื่อรายย่อยตามวัตถุประสงค์ของการกู้ยืมได้ดังนี้

• สินเชื่อเช่าซื้อ

สินเชื่อเช่าซื้อ ดำเนินการโดยธนาคารทิสโก้ จำกัด (มหาชน) บริษัท ไฮเวย์ จำกัด บริษัท ทิสโก้ โตเกียว ลีสซิ่ง จำกัด และบริษัท เอชทีซี ลีสซิ่ง จำกัด โดยให้บริการกู้ยืมเพื่อเช่าซื้อทรัพย์สิน ซึ่งผู้เช่าซื้อต้องวางเงินดาวน์เป็นสัดส่วนร้อยละของมูลค่าทรัพย์สินตามที่ธนาคาร และ/หรือบริษัทกำหนด และผ่อนชำระค่างวดเป็นจำนวนเท่าๆ กันตลอดอายุของสัญญาเช่าซื้อ โดยในระหว่างการผ่อนชำระธนาคาร และ/หรือบริษัทยังคงมีกรรมสิทธิ์ ในทรัพย์สินตามกฎหมายจนกว่าผู้เช่าซื้อจะผ่อนชำระเงินกู้ครบถ้วน อายุของสัญญามีระยะเวลาตั้งแต่ 1-7 ปี และมีอัตราดอกเบี้ยคงที่ตามอัตราตลาด ณ วันที่ทำสัญญา

กลุ่มทิสโก้ให้บริการสินเชื่อเช่าซื้อสำหรับรถยนต์ทุกชนิดทั้งใหม่และเก่า และรถจักรยานยนต์ ซึ่งรวมถึงรถยนต์นั่ง รถยนต์เอนกประสงค์ รถจักรยานยนต์ และรถยนต์ในเชิงพาณิชย์ อันได้แก่ รถโดยสารขนาดเล็ก รถบรรทุก หับลาก หางพ่วง รถชุด รถดัก เป็นต้น นอกจากนี้ยังให้บริการสินเชื่อเช่าซื้อสำหรับเครื่องจักรและอุปกรณ์เพื่อการประกอบการธุรกิจ เช่น แท่นพิมพ์เครื่องพิมพ์ระบบดิจิทัล เครื่องพิมพ์แบบฉีดหมึก เครื่องมือแพทย์ และเครื่องจักรก่อสร้าง เป็นต้น

ปี 2561 กลุ่มทิสโก้ (เฉพาะบริษัทที่ให้สินเชื่อเช่าซื้อ) ให้สินเชื่อเช่าซื้อรถยนต์ยี่ห้อฟอร์ดร้อยละ 46.0 มาสด้าร้อยละ 22.4 และยี่ห้ออื่นๆ เฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 31.6 ของยอดการให้สินเชื่อเช่าซื้อรถยนต์ใหม่ทั้งหมด และมีสัดส่วนการให้สินเชื่อเช่าซื้อรถยนต์ใหม่ต่อรถยนต์ใช้แล้วเฉลี่ยร้อยละ 90 ต่อ 10 ทั้งนี้ กลุ่มทิสโก้มุ่งเน้นที่จะขยายธุรกิจสินเชื่อเช่าซื้อต่อไป เนื่องจาก ความต้องการสินเชื่อประเภทนี้ยังคงมีอยู่สูง โดยมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพการให้บริการ นำเสนอบริการที่หลากหลาย ตลอดจนการควบคุมคุณภาพสินเชื่ออย่างมีประสิทธิภาพมากกว่าที่จะเน้นการแข่งขันด้านราคา ทั้งนี้ การกำหนดอัตราดอกเบี้ยการให้กู้ยืมยังคงใกล้เคียงกับอัตราตลาดโดยจะกำหนดระยะเวลาชำระคืนสูงสุดเป็นไปตามเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทย

• สินเชื่อเพื่อผู้บริโภค

สินเชื่อเพื่อผู้บริโภค ดำเนินการโดยกลุ่มทิสโก้ ให้บริการสินเชื่อเพื่อผู้บริโภคตามความต้องการของตลาด โดยมุ่งเน้นสินเชื่อที่มีอัตราผลตอบแทนหลังปรับค่าความเสี่ยง (Risk-Adjusted Return on Capital: RAROC) ที่ยอมรับได้ สินเชื่อเพื่อผู้บริโภคแบ่งออกเป็น 4 ผลิตภัณฑ์หลัก คือ สินเชื่อเพื่อการเคหะสินเชื่อเนกประสงค์ สินเชื่อส่วนบุคคล และบัตรเครดิต

สินเชื่อเพื่อการเคหะ ดำเนินการโดยธนาคารทิสโก้ จำกัด (มหาชน) เป็นการให้บริการสินเชื่อแก่ลูกค้าที่ต้องการซื้ออสังหาริมทรัพย์เพื่ออยู่อาศัย รวมถึงสินเชื่อเนกประสงค์เพื่อการเสริมสภาพคล่องทางการเงินโดยใช้ อสังหาริมทรัพย์เป็นหลักประกัน ซึ่งสินเชื่อเพื่อการเคหะมีอายุตั้งแต่ 3-30 ปี และมีหลักประกันเต็มวงเงิน อัตราดอกเบี้ยเป็นแบบลอยตัวตามภาวะตลาด หรือแบบผสมที่มีการกำหนดอัตราดอกเบี้ยคงที่ในช่วง 1-3 ปีแรกของการกู้

ในปี 2561 ธนาคารได้ทำการตลาดผ่านช่องทางดิจิทัล เพื่อประชาสัมพันธ์และสร้างการรับรู้ผลิตภัณฑ์สินเชื่อบ้านรูปแบบใหม่ที่เรียกว่ามอร์เกจเซฟเวอร์ ที่มีคุณลักษณะพิเศษสามารถให้ลูกค้าชำระคืนเงินกู้ในจำนวนที่สูงกว่าค่างวดเพื่อลดดอกเบี้ยจ่ายและสามารถถอนเงินส่วนที่ชำระเกินกว่าค่างวดออกมาใช้ตามความต้องการของลูกค้า

ได้ตลอดเวลา โดยไม่จำเป็นต้องยื่นเรื่องขออนุมัติสินเชื่อใหม่กับธนาคาร ปัจจุบันมอร์เกจเซฟเวอร์เป็นผลิตภัณฑ์หนึ่งเดียวในประเทศไทยที่มีลักษณะพิเศษดังกล่าว ทำให้ลูกค้าสามารถบริหารเงินให้เกิดประโยชน์สูงสุดและยังเป็นการตอบสนองความต้องการของลูกค้าที่หลากหลายได้อีกด้วย

สินเชื่อเนกประสงค์ ดำเนินการโดยธนาคารทิสโก้ จำกัด (มหาชน) และบริษัท ไฮเวย์ จำกัด ปัจจุบันกลุ่มทิสโก้มีช่องทางภายใต้แบรนด์ “ทิสโก้ ออโต้ แคช” และ “สมหวัง เงินสั่งได้” เป็นการให้สินเชื่อแก่บุคคลและนิติบุคคลทั่วไปที่มีเล่มทะเบียนรถยนต์ รถบรรทุก และรถจักรยานยนต์ปลอดภาระ ผลิตภัณฑ์นี้ตอบโจทย์ความต้องการของลูกค้าที่ต้องการวงเงินสินเชื่อระยะสั้น โดยลูกค้าสามารถเลือกผ่อนชำระได้นานถึง 72 เดือน และสามารถปิดบัญชีได้ก่อนกำหนดโดยไม่ต้องโอนเล่มทะเบียน ในปี 2561 กลุ่มทิสโก้ได้ขยายช่องทางการเข้าถึงบริการสินเชื่อครอบคลุมในทุกภูมิภาคและแหล่งชุมชนทั่วประเทศเพื่อเพิ่มโอกาสและเพิ่มความสะดวกให้กับลูกค้าในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนและบริการสินเชื่อนอกเหนือจากนี้กลุ่มทิสโก้มีบริการผ่านช่องทางออนไลน์ เว็บไซต์ www.tiscoautocash.co.th, www.somwang.co.th เพื่อเพิ่มความสะดวกในการให้บริการแก่ลูกค้า และสามารถติดตามข่าวสารและกิจกรรมของสมหวัง เงินสั่งได้ผ่านทาง www.facebook.com/somwangfanpage

สินเชื่อส่วนบุคคล ดำเนินการโดยธนาคารทิสโก้ จำกัด (มหาชน) เป็นการให้สินเชื่อแก่บุคคลและนิติบุคคลทั่วไป เพื่อนำไปใช้ในวัตถุประสงค์ต่างๆ ทั้งนี้ ธนาคารทิสโก้ จำกัด (มหาชน) ได้ทำการโอนขายลูกหนี้สินเชื่อส่วนบุคคลให้แก่ธนาคารซีทีแบงก์ เอ็น. เอ. สาขากกรุงเทพ เสร็จสมบูรณ์เมื่อวันที่ 4 มิถุนายน 2561

บัตรเครดิต ดำเนินการโดยบริษัท ออล-เวย์ส จำกัด เป็นการให้สินเชื่อแก่บุคคลเพื่อการผ่อนชำระค่าสินค้าแทนเงินสด หรือสามารถเบิกถอนเงินสดได้ ทั้งนี้ บริษัท ออล-เวย์ส จำกัด ได้ทำการโอนขายธุรกิจบัตรเครดิตให้แก่ธนาคารซีทีแบงก์ เอ็น. เอ. สาขากกรุงเทพ เสร็จสมบูรณ์เมื่อวันที่ 23 กันยายน 2561

กลุ่มลูกค้าและช่องทางการจำหน่าย

สำหรับธุรกิจสินเชื่อรายย่อย กลุ่มทิสโก้มีกลุ่มลูกค้าเป้าหมายเป็นบุคคลทั่วไปที่มีรายได้ประจำและมีประวัติการชำระหนี้ที่ดี โดยกลุ่มทิสโก้ให้บริการสินเชื่อรายย่อยผ่านสำนักงานใหญ่ สาขาของธนาคารทิสโก้และบริษัทย่อยอื่นในกลุ่ม ทำให้สามารถให้บริการครอบคลุมทุกภูมิภาค

กลุ่มทิสโก้ให้บริการสินเชื่อเช่าซื้อรถยนต์ผ่านบริษัทย่อยให้แก่ ธนาคารทิสโก้ จำกัด (มหาชน) และบริษัท ทิสโก้ โดเกีย ลีสซิ่ง จำกัด ให้บริการสินเชื่อเช่าซื้อจักรยานยนต์ดำเนินการโดยบริษัทย่อย คือบริษัท ไฮเวย์ จำกัด และให้บริการสินเชื่อเช่าซื้อสำหรับเครื่องจักรก่อสร้างเฉพาะยี่ห้อฮิตาชิผ่าน บริษัท เอชทีซี ลีสซิ่ง จำกัด ทั้งนี้ กลุ่มทิสโก้มีฐานลูกค้าที่มั่นคงผ่านตัวแทนจำหน่าย (Dealer) ซึ่งลูกค้าผู้เช่าซื้อส่วนใหญ่เป็นบุคคลธรรมดาที่มีรายได้ประจำ มีประวัติการชำระหนี้ที่ดี สำหรับธุรกิจสินเชื่อเพื่อผู้บริโภค กลุ่มทิสโก้ให้บริการผ่านธนาคารทิสโก้ และบริษัท ไฮเวย์ จำกัด มีกลุ่มลูกค้าเป้าหมายเป็นบุคคลธรรมดาทั่วไป ซึ่งมีความสามารถในการชำระคืนหนี้ได้อย่างเพียงพอ ณ สิ้นปี 2561 ธนาคารทิสโก้มีสาขาทั้งสิ้น 61 สาขา สาขาของบริษัท ไฮเวย์ จำกัด ที่ดำเนินธุรกิจสินเชื่อเช่าซื้อจักรยานยนต์ จำนวน 9 สาขา และสาขาของบริษัท ไฮเวย์ จำกัด ภายใต้แบรนด์ “สมหวัง เงินสั่งได้” จำนวน 238 สาขาทั่วประเทศที่ให้บริการสินเชื่อเพื่อผู้บริโภค

1.2 บริการประกันชีวิตและประกันภัย (Bancassurance)

ธนาคารทิสโก้และบริษัท ทิสโก้ อินชัวร์นซ์ โซลูชั่น จำกัด ได้รับใบอนุญาตเป็นนายหน้าประกันชีวิตและประกันวินาศภัยจากกรมการประกันภัย กระทรวงพาณิชย์ หรือ “สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ.)” โดยให้บริการเป็นนายหน้าประกันภัยทั้งในส่วนประกันชีวิต และประกันวินาศภัย โดยให้บริการประกันภัยประเภทต่าง ๆ แก่ลูกค้า กลุ่มทิสโก้มีความมุ่งมั่นที่จะคัดสรรและพัฒนาผลิตภัณฑ์ประกันภัยและประกันชีวิตที่เหมาะสม

กับความเสี่ยง และความต้องการของลูกค้า โดยเปิดโอกาสให้บริษัทประกันที่มีความแข็งแกร่งเข้าร่วมเป็นพันธมิตรทางธุรกิจ ด้วยรูปแบบการให้บริการขายผลิตภัณฑ์ประกันจากหลากหลายบริษัท (Open Architecture) ทำให้กลุ่มทิสโก้สามารถคัดสรรและพัฒนาผลิตภัณฑ์ ร่วมกับบริษัทประกันซึ่งมีความเชี่ยวชาญในผลิตภัณฑ์ที่แตกต่างกันในธุรกิจได้อย่างเหมาะสมและคุ้มค่าสำหรับลูกค้า โดยมีผลิตภัณฑ์ในหมวดประกันวินาศภัย อาทิ ประกันภัยรถยนต์ ประกันอัคคีภัยและภัยธรรมชาติ ประกันภัยเพื่อธุรกิจ และผลิตภัณฑ์ในหมวดประกันชีวิต อาทิ ประกันสินเชื่อประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์และ แบบประกันบำนาญ ประกันชีวิตควบการลงทุน รวมถึงประกันสุขภาพและโรคร้ายแรง ปัจจุบันกลุ่มทิสโก้มีพันธมิตรทางธุรกิจหลายบริษัท ต่างก็เป็นบริษัทประกันภัยชั้นแนวหน้าที่มีชื่อเสียงและฐานะการเงินมั่นคง

ในปี 2561 กลุ่มทิสโก้มุ่งเน้นพัฒนาผลิตภัณฑ์สำหรับกลุ่มลูกค้ารายย่อย โดยออกผลิตภัณฑ์ประกันสุขภาพแบบเหมาจ่าย (ชื่อทางการตลาด : My Care Smart) แผนประกันสุขภาพให้ลูกค้าสามารถเลือกสรรได้ตรงความต้องการ โดยเฉพาะพนักงานบริษัทที่มีแผนคุ้มครองเพิ่มเติมจากสวัสดิการบริษัท เพื่อให้ลูกค้าได้รับส่วนลดเบี้ยประกันภัย ธนาครยังได้ออกผลิตภัณฑ์ประกันคุ้มครองอุบัติเหตุส่วนบุคคลสำหรับผู้สูงอายุ (ชื่อทางการตลาด : PA อามา) ซึ่งให้ความคุ้มครองถึงอายุ 100 ปี และสามารถใช้บริการลดหย่อนภาษีได้อีกด้วย ส่วนกลุ่มลูกค้าสินเชื่อรถยนต์ ธนาครได้รับการแต่งตั้งจากบริษัท ฟอर्ड เซลส์ แอนด์ เซอร์วิส (ประเทศไทย) จำกัด ซึ่งเป็นพันธมิตรทางธุรกิจ ให้ทำหน้าที่นายหน้าประกันภัยรถยนต์อย่างเป็นทางการ ขยายบริการมอบประกันภัยฟอर्डเอนซัวร์ (Ford Ensure) ให้แก่ลูกค้ารายใหม่ทุกคัน และที่สำคัญอย่างยิ่ง กลุ่มทิสโก้ได้มุ่งเน้นการบริหารจัดการด้านการให้บริการแก่ลูกค้าอย่างเป็นธรรม (Market conduct) โดยพัฒนาพนักงานให้มีความรู้ความเข้าใจอย่างชัดเจน ถึงประโยชน์ของความคุ้มครอง ช้อยกเว้น เงื่อนไขการรับประกันของผลิตภัณฑ์ประกันภัย รวมถึงการคัดเลือกผลิตภัณฑ์ที่เหมาะสมกับความต้องการ และความสามารถในการชำระค่าเบี้ยประกันภัยของลูกค้า ตลอดจนการจัดทำเอกสารประกอบการเสนอขาย เพื่อให้ลูกค้าได้รับการอธิบายพร้อมเอกสารประกอบการพิจารณาตัดสินใจเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ ได้ตรงตามความต้องการที่แท้จริง นอกจากนี้ กลุ่มทิสโก้ได้เน้นให้พนักงานทราบถึงหลักเกณฑ์ที่หน่วยงานกำกับที่เกี่ยวข้อง ยึดหลักการขายที่เป็นธรรม และเปิดเผยโปร่งใสต่อลูกค้า ซึ่งทีมงานได้ยึดถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัดเป็นอย่างยิ่ง

1.3 บริการสินเชื่อธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Commercial Lending)

บริการสินเชื่อธุรกิจขนาดกลางให้บริการสินเชื่อเพื่อการพาณิชย์ ในการประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเป็นหลัก อาทิ สินเชื่อเพื่อผู้แทนจำหน่ายรถยนต์ สินเชื่อเงินทุนหมุนเวียน เงินกู้ระยะยาว สินเชื่อเช่าซื้อทรัพย์สินเพื่อการพาณิชย์ เช่น รถบรรทุก รถบัสโดยสาร เครื่องจักร เครื่องมือทางการแพทย์ และสินเชื่อเพื่อธุรกิจแบบมีทรัพย์สินประกัน สินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม (บสย.) คำประกันที่เป็นวงเงินช่วยเหลือสภาพคล่องให้แก่ธุรกิจ เป็นต้น นอกจากนี้ ธนาครทิสโก้ได้ร่วมมือกับภาครัฐ โดยการลงนามในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือโครงการค้ำประกันสินเชื่อ SMEs ทวิทรัพย์ (Portfolio Guarantee Scheme ระยะที่ 7) กับบริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม (บสย.) เพื่อเพิ่มโอกาสให้ผู้ประกอบการ SME ที่มีศักยภาพเข้าถึงผลิตภัณฑ์สินเชื่อต่างๆ ได้มากขึ้น

2. สายงานกลุ่มลูกค้าบริษัท (Corporate Banking)

สายกลุ่มลูกค้าบริษัทให้บริการ 2 ประเภทดังนี้

2.1 บริการสินเชื่อธุรกิจขนาดใหญ่ (Corporate Lending)

บริการสินเชื่อธุรกิจขนาดใหญ่ ดำเนินการโดยธนาครทิสโก้ เป็นการให้บริการทางการเงินในรูปแบบของสินเชื่อและบริการที่เกี่ยวข้องแก่กลุ่มลูกค้าที่เป็นบริษัทหรือกลุ่มองค์กรธุรกิจขนาดใหญ่ (Corporate Client) โดยบริการหลักเป็นการให้สินเชื่อเพื่อนำไปใช้ในวัตถุประสงค์ด้านการพาณิชย์ต่างๆ และการให้บริการที่เกี่ยวข้อง เช่น การค้ำประกัน อาวัล

การให้คำปรึกษาด้านการกู้เงินและการปรับโครงสร้างหนี้ ฯลฯ โดยแบ่งประเภทของบริการออกตามลักษณะของผลิตภัณฑ์ได้ดังต่อไปนี้

- **สินเชื่อเงินทุนหมุนเวียน**

สินเชื่อเงินทุนหมุนเวียนเป็นสินเชื่อเพื่อเสริมสภาพคล่องและบริหารกระแสเงินสดสำหรับธุรกิจต่างๆ โดยเฉพาะภาคอุตสาหกรรมและธุรกิจที่มีลักษณะเป็นฤดูกาล เช่น การให้สินเชื่อเพื่อการสั่งซื้อวัตถุดิบ การจัดเก็บสินค้าเพื่อขาย การขายชำระคืนเจ้าหนี้การค้าระยะสั้น เป็นต้น สินเชื่อประเภทนี้เป็นสินเชื่อระยะสั้นที่สามารถเบิกใช้และชำระคืนได้ภายในวงเงินที่กำหนดตลอดระยะเวลาการกู้ ส่วนใหญ่มีการกำหนดอายุวงเงิน ไว้ไม่เกิน 1 ปี โดยจะมีการทบทวนวงเงินเป็นประจำทุกปี

- **สินเชื่อโครงการและสินเชื่อระยะยาว**

สินเชื่อโครงการและสินเชื่อระยะยาวเป็นสินเชื่อที่ให้แกโครงการพัฒนาธุรกิจระยะปานกลางและระยะยาว ที่มีวัตถุประสงค์การใช้เงินกู้ชัดเจน โดยมีลักษณะโครงการที่เป็นฐานรายได้ของลูกค้าและสามารถตรวจสอบความคืบหน้าของโครงการได้ สินเชื่อโครงการและสินเชื่อระยะยาวส่วนใหญ่เป็นสินเชื่อที่มีกำหนดการชำระคืนเงินไว้ชัดเจน ให้สอดคล้องกับกำหนดเวลาและความคืบหน้าของโครงการหรือกระแสเงินสดของโครงการหรือของกิจการลูกค้า ทั้งนี้ธนาคารมีนโยบายให้การสนับสนุนสินเชื่อแก่ภาคอุตสาหกรรมและการผลิตในรูปแบบต่างๆ ทุกภาคธุรกิจ โดยเฉพาะกลุ่มธุรกิจที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ ลักษณะสินเชื่อโครงการและสินเชื่อระยะยาว ได้แก่ สินเชื่อเพื่อการก่อสร้างโรงงาน สินเชื่อเพื่อการขยายสถานประกอบการหรือขยายธุรกิจ สินเชื่อเพื่อการก่อสร้างหมู่บ้านจัดสรร หรืออาคารชุด สินเชื่อเพื่องานรับเหมาก่อสร้างระบบงานสาธารณูปโภคพื้นฐาน หรืองานประมูลขนาดใหญ่ เช่น โรงไฟฟ้า และสินเชื่อเพื่อซื้อและติดตั้งอุปกรณ์เครื่องจักรขนาดใหญ่ในโรงงานอุตสาหกรรม เป็นต้น

- **สินเชื่อเพื่อการพาณิชย์อื่น**

นอกจากสินเชื่อ 2 ประเภทดังกล่าวข้างต้น ธนาคารทิสโก้ยังให้สินเชื่อเพื่อการพาณิชย์ที่มีวัตถุประสงค์หรือลักษณะการกู้ยืมแบบอื่น เช่น สินเชื่อที่มีหลักประกันเป็นเงินฝากหรือสินทรัพย์สภาพคล่อง ซึ่งเป็นสินเชื่อในระยะสั้นถึงปานกลาง ที่มีสินทรัพย์สภาพคล่อง (Marketable Asset) เป็นหลักประกัน และสินเชื่อเพื่อการลงทุน ซึ่งเป็นสินเชื่อในระยะปานกลางถึงระยะยาว ที่มีสินทรัพย์ที่ผู้กู้ซื้อเพื่อการลงทุนเป็นหลักประกัน เช่น อสังหาริมทรัพย์ หรือสินทรัพย์อื่น โดยมีเงื่อนไขที่เหมาะสมและกำหนดการชำระคืนตามความสามารถในการสร้างรายได้ของสินทรัพย์นั้น (Operating Asset)

- **บริการออกหนังสือค้ำประกันและอวัลตัวเงิน**

ธนาคารทิสโก้ให้บริการออกหนังสือค้ำประกันและอวัลตัวเงิน สำหรับลูกค้าที่ต้องการใช้ในการดำเนินงานบางประเภทที่จำเป็นต้องมีการวางหนังสือค้ำประกันให้กับหน่วยงานผู้ว่าจ้างต่างๆ เช่น การยื่นประมูลงานต่างๆ จนถึง การค้ำประกันผลงานก่อสร้าง หรือการออกหนังสือค้ำประกันการสั่งซื้อให้กับผู้ผลิต เช่น การซื้อวัตถุดิบเป็นจำนวนมาก ทั้งนี้เงื่อนไขของหนังสือค้ำประกันสามารถปรับให้เข้ากับความต้องการของผู้รับผลประโยชน์ได้

- **บริการให้คำปรึกษา และบริการอื่นๆ ด้านเงินทุน**

ธนาคารทิสโก้ให้คำปรึกษาและบริการอื่นด้านเงินทุนที่ครบวงจร เช่น การให้คำปรึกษาด้านโครงสร้างทางการเงิน และการปรับโครงสร้างหนี้ (Loan Restructuring) การเป็นผู้จัดหาเงินกู้ร่วม (Syndicated Loan Arranger) ตัวแทนสินเชื่อ (Facility Agent) และตัวแทนหลักประกัน (Security Agent) เป็นต้น

● บริการค้ำโด้เตียน

ธุรกิจการให้บริการค้ำโด้เตียน ประกอบด้วยการเก็บรักษาทรัพย์สินและหลักทรัพย์ ชำระราคาและส่งมอบหลักทรัพย์ การติดตามสิทธิประโยชน์ต่างๆ ในทรัพย์สินของลูกค้า อันได้แก่ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กองทุนส่วนบุคคล บุคคลธรรมดา และนิติบุคคล ตลอดจนการรับรองมูลค่าทรัพย์สินสุทธิให้กับกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

กลุ่มลูกค้าและช่องทางกำหนำย

กลุ่มลูกค้าเป้าหมายเป็นกลุ่มลูกค้าเดิมที่มีความสัมพันธ์กับธนาคารมานาน และกลุ่มลูกค้าใหม่จากภาคธุรกิจสำคัญๆ ที่ช่วยในการผลักดันเศรษฐกิจของประเทศ และ/หรือ ได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ เช่น อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับยานยนต์และชิ้นส่วนยานยนต์ การขนส่งและระบบโลจิสติกส์ ผู้กำหนำยวัตถุประสงค์อุปกรณ์การก่อสร้าง ธุรกิจพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ ธุรกิจพลังงานและสาธารณูปโภค ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับอาหารและเครื่องดื่ม และอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เป็นต้น ธนาคารทิสโก้ให้บริการสินเชื่อธุรกิจขนาดใหญ่และขนาดกลางผ่านสำนักงานใหญ่ในกรุงเทพฯ โดยลูกค้าสามารถติดต่อธนาคารได้โดยตรงผ่านเจ้าหน้าที่การลูกค้าสัมพันธ์ของธนาคาร นอกจากนี้ ธนาคารได้ร่วมกับสถาบันการเงินอื่นทั้งในและต่างประเทศในการร่วมให้กู้แก่โครงการขนาดใหญ่ (Loan Syndication)

2.2 บริการวณิชธนกิจ (Investment Banking)

กลุ่มทิสโก้เป็นหนึ่งในผู้นำบริการวณิชธนกิจที่ได้รับความไว้วางใจมาอย่างยาวนานกว่า 49 ปีจากความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ในการให้คำปรึกษาทางการเงินแก่ลูกค้าทั้งภาคเอกชนและภาครัฐจนเป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวางว่าเป็นทีมงานที่มีความรู้และความชำนาญในธุรกิจและอุตสาหกรรมสำคัญต่างๆ อาทิเช่น พลังงานและสาธารณูปโภค ปิโตรเคมี โทรมคมนาคม ขนส่งและโลจิสติกส์ ธนาคารและสถาบันการเงิน โรงพยาบาล บันเทิง ตลอดจนอุตสาหกรรมการผลิต รวมทั้งมีความรู้ด้านตลาดเงิน ตลาดตราสารทุน ตลาดตราสารหนี้ ทั้งในและต่างประเทศ ทิสโก้ ได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ให้ประกอบธุรกิจที่ปรึกษาทางการเงิน และได้รับใบอนุญาตจากกระทรวงการคลังให้ประกอบธุรกิจการจัดกำหนำยหลักทรัพย์ เพื่อให้บริการด้านวณิชธนกิจอย่างครบวงจร ซึ่งประกอบด้วย การเป็นที่ปรึกษาทางการเงินและผู้จัดการการจัดกำหนำยหลักทรัพย์ทุกประเภท ไม่ว่าจะเป็นตราสารทุน ตราสารหนี้ ตราสารกึ่งหนี้กึ่งทุน นอกจากนี้ยังทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาทางการเงินในการควบรวมกิจการ การแปรรูปรัฐวิสาหกิจ การจัดหาเงินกู้ยืม การปรับโครงสร้างทางการเงิน การศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ การประเมินมูลค่ากิจการ และการให้คำปรึกษาทางการเงินในด้านต่างๆ

ในปี 2561 ที่ผ่านมา สายงานวณิชธนกิจ ทิสโก้ ได้รับความไว้วางใจจากลูกค้าให้ทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาทางการเงินสำหรับงานหลากหลายประเภท อาทิเช่น การเป็นที่ปรึกษาทางการเงินและผู้จัดการการจัดกำหนำยและรับประกันการกำหนำยสำหรับการเสนอขายหุ้นต่อประชาชนเป็นครั้งแรก (IPO) การเป็นที่ปรึกษาทางการเงินในการจัดหาเงินกู้ยืม การเป็นที่ปรึกษาทางการเงินในการทำคำเสนอซื้อหลักทรัพย์ทั้งหมดของกิจการ (Tender Offer) และการเป็นที่ปรึกษาทางการเงินในการควบรวมและการซื้อขายกิจการ การเป็นที่ปรึกษาทางการเงินในการประเมินมูลค่ากิจการ เป็นต้น โดยผลงานในปี 2561 ที่สำคัญ ได้แก่ การเป็นที่ปรึกษาทางการเงินและผู้จัดการการจัดกำหนำยในการเสนอขายหุ้นต่อประชาชนเป็นครั้งแรก (IPO) ให้กับบริษัท เคมีแม้น จำกัด (มหาชน) - CMAN มูลค่าการเสนอขายรวม 922 ล้านบาท รวมถึงการเป็นที่ปรึกษาทางการเงินและผู้จัดการการจัดกำหนำยในการเสนอขายหน่วยทรัสต์ต่อประชาชนเป็นครั้งแรก (IPO) ให้กับกองทรัสต์เพื่อการลงทุนในสิทธิการเช่าอสังหาริมทรัพย์ภัทรออฟฟิศ - BOFFICE มูลค่าการเสนอขายรวม 5,153 ล้านบาท

3. สายงานกลุ่มลูกค้าธนบดีและจัดการกองทุน (Wealth & Asset Management)

ให้บริการที่ปรึกษาทางการเงินและการลงทุนครบวงจร ภายใต้เป้าหมายในการเป็นผู้ให้บริการที่ปรึกษาด้านการลงทุนชั้นนำ “Top Advisory House” ซึ่งจะช่วยตอบโจทย์ทุกความต้องการด้านการออมและการลงทุนทั้งบริการธนาคาร หลักทรัพย์ และจัดการกองทุนที่หลากหลายไว้ในที่เดียว ภายใต้แบรนด์ “ทิสโก้ เวลธ์” (TISCO Wealth) โดยแบ่งกลุ่มลูกค้าออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มทิสโก้ พรีเมียม (TISCO Premium) ซึ่งเป็นกลุ่มลูกค้าที่มีฐานเงินฝาก กองทุน หรือพอร์ตหุ้นรวมกันอยู่ที่ 1-5 ล้านบาท กลุ่มทิสโก้ แพลตินัม (TISCO Platinum) ซึ่งเป็นกลุ่มลูกค้าที่มีฐานเงินฝาก กองทุน หรือพอร์ตหุ้นรวมกันอยู่ที่ 5-20 ล้านบาท และกลุ่ม ทิสโก้ ไพรวเท (TISCO Private) เป็นกลุ่มลูกค้าที่มีฐานเงินฝาก กองทุน หรือพอร์ตหุ้นรวมกันอยู่ที่ 20 ล้านบาท ขึ้นไป โดยมีเจ้าหน้าที่ธนบดีส่วนบุคคล เจ้าหน้าที่ธนบดีการลงทุนและเจ้าหน้าที่ธนบดีอสังหาริมทรัพย์ดูแลด้านธุรกรรมเงินฝาก และให้คำปรึกษาด้านการลงทุนในผลิตภัณฑ์ลงทุนต่างๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศอย่างใกล้ชิด

สำหรับในด้านสิทธิประโยชน์ ลูกค้า TISCO Wealth จะได้รับความเป็นเอกสิทธิ์เหนือระดับ ไม่ว่าจะเป็นสิทธิประโยชน์ทางด้านการทำธุรกรรมทางการเงิน โดยได้รับการยกเว้นค่าธรรมเนียม ตลอดจนการอัปเดตสถานการณ์การลงทุน การสัมมนาทางด้านการเงินการลงทุนที่จะจัดขึ้นต่อเนื่องตลอดทั้งปี รวมถึงสิทธิประโยชน์สุดพิเศษ อาทิเช่น สิทธิประโยชน์ในวันเกิด กิจกรรมไลฟ์สไตล์ต่างๆ การท่องเที่ยว การดูแลสุขภาพ ส่วนลดร้านค้าต่างๆ เป็นต้น

ในปี 2561 ทิสโก้ เวลธ์ยังคงมุ่งเน้นความเป็นเลิศในการเป็นที่ปรึกษาการลงทุนที่ครอบคลุมทุกประเภทสินทรัพย์ โดยศูนย์วิเคราะห์เศรษฐกิจและกลยุทธ์ (TISCO Economic Strategy Unit) ได้จัดทำรายงานบทวิเคราะห์ TISCO Investment Portfolio Strategy หรือ TIPS เจาะลึกถึงแนวโน้มเศรษฐกิจและแนะนำกลยุทธ์การจัดพอร์ตสินทรัพย์ประเภทต่างๆ ทั่วโลก นอกจากนี้ ทิสโก้ เวลธ์ ยังได้ค้นหา และพัฒนาการลงทุนรวมต่างประเทศ รวมถึงกองทุนทริกเกอร์ฟันด์ ในการจับจังหวะการลงทุน เพื่อให้การบริหารความมั่งคั่งที่เหมาะสมที่สุดสำหรับลูกค้า ทั้งนี้ ทิสโก้ เวลธ์ยังได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพของบุคลากรอย่างต่อเนื่อง โดยมุ่งมั่นที่จะยกระดับพัฒนาบุคลากรไปสู่การเป็น Certified Financial Planner (CFP) ต่อไป นอกจากนี้ ทิสโก้ได้เปิดโอกาสการลงทุนด้วยรูปแบบการให้บริการขายผลิตภัณฑ์กองทุนรวมจากหลากหลายบริษัท (Open Architecture) เพื่อให้ลูกค้าสามารถเลือกลงทุนกับกองทุนจาก 10 บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน (บลจ.) ขึ้นมาในเม็ดเงินซึ่งรวมถึงบลจ. ทิสโก้ พร้อมทั้งให้บริการคัดสรร แนะนำ และซื้อขายผลิตภัณฑ์กองทุนรวมจากหลากหลายค่าย เพิ่มโอกาสในการเข้าถึงกองทุนคุณภาพให้แก่ลูกค้าในจุดเดียวแบบ “One Stop Service” ณ สาขารณาคาทิสโก้ทั่วประเทศ

สายงานกลุ่มลูกค้าธนบดีและจัดการกองทุนให้บริการ 7 ประเภทดังนี้

3.1 บริการลูกค้าธนบดีธนกิจ (Private Banking)

เป็นการให้บริการแก่ลูกค้าที่มีเงินออม และเงินลงทุนตั้งแต่ 20 ล้านบาทขึ้นไป ประกอบด้วยบริการเงินฝาก บริการบริหารจัดการทางการเงิน และให้คำปรึกษาในด้านการบริหารจัดการทางการเงินและการลงทุน ในปี 2561 กลุ่มทิสโก้ยังคงมุ่งเน้นการให้บริการคำปรึกษาด้านการลงทุนทุกรูปแบบในทุกสินทรัพย์ทั่วโลก โดยมีบริการให้คำปรึกษาด้านการลงทุนครบวงจรกับลูกค้า ด้วยทีมงานที่ปรึกษาการลงทุนที่มีความสามารถด้านการลงทุนโดยเฉพาะ นอกจากนี้ เพื่อเป็นการสนับสนุนลูกค้ากลุ่มนักลงทุน กลุ่มทิสโก้จึงได้จัดสัมมนาความรู้เรื่องการลงทุนอย่างต่อเนื่องโดยผู้เชี่ยวชาญ ด้านการลงทุนของทิสโก้ (TISCO Investment Guru)

3.2 บริการเงินฝากรายย่อย (Retail Deposit)

ธนาคารทิสโก้ได้มีการระดมเงินออมโดยการให้บริการรับฝากเงินประเภทต่างๆ เช่น เงินฝากกระแสรายวัน เงินฝากออมทรัพย์ และเงินฝากประจำ รวมถึงการบริการด้านการเงินที่เกี่ยวข้อง เช่น การออกเช็คเช็คและเช็คส่วนบุคคล

การเรียกเก็บเช็ค และการให้บริการโอนเงิน เป็นต้น โดยธนาคารได้เปิดให้บริการดังกล่าว ทั้งที่สำนักงานใหญ่ และสาขาของธนาคารทุกแห่ง

ในปี 2561 ธนาคารทิสโก้เน้นการทำตลาดผลิตภัณฑ์ด้านการเงินและการลงทุนอย่างครบวงจร โดยในปีนี้ได้นำเสนอผลิตภัณฑ์เงินฝากใหม่เพื่อจับกลุ่มลูกค้าเงินฝากรายย่อย ได้แก่ ออมทรัพย์ TISCO My Savings ซึ่งเป็นบัญชีเงินฝากที่ไม่มีขั้นต่ำในการเปิดบัญชี จ่ายดอกเบี้ยสูงสุดถึง 1.85% เป็นประจำทุกเดือน รวมทั้งยังมีความคล่องตัวสามารถฝาก/ถอน/โอนได้ทุกวัน นอกจากนี้ธนาคารได้มีการพัฒนาฟังก์ชันใน Application TISCO Mobile Banking ให้สามารถรองรับการชำระเงินผ่าน Thai QR Code และการชำระบิลผ่านระบบพร้อมเพย์ ซึ่งจะช่วยอำนวยความสะดวกให้กับลูกค้าที่ใช้งาน Application TISCO Mobile Banking สามารถชำระเงินได้ทันที ณ ร้านค้าที่เข้าร่วม Thai QR Code และจ่ายบิลที่เข้าร่วมพร้อมเพย์ได้ทุกธนาคาร เพื่อเพิ่มความสะดวกให้กับลูกค้าอีกด้วย

3.3 บริการนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ประเภทลูกค้าทั่วไป (Private Sales Brokerage)

บริการนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ประเภทลูกค้าทั่วไป ดำเนินการโดย บริษัทหลักทรัพย์ทิสโก้ จำกัด (“บล.ทิสโก้”) ซึ่งเป็นสมาชิกหมายเลข 2 ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยมีการให้บริการในประเทศผ่านสำนักงานใหญ่ในกรุงเทพมหานครรวมถึงสาขาทองหล่อ และอีก 4 แห่ง ในเขตต่างจังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่ นครปฐม นครราชสีมา และอุดรธานี ในปี 2561 บริษัทมุ่งเน้นการบริการที่มีคุณภาพ คำนึงถึงความพึงพอใจสูงสุดของลูกค้า และยึดมั่นในจรรยาบรรณความโปร่งใสถูกต้องเป็นสำคัญ โดยนักลงทุนทั่วไปสามารถใช้บริการผ่านช่องทางการซื้อขายผ่านระบบการซื้อขายหลักทรัพย์ที่มีเจ้าหน้าที่การตลาดดูแล และระบบเครือข่ายทางอินเทอร์เน็ต

สำหรับในปีที่ผ่านมาบริษัทมุ่งเน้นกลยุทธ์การขยายฐานลูกค้า การเพิ่มปริมาณการซื้อขาย และการพัฒนานวัตกรรมเทคโนโลยีมาใช้เพื่อยกระดับการให้บริการ บริษัทยังคงดำเนินโครงการ Banker to Broker ร่วมกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง เพื่อช่วยอำนวยความสะดวกให้นักลงทุนสามารถเปิดบัญชีซื้อขายหลักทรัพย์และอนุพันธ์ผ่านสาขาของธนาคารทิสโก้ นอกจากนี้ บล.ทิสโก้ได้มีการพัฒนา Application TISCO Guru Plus บนโทรศัพท์มือถือ ต่อยอดจากโปรแกรม TISCO Stock Scan ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้นักลงทุนสามารถค้นหาหุ้นเด่นตามสไตล์ของตนเอง ให้มีความโดดเด่นและทันสมัยมากขึ้น โดยมีฟังก์ชันแบบจำลองพอร์ตการลงทุน (Model Portfolio) รวมทั้งสามารถติดตามบทวิเคราะห์ต่างๆ แบบ Real time และสามารถตั้งค่าการแจ้งเตือน โดยกำหนดเงื่อนไขได้อย่างอิสระ นอกเหนือจากนี้ ลูกค้าสามารถติดตามบล.ทิสโก้ผ่านทาง Line Application : @TISCOeResearch ซึ่งถือเป็นอีกหนึ่งช่องทางในการติดต่อและกระจายข้อมูลข่าวสารได้อย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็วมากยิ่งขึ้น บล. ทิสโก้ยังได้มีการจัดกิจกรรมทางการตลาด ตลอดจนการให้ความรู้ตามพื้นที่ต่างๆ ทั้งในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด รวมถึงการพัฒนาความรู้ของบุคลากรอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ลูกค้าได้รับบริการที่ดีที่สุด นอกจากการลงทุนในประเทศแล้ว บล.ทิสโก้ยังให้บริการซื้อขายหุ้นในต่างประเทศ หรือ TISCO Global Trade เพื่อเพิ่มทางเลือกให้กับลูกค้าที่ต้องการสร้างโอกาสลงทุนในบริษัทชั้นนำระดับโลก โดยตลาดที่เปิดให้ซื้อขายได้ ได้แก่ อเมริกา อังกฤษ ญี่ปุ่น ฮองกง และ สิงคโปร์ ทั้งนี้ บล.ทิสโก้ มีส่วนแบ่งตลาดในการให้บริการนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ประเภทลูกค้าทั่วไปที่ร้อยละ 1.7

ตารางแสดงข้อมูลธุรกิจหลักทรัพย์ประเภทลูกค้าบุคคลของ บล. ทิสโก้

(หน่วย: ล้านบาท)

ข้อมูลธุรกิจหลักทรัพย์ประเภทลูกค้าบุคคล	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2561
มูลค่าการซื้อขายหลักทรัพย์ประเภทลูกค้าบุคคล	206,359.12	206,293.45	186,729.26
ส่วนแบ่งการตลาดรวมของบริษัท ¹⁾ (ร้อยละ)	2.4	2.6	2.5
ส่วนแบ่งตลาดของลูกค้าบุคคล (ร้อยละ)	1.6	1.9	1.7

¹⁾ รวมทั้งตลาดหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์ใหม่ ไม่รวม Proprietary Trading

ที่มา: บริษัทหลักทรัพย์ทิสโก้ จำกัด

3.4 บริการนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ประเภทสถาบัน (Institutional Brokerage)

บริการนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ประเภทสถาบัน ดำเนินการโดย บล. ทิสโก้ โดยมีสำนักงานใหญ่ในกรุงเทพมหานครเป็นช่องทางการให้บริการ ในปีที่ผ่านมา บริษัทได้ดำเนินกลยุทธ์ในเชิงรุกทั้งด้านการตลาดและการขายอย่างต่อเนื่องโดยนำบริษัทจดทะเบียนชั้นนำของประเทศไปพบและให้ข้อมูลแก่นักลงทุนต่างประเทศทั่วโลก และการจัดประชุมสัมมนาด้านตลาดเงินและตลาดทุนอย่างต่อเนื่องผ่านบริษัทหลักทรัพย์ที่ปรึกษาการลงทุน ดอยช์ ทิสโก้ จำกัด ซึ่งให้บริการวิจัยหลักทรัพย์ และคำแนะนำด้านกลยุทธ์การลงทุนที่มีคุณภาพระดับโลกแก่นักลงทุนสถาบันทั้งใน และต่างประเทศ ทั้งนี้ บล.ทิสโก้มีส่วนแบ่งตลาดในการให้บริการนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ประเภทสถาบันร้อยละ 2.5 แบ่งเป็นส่วนแบ่งตลาดสถาบันในประเทศร้อยละ 3.0 และสถาบันต่างประเทศร้อยละ 2.2

ตารางแสดงข้อมูลธุรกิจหลักทรัพย์ประเภทลูกค้าสถาบันของ บล. ทิสโก้

(หน่วย: ล้านบาท)

ข้อมูลธุรกิจหลักทรัพย์ประเภทลูกค้าสถาบัน	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2561
มูลค่าการซื้อขายหลักทรัพย์ประเภทลูกค้าสถาบัน	318,798.58	337,049.55	422,419.67
- ลูกค้าสถาบันในประเทศ	157,520.69	171,316.87	192,077.73
- ลูกค้าสถาบันต่างประเทศ	161,277.89	165,732.68	230,341.94
ส่วนแบ่งตลาดของลูกค้าสถาบัน ¹ (ร้อยละ)	2.7	2.7	2.5
- ลูกค้าสถาบันในประเทศ	3.0	3.3	3.0
- ลูกค้าสถาบันต่างประเทศ	2.5	2.3	2.2

¹ รวมทั้งตลาดหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์ใหม่

ที่มา: บริษัทหลักทรัพย์ทิสโก้ จำกัด

3.5 บริการจัดการกองทุน (Asset Management)

บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน ทิสโก้ จำกัด (“บลจ. ทิสโก้”) ประกอบธุรกิจจัดการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพกองทุนส่วนบุคคล และกองทุนรวม ภายใต้ใบอนุญาตประกอบกิจการจัดการกองทุนรวม และใบอนุญาตประกอบธุรกิจจัดการกองทุนส่วนบุคคล ซึ่งออกโดยกระทรวงการคลัง โดยมีรายละเอียดของผลิตภัณฑ์และบริการดังต่อไปนี้

● กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

บลจ. ทิสโก้ ให้บริการด้านการจัดการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพแก่บริษัทและนิติบุคคลต่างๆ รวมถึงการให้คำปรึกษาในการจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ การจดทะเบียนจัดตั้งกองทุน บริการด้านทะเบียนสมาชิก และการให้คำปรึกษาที่เกี่ยวข้องแก่คณะกรรมการกองทุนและสมาชิกกองทุน ทั้งนี้ การจัดการลงทุนจะครอบคลุมการลงทุนในหลักทรัพย์ประเภทต่างๆ เช่น พันธบัตร หุ้นกู้ หุ้นทุน และหน่วยลงทุน ภายใต้ความเห็นชอบของคณะกรรมการกองทุน นอกเหนือจากนี้ บลจ. ทิสโก้ได้พัฒนา Application My PVD My TISCO เพื่ออำนวยความสะดวกให้สมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ บลจ.ทิสโก้ สามารถเรียกดูข้อมูลกองทุน, ขอรับรายงานกองทุน รวมถึงวางแผนทางการเงินที่ครอบคลุมไปจนถึงวันเกษียณ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บลจ.ทิสโก้ มีกองทุนภายใต้การบริหาร 116 กองทุน มีขนาดมูลค่าสินทรัพย์สุทธิภายใต้การบริหารจัดการทั้งสิ้น 162,127.22 ล้านบาท เติบโตขึ้นร้อยละ 7.3 จากปี 2560 โดยมีบริษัทนายจ้างมอบความไว้วางใจให้ บลจ. ทิสโก้ เป็นผู้บริหารกองทุนสำรองเลี้ยงชีพรวมทั้งสิ้น 4,287 บริษัท มีจำนวนสมาชิกรวม 659,225 ราย บลจ.ทิสโก้มีส่วนแบ่งการตลาดกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 ที่ร้อยละ 14.4 อยู่ในอันดับที่ 2 ในตลาด โดยรายละเอียดของมูลค่าสินทรัพย์สุทธิแบ่งตามประเภทของกองทุน ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2561	อัตราการเติบโต (ร้อยละ)
กองทุนเดี่ยว	46,782.57	48,502.87	49,063.20	1.2
กองทุนหลายนโยบายการลงทุน	84,290.67	102,550.55	113,064.02	10.3
รวม	131,073.24	151,053.42	162,127.22	7.3

● กองทุนส่วนบุคคล

บลจ. ทิสโก้ ให้บริการจัดการลงทุนแก่ผู้ลงทุนทั้งบุคคลธรรมดา คณะบุคคลและนิติบุคคล การจัดการกองทุนส่วนบุคคลจะครอบคลุมการจัดการลงทุนในหลักทรัพย์ประเภทต่างๆ เช่น พันธบัตร หุ้นกู้ หุ้นทุน และหน่วยลงทุน โดยพิจารณาจากระดับความเสี่ยงที่เหมาะสมกับลูกค้าและมีการจัดทำรายงานสรุปและประเมินผลให้แก่ลูกค้าอย่างสม่ำเสมอ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บลจ.ทิสโก้ มีกองทุนภายใต้การบริหาร 268 กองทุน มีขนาดมูลค่าสินทรัพย์สุทธิภายใต้การบริหารจัดการทั้งสิ้น 42,064.87 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.5 โดยมีส่วนแบ่งการตลาดกองทุนส่วนบุคคล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 ที่ร้อยละ 4.3 อยู่ในอันดับที่ 5 ในตลาด โดยรายละเอียดของมูลค่าสินทรัพย์สุทธิ แบ่งตามประเภทของผู้ลงทุน เป็นดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

กองทุนส่วนบุคคล	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2561	อัตราการเติบโต (ร้อยละ)
นิติบุคคล	15,789.24	30,939.45	31,831.46	2.9
บุคคลธรรมดา	10,943.71	10,915.82	10,233.41	(6.3)
รวม	26,732.95	41,855.28	42,064.87	0.5

● กองทุนรวม

บลจ. ทิสโก้ ให้บริการจัดการกองทุนรวมโดยเสนอขายหน่วยลงทุนต่อนักลงทุนรายย่อยทั่วไป โดยพิจารณาความต้องการของผู้ลงทุน บลจ. ทิสโก้ เน้นวิธีการจัดการลงทุนที่มีประสิทธิภาพ โดยมีการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการลงทุนอย่างสม่ำเสมอ รวมถึงการบริหารความเสี่ยงในการลงทุน และรายงานสภาพตลาดการลงทุนและความเสี่ยงในการลงทุนให้ผู้ลงทุนทราบอย่างสม่ำเสมอ นอกเหนือจากนี้ บลจ.ทิสโก้มีกลยุทธ์ในการนำเสนอผลิตภัณฑ์ที่มีความหลากหลายและสอดคล้องตรงตามความต้องการของผู้ลงทุนอย่างสม่ำเสมอ อาทิเช่น กองทุนหุ้นตลาดเกิดใหม่ กองทุนหุ้นเทคโนโลยีทั่วโลก กองทุนหุ้นโครงสร้างพื้นฐานทั่วโลก กองทุนหุ้นกลุ่มการเงินสหรัฐ กองทุนที่กำหนดเป้าหมายผลตอบแทน (Trigger Fund)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บลจ. ทิสโก้ มีกองทุนรวมภายใต้การบริหารจำนวน 98 กองทุน คิดเป็นสินทรัพย์สุทธิภายใต้การบริหารจัดการทั้งสิ้น 44,869.71 ล้านบาท โดยมีสาเหตุส่วนหนึ่งมาจากระดับราคาหลักทรัพย์ประเภทหุ้นทั้งในและต่างประเทศที่ปรับตัวลดลง นอกเหนือจากผู้ลงทุนที่รับความเสี่ยงได้น้อยลงส่งผลต่อปริมาณธุรกรรมที่ลดลงเช่นเดียวกัน บลจ.ทิสโก้มีส่วนแบ่งการตลาดกองทุนรวม ณ สิ้นปี 2561 อยู่ที่ร้อยละ 0.9 อยู่ในอันดับที่ 14 ในตลาด

3.6 บริการธุรกิจจัดการการเงิน (Cash Management Services)

ธุรกิจบริการจัดการการเงิน ดำเนินการโดยธนาคารทิสโก้ คือ บริการในด้านการบริหารกระแสเงินสดรับและกระแสเงินสดจ่ายสำหรับลูกค้ากลุ่มธุรกิจ ซึ่งจะช่วยให้ลูกค้าเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานและลดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการของธุรกิจ ประกอบด้วย การบริการ 3 กลุ่มหลัก คือ กลุ่มบริการรับเงิน (TISCO Collection) กลุ่มบริการด้านการ

จ่ายเงิน (TISCO Payment) กลุ่มบริการด้านการบริหารสภาพคล่อง (TISCO Liquidity Management) นอกจากนี้ ธนาคารยังมีบริการธนาคารอิเล็กทรอนิกส์ (TISCO E-Cash Management) เพื่ออำนวยความสะดวกลูกค้าสำหรับทำธุรกรรมและเรียกดูข้อมูลต่างๆ

3.7 บริการนายหน้าผลิตภัณฑ์กองทุนรวม

บริการนายหน้าผลิตภัณฑ์กองทุนรวม ดำเนินการโดยธนาคารทิสโก้ คือ บริการให้คำปรึกษาและผลิตภัณฑ์กองทุนรวมผ่านรูปแบบการให้บริการขายผลิตภัณฑ์กองทุนรวมจากหลากหลายบริษัท (Open Architecture) โดยลูกค้าสามารถเลือกลงทุนกับกองทุนจาก 10 บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน (บลจ.) รวมถึงบริการคัสตอม แชนแนล และซื้อขายผลิตภัณฑ์กองทุนรวมกว่า 500 กองทุนจากหลากหลายค่าย นอกจากนี้ทิสโก้ให้บริการทั้งบิโคโนวและกลยุทธ์การลงทุนในสถานการณ์ต่างๆ เพื่อสร้างผลตอบแทนที่สม่ำเสมอและเสนอทางเลือกการลงทุนที่เหมาะสม พร้อมทั้งเสนอบริการจัดทำแผนการลงทุนให้กับลูกค้า

ช่องทางการจำหน่าย

ธนาคารทิสโก้ให้บริการเงินฝากและธุรกรรมทางการเงินอื่นๆ อาทิ การซื้อขายกองทุนรวม ประกันชีวิต การเปิดบัญชีซื้อขายหลักทรัพย์ผ่านสำนักงานใหญ่ และสาขาของธนาคารรวม 61 สาขาทั่วประเทศ นอกจากนี้ ธนาคารทิสโก้ยังให้บริการ Mobile Banking เพื่อให้ลูกค้าสามารถทำธุรกรรมได้ทุกที่ทุกเวลา

บล. ทิสโก้ให้บริการผ่านสำนักงานใหญ่ และสาขาของบริษัทย่อยทั้งในกรุงเทพมหานครและสาขาอีก 4 แห่ง รวมไปถึงการให้บริการผ่าน Application TISCO Guru Plus และ Line Application : @TISCOeResearch เพื่อให้ลูกค้าสามารถติดตามการลงทุนได้อย่างต่อเนื่อง

บลจ.ทิสโก้ นำเสนอการขายต่อลูกค้าโดยตรงในทุกธุรกิจ แต่สำหรับธุรกิจกองทุนรวม บลจ.ทิสโก้ เพิ่มเติมช่องทางในการจัดจำหน่ายโดยอาจดำเนินการผ่านตัวแทนสนับสนุนการขายและรับซื้อคืนหน่วยลงทุน เช่น ธนาคาร และบริษัทหลักทรัพย์ ตามที่ระบุไว้ในหนังสือชี้ชวน และลูกค้าสามารถซื้อขายกองทุนผ่านช่องทางเว็บไซต์ www.tiscoasset.com

4. สายบริหารงานส่วนกลางและความรับผิดชอบต่อสังคม (Corporate Affairs & CSR)

สายบริหารงานส่วนกลางและความรับผิดชอบต่อสังคมมุ่งสร้างประสิทธิภาพในการดำเนินงานของทุกธุรกิจและหล่อหลอมจรรยาบรรณวิชาชีพและสำนึกส่วนรวมให้เป็นค่านิยมหลักขององค์กร ตลอดจนการสร้างสายสัมพันธ์ระหว่างผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในการสนับสนุนโครงการระยะยาวที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาสังคม รักษาสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมศิลปะและวัฒนธรรม ทั้งนี้ หน่วยงานด้านการกำกับดูแลและหน่วยงานสนับสนุนส่วนกลางได้รวมศูนย์ที่บริษัท โดยบริษัทย่อยต้องใช้บริการดำเนินงานกำกับดูแลและงานสนับสนุนของบริษัท (Outsourcing) ตามรายละเอียดดังต่อไปนี้

- บริหารความเสี่ยง วิจัยความเสี่ยงและธุรกิจ การลงทุน บัญชี วางแผนและงบประมาณ ควบคุมสินเชื่อ ประเมินราคาทรัพย์สิน
- ตรวจสอบภายใน กำกับ บริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ กฎหมาย สอบทานสินเชื่อ บริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
- นิเทศสัมพันธ์ วิเคราะห์เศรษฐกิจและกลยุทธ์ ธุรกรรมสำนักงาน จัดซื้อและจัดการผู้จัดจำหน่าย
- การจัดการทรัพยากรบุคคล บริการงานทรัพยากรบุคคล

นอกจากนี้ กลุ่มทิสโก้มีส่วนงานบริหารเงิน (Treasury) ซึ่งเป็นส่วนงานหนึ่งของธนาคารทิสโก้ ทำหน้าที่บริหารสินทรัพย์และหนี้สินของธนาคารซึ่งครอบคลุมการจัดหาเงินทุนจากสถาบันการเงินทั้งในและต่างประเทศ และการลงทุนในหลักทรัพย์และตราสารหนี้ เพื่อให้ได้รับผลตอบแทนสูงสุดภายใต้กลยุทธ์และนโยบายการควบคุมความเสี่ยงของธนาคารและกฎระเบียบของทางการที่เกี่ยวข้อง โดยรวมถึงการจัดสภาพคล่องให้สอดคล้องกับกฎระเบียบของธนาคารแห่งประเทศไทย ในส่วนงานของ บล. ทิสโก้ มีการประกอบธุรกรรมค้าหลักทรัพย์เพื่อบัญชีของบริษัทเองในหลักทรัพย์ประเภทตราสารหนี้และตราสารทุน โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อกำไรจากส่วนต่างของราคา อย่างไรก็ตาม ธุรกรรมค้าหลักทรัพย์มีสัดส่วนของธุรกิจที่ไม่สูงนัก เนื่องจากบริษัทมีนโยบายที่จะเน้นการลงทุนในระยะยาว ทั้งนี้ การค้าหลักทรัพย์จะมีธุรกรรมเมื่อภาวะตลาดเอื้ออำนวยและมีโอกาสในการทำกำไร โดยบริษัทยังคงยึดหลักการซื้อขายเฉพาะหลักทรัพย์ที่มีผลการดำเนินงานและปัจจัยพื้นฐานที่ดีเพื่อเป็นการลดความเสี่ยงด้านการตลาด

2.2 การตลาดและภาวะการแข่งขัน

2.2.1 ธุรกิจธนาคารพาณิชย์

● ลักษณะตลาด

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 ธนาคารพาณิชย์ทั้งระบบมีจำนวนทั้งสิ้น 30 แห่ง แบ่งเป็นธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในประเทศไทยจำนวน 19 แห่ง และธนาคารพาณิชย์ที่เป็นบริษัทลูก และสาขาธนาคารต่างประเทศจำนวน 11 แห่ง สำหรับภาวะตลาดด้านเงินฝากและเงินให้สินเชื่อมีรายละเอียดดังนี้

เงินฝาก

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 เงินฝากของระบบธนาคารพาณิชย์ไทย¹ จำนวน 14 ธนาคาร มียอดคงค้างทั้งสิ้น 12,577,810 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.1 เมื่อเทียบกับสิ้นปี 2560 โดย ณ สิ้นปี 2561 อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 3 เดือนเฉลี่ยของ 4 ธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่คงที่ที่ร้อยละ 0.93 จากภาวะตลาดที่มีสภาพคล่องอยู่ในระดับสูง ทั้งนี้ ธนาคารแห่งประเทศไทยปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบาย (Repo-1 วัน) 1 ครั้งในเดือนธันวาคม ปี 2561 จากร้อยละ 1.50 เป็นร้อยละ 1.75 ซึ่งเป็นการปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยในรอบ 7 ปี เพื่อดูแลเสถียรภาพด้านการเงินและเสริมสร้างขีดความสามารถในการดำเนินนโยบายการเงิน (policy space) สำหรับอนาคต

ตารางแสดงความเคลื่อนไหวของอัตราดอกเบี้ยเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ไทย

(หน่วย: ร้อยละต่อปี)

	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2561
ดอกเบี้ยเงินให้สินเชื่อ (MLR) ^{/1}	6.26	6.20	6.20
ดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 3 เดือน ^{/1}	0.93	0.93	0.93

^{/1} อัตราดอกเบี้ยเฉลี่ย ณ สิ้นระยะเวลาของธนาคารขนาดใหญ่ 4 แห่ง คือ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) และ ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน)

เงินให้สินเชื่อ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 เงินให้สินเชื่อของระบบธนาคารพาณิชย์ไทยจำนวน 14 ธนาคาร มียอดคงค้างของเงินให้สินเชื่อจำนวน 11,614,834 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากสิ้นปี 2560 ร้อยละ 5.0 ตามภาวะเศรษฐกิจในประเทศที่ขยายตัว ทั้งนี้ ณ สิ้นปี 2561 อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดี (MLR) ของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ 4 แห่ง อยู่ที่ร้อยละ 6.20 สำหรับเงินให้สินเชื่อของธนาคารทิสโก้ ณ สิ้นปี 2561 มีจำนวน 225,559 ล้านบาท ลดลงจากสิ้นปี 2560 ร้อยละ 3.7

¹ รายการย่อแสดงสินทรัพย์และหนี้สิน (ธ.พ. 1.1) ธนาคารแห่งประเทศไทย

ณ สิ้นปี 2561 ธนาคารมีส่วนแบ่งการตลาดอยู่ในอันดับที่ 11 ตามขนาดของสินทรัพย์ในระบบธนาคารพาณิชย์ โดยมีส่วนแบ่งการตลาดด้านสินทรัพย์ร้อยละ 1.7 ส่วนแบ่งการตลาดเงินฝากร้อยละ 1.6 ของยอดเงินฝากรวมทุกธนาคาร และมีส่วนแบ่งตลาดเงินให้สินเชื่อคิดเป็นร้อยละ 1.9 ของยอดเงินให้สินเชื่อรวมทุกธนาคาร

ตารางแสดงการเปรียบเทียบของสินทรัพย์ เงินฝาก และเงินให้สินเชื่อ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

(หน่วย : ล้านบาท)

ธนาคาร	สินทรัพย์	ส่วนแบ่งตลาด (ร้อยละ)	เงินฝาก	ส่วนแบ่งตลาด (ร้อยละ)	เงินให้สินเชื่อหลัง หักค่าเผื่อนี้	ส่วนแบ่งตลาด (ร้อยละ)
1. ธ.กรุงเทพ จำกัด (มหาชน)	3,008,242	17.6	2,262,490	18.0	1,875,908	16.2
2. ธ.ไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)	2,860,127	16.7	2,156,936	17.1	2,022,277	17.4
3. ธ.กรุงไทย จำกัด (มหาชน)	2,656,181	15.5	2,042,948	16.2	1,734,199	14.9
4. ธ.กสิกรไทย จำกัด (มหาชน)	2,641,150	15.4	1,991,423	15.8	1,823,362	15.7
5. ธ.กรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน)	2,049,902	12.0	1,420,893	11.3	1,502,571	12.9
6. ธ.ธนชาต จำกัด (มหาชน)	984,124	5.7	753,945	6.0	679,939	5.9
7. ธ.ทหารไทย จำกัด (มหาชน)	888,151	5.2	649,575	5.2	652,714	5.6
8. ธ.ยูโอบี จำกัด (มหาชน)	525,142	3.1	405,299	3.2	372,178	3.2
9. ธ.ซีไอเอ็มบี ไทย จำกัด (มหาชน)	350,377	2.0	185,215	1.5	209,094	1.8
10. ธ.เกียรตินาคิน จำกัด (มหาชน)	295,137	1.7	182,206	1.4	220,160	1.9
11. ธ.ทีเอสบี จำกัด (มหาชน)	290,700	1.7	195,216	1.6	225,559	1.9
12. ธ.แลนด์ แอนด์ เฮาส์ จำกัด (มหาชน)	238,658	1.4	168,171	1.3	158,118	1.4
13. ธ.ไอซีบีซี (ไทย) จำกัด (มหาชน)	199,700	1.2	102,142	0.8	106,306	0.9
14. ธ.สแตนดาร์ดชาร์เตอร์ด (ไทย) จำกัด (มหาชน)	151,860	0.9	61,351	0.5	32,449	0.3
ระบบธนาคารพาณิชย์ไทย	17,139,451	100.0	12,577,810	100.0	11,614,834	100.0

ที่มา: รายการย่อยแสดงสินทรัพย์และหนี้สิน (ธ.พ. 1.1) ธนาคารแห่งประเทศไทย

สำหรับธุรกิจเช่าซื้อรถยนต์ซึ่งเป็นธุรกิจหลักของธนาคารจะเติบโตตามการขยายตัวของตลาดรถยนต์ในประเทศ โดยในปี 2561 ยอดจำหน่ายรถยนต์ในประเทศอยู่ที่ 1,041,739 คัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 19.5 เมื่อเทียบกับปี 2560 เนื่องจาก ค่ายรถยนต์ต่างๆ ได้เปิดตัวรถยนต์รุ่นใหม่ ประกอบกับการทำการตลาดเชิงรุกด้านราคา และเงื่อนไขสินเชื่อเพื่อช่วยให้ลูกค้าเป็นเจ้าของรถยนต์ได้ง่ายขึ้น ทั้งนี้ สัดส่วนรถยนต์ใหม่ของปี 2561 แบ่งเป็นรถยนต์นั่งร้อยละ 38.4 และรถยนต์เพื่อการพาณิชย์ร้อยละ 61.6

ตารางแสดงยอดขายรถยนต์ในประเทศไทย ตั้งแต่ปี 2557 - 2561

(หน่วย : คัน)

ประเภท	ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2561
รถยนต์นั่ง	369,836	299,309	279,827	346,247	399,657
รถยนต์เพื่อการพาณิชย์	511,996	500,323	488,961	525,400	642,082
รวม	881,832	799,632	768,788	871,647	1,041,739

ที่มา : สถาบันยานยนต์

● สภาพการแข่งขัน

ในปี 2561 ธุรกิจธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในประเทศมีกำไรสุทธิเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้าจากรายได้ดอกเบี้ยที่เพิ่มขึ้นตามการขยายตัวของสินเชื่อ และการตั้งค่าใช้จ่ายหนี้สูญที่ลดลง เพื่อชดเชยรายได้ค่าธรรมเนียมที่ลดลงจากการยกเลิกค่าธรรมเนียมการทำธุรกรรมผ่านช่องทางดิจิทัล และการใช้เงินลงทุนด้านการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มศักยภาพการให้บริการ ขณะที่สินเชื่อธนาคารพาณิชย์เติบโตขึ้นร้อยละ 6.0 ส่วนใหญ่เป็นผลจากการขยายตัวของสินเชื่อ

อุปโภคบริโภค ส่วนคุณภาพสินเชื่อยุติร้อยละ 2.93 ทรงตัวเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า โดยได้รับแรงกดดันจากคุณภาพสินเชื่อกิจขนาดกลางขนาดย่อม และหนี้สินภาคครัวเรือนที่อยู่ในระดับสูง อย่างไรก็ตาม ธนาคารพาณิชย์มีเงินสำรองอยู่ในระดับที่เพียงพอเพื่อรองรับความไม่แน่นอนคุณภาพสินทรัพย์ และเงินกองทุนอยู่ในระดับที่แข็งแกร่งพร้อมรองรับผลกระทบจากการบังคับใช้มาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 9 (IFRS9) ที่จะมีผลบังคับใช้ในปี 2563

การแข่งขันในตลาดเงินฝากในปีที่ผ่านมาไม่รุนแรงนัก เนื่องจากตลาดเงินฝากยังมีสภาพคล่องในระดับสูง โดยธนาคารพาณิชย์มีการออกแคมเปญเงินฝากเพื่อรักษาสถานลูกค้า และการออกเงินฝากประจำเพื่อรักษาต้นทุนเงินทุนสำหรับธุรกิจบริการบริหารความมั่งคั่ง (Wealth management) ธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่บางแห่งได้ร่วมกับธนาคารชั้นนำในต่างประเทศเพื่อยกระดับบริการและเพิ่มผลิตภัณฑ์ที่มีอยู่ให้ครบวงจรมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ในช่วงต้นปี 2561 ธนาคารพาณิชย์ได้ประกาศยกเลิกค่าธรรมเนียมการโอน เดิม จ่าย ผ่านช่องทางดิจิทัล เป็นผลให้การทำธุรกรรมผ่านช่องทางดิจิทัลเติบโตอย่างต่อเนื่อง และจากพฤติกรรมผู้บริโภคที่นิยมทำธุรกรรมผ่านช่องทางดิจิทัลมากขึ้น ธนาคารหลายแห่งได้ดำเนินนโยบายลดจำนวนสาขาบางส่วนเพื่อลดต้นทุนการดำเนินธุรกิจ และได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาและนำเทคโนโลยีทางการเงิน FinTech มาใช้เพื่อเพิ่มศักยภาพการให้บริการ ในส่วนของธนาคารที่สําคัญยังคงมุ่งเน้นการขยายฐานลูกค้าเงินฝากรายย่อยอย่างต่อเนื่อง โดยการนำเสนอผลิตภัณฑ์ด้านเงินฝาก การลงทุน และประกันชีวิตที่หลากหลายและสอดคล้องไปกับการความต้องการของลูกค้า การพัฒนาบริการผ่านช่องทางดิจิทัลที่จะเพิ่มความสะดวกสบายให้กับลูกค้า ตลอดจนการพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ลูกค้าสัมพันธ์ (wealth relationship manager) ให้สามารถแนะนำและวางแผนทางการเงินที่สอดคล้องไปกับการความเสี่ยงของลูกค้าได้

สำหรับการแข่งขันในธุรกิจสินเชื่อธุรกิจขนาดใหญ่ สินเชื่อขนาดกลางและขนาดย่อม การแข่งขันยังคงเข้มข้นเพื่อรักษาสถานลูกค้าเดิม และขยายฐานลูกค้าใหม่ โดยผู้เล่นส่วนใหญ่ยังคงเน้นการแข่งขันด้านราคา และให้บริการที่ครบวงจรสำหรับลูกค้า อย่างไรก็ตาม ธนาคารพาณิชย์ได้ชะลอการปล่อยสินเชื่อสำหรับลูกค้าขนาดกลางและขนาดย่อม เนื่องจากคุณภาพสินเชื่อมีแนวโน้มด้อยลง ขณะที่ ลูกค้าสินเชื่อธุรกิจขนาดใหญ่บางส่วนได้หันไประดมเงินทุนผ่านการออกตราสารทุนและตราสารหนี้มากขึ้น ทั้งนี้ กลุ่มที่สําคัญยังคงมุ่งเน้นกลยุทธ์การขยายสินเชื่ออย่างรัดกุม และควบคุมคุณภาพหนี้ โดยเตรียมพร้อมที่จะรองรับสถานการณ์ที่ภาวะเศรษฐกิจอาจมีทิศทางไม่แน่นอน โดยเน้นการแข่งขันด้านคุณภาพมากกว่าด้านปริมาณ และการขยายฐานลูกค้าอย่างมีคุณภาพโดยอาศัยประสบการณ์ในการดำเนินธุรกิจที่ยาวนาน ควบคู่กับการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ และให้บริการที่ดีเพื่อสามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าที่หลากหลาย

การแข่งขันในธุรกิจสินเชื่อเช่าซื้อรถยนต์สามารถแบ่งกลุ่มผู้ประกอบการเป็น 2 กลุ่ม คือ 1) ธนาคารและบริษัทที่สําคัญในเครือธนาคารพาณิชย์ และ 2) บริษัทในเครือของผู้ผลิตและจำหน่ายรถยนต์ โดยภาวะการแข่งขันในธุรกิจสินเชื่อเช่าซื้อรถยนต์ในปี 2561 ยังคงมีการแข่งขันที่รุนแรง โดยการนำเสนออัตราดอกเบี้ยเช่าซื้อที่ต่ำมากเพื่อดึงดูดลูกค้า ยอดขายในตลาดรถยนต์ใหม่ภายในประเทศเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าร้อยละ 19.5 จากโปรโมชั่นการตลาดที่น่าสนใจจากค่ายรถต่างๆ พร้อมกับการเปิดตัวรถรุ่นใหม่ ประกอบกับเศรษฐกิจภายในประเทศที่เริ่มฟื้นตัว ขณะที่สินเชื่อเช่าซื้อสำหรับรถยนต์มือสองชะลอตัวจากปีก่อนหน้า ส่วนหนึ่งเป็นผลโปรโมชั่นการตลาดที่น่าสนใจและอัตราดอกเบี้ยเช่าซื้อรถยนต์ใหม่ที่ต่ำ ทำให้ลูกค้าสนใจการซื้อรถยนต์ใหม่มากกว่ารถยนต์มือสอง อย่างไรก็ตาม การเป็นพันธมิตรหลักกับผู้ผลิตและจำหน่ายรถยนต์ฟอर्ड และมาสด้า ทำให้กลุ่มที่สําคัญมีความได้เปรียบทางการแข่งขันในตลาดรถยนต์ใหม่เพิ่มขึ้น นอกเหนือจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค (สคบ.) ได้ออกประกาศคณะกรรมการว่าด้วยสัญญา เรื่อง ให้ธุรกิจให้เช่าซื้อรถยนต์และรถจักรยานยนต์เป็นธุรกิจที่ควบคุมสัญญา พ.ศ. 2561 เพื่อคุ้มครองผู้บริโภคที่เช่าซื้อรถให้ได้รับความเป็นธรรมมากขึ้น อาทิ การแก้ไขเรื่องการคิดอัตราดอกเบี้ยกรณีผิดนัดชำระหนี้ การเก็บค่าธรรมเนียมทวงถามหนี้ และการเปิดเผยข้อมูลตารางแสดงค่างวดให้แก่ลูกค้า เป็นต้น ท่ามกลางความผันผวนของภาวะเศรษฐกิจ กลุ่มที่สําคัญยังคงมุ่งเน้นการขยายฐานลูกค้าด้วยการเสนอบริการที่มีคุณภาพและ

การรักษาความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้จำหน่ายรถยนต์ (Dealer) อย่างต่อเนื่อง ก่อปรกับประสบการณ์อันยาวนานของกลุ่มทิสโก้ ความสามารถในการบริหารต้นทุนที่มีประสิทธิภาพ ความชำนาญในการบริหารความเสี่ยงและการบริหารและติดตามหนี้ อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งมีฐานข้อมูลของลูกค้าที่กว้างขวาง ทำให้กลุ่มทิสโก้สามารถรักษาศักยภาพในการแข่งขันในระยะยาว

2.2.2 ธุรกิจหลักทรัพย์

(1) ธุรกิจนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ และธุรกิจวาณิชธนกิจ

● ลักษณะตลาด

ณ สิ้นปี 2561 บริษัทที่ได้รับอนุญาตให้ดำเนินธุรกิจนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์มีจำนวนทั้งสิ้น 42 บริษัท และมีบริษัทที่ได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ในการให้บริการเป็นที่ปรึกษาทางการเงินจำนวน 74 บริษัท สำหรับภาวะตลาดทุนในปี 2561 ดัชนีตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยปิดที่ระดับ 1,563.88 จุด ปรับตัวลดลง 189.83 จุด (ร้อยละ 10.8) จาก ณ สิ้นปี 2560 ที่ 1,753.71 จุด ในขณะที่มูลค่าการซื้อขายหลักทรัพย์เฉลี่ยต่อวันอยู่ที่ 56,409 ล้านบาท ปรับตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 18.1 จากปี 2560 สำหรับตลาดสัญญาซื้อขายล่วงหน้า ตลาดมีสัญญาซื้อขายในปี 2561 จำนวนทั้งสิ้น 104 ล้านสัญญา เพิ่มขึ้นร้อยละ 32.2 จากปี 2560 คิดเป็นปริมาณสัญญาซื้อขายเฉลี่ยต่อวัน 426,213 สัญญา เพิ่มขึ้นอย่างมากเมื่อเทียบปริมาณสัญญาซื้อขายเฉลี่ยต่อวัน 324,217 สัญญาในปี 2560 ในด้านการระดมทุนมีบริษัทเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ และตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ จำนวน 19 บริษัท กองทุนรวม อสังหาริมทรัพย์ ทรัสต์เพื่อการลงทุนในอสังหาริมทรัพย์และสิทธิการเช่าอสังหาริมทรัพย์จำนวน 3 กองทุน และกองทุนรวม โครงสร้างพื้นฐานจำนวน 1 กองทุน มีมูลค่าการระดมทุน 81,572.53 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 23.2 จากปี 2560

ในปี 2561 ภาวะตลาดทุนมีการเคลื่อนไหวที่ผันผวนตลอดทั้งปีซึ่งส่วนใหญ่มาจากปัจจัยต่างประเทศ โดยเฉพาะสงครามการค้าระหว่างสหรัฐกับจีน การปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยของธนาคารกลางสหรัฐ 3 ครั้งในรอบปี และการปรับลดลงของราคาน้ำมันโลก ทำให้ดัชนีตลาดหลักทรัพย์ปรับตัวลดลงอย่างต่อเนื่องในช่วงไตรมาสสุดท้าย โดยนักลงทุนต่างประเทศเป็นผู้ขายสุทธิต่อเนื่องตลอดปีคิดเป็นมูลค่าการซื้อขายจำนวน 287,696 ล้านบาท ขณะที่ลูกค้ารายย่อยทั่วไปมีสัดส่วนการซื้อขายลดลงจากร้อยละ 46.0 ในปีก่อน มาเป็นร้อยละ 39.6 ในปี 2561 ซึ่งบางส่วนได้ไปซื้อขายในตลาดสัญญาล่วงหน้าในส่วน of Single Stock Future และ Block Trade ที่ได้รับความนิยมมากขึ้นในช่วง 2-3 ปีที่ผ่านมา

ตารางสรุปภาวะตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2561
ดัชนีตลาดหลักทรัพย์ ณ วันสิ้นสุด (จุด)	1,542.94	1,753.71	1,563.88
มูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด (ล้านบาท)	15,079,272	17,587,433	15,978,252
มูลค่าการซื้อขายหลักทรัพย์ (ล้านบาท)	12,259,772	11,652,311	13,820,220
มูลค่าการซื้อขายหลักทรัพย์เฉลี่ยต่อวัน (ล้านบาท)	50,245	47,755	56,409
อัตราเงินปันผลตอบแทน (ร้อยละ)	3.04	2.70	3.22
อัตราส่วนราคาปิดต่อกำไรต่อหุ้น (เท่า)	18.55	19.06	14.75
จำนวนบริษัทจดทะเบียนใน ต.ล.ท.	522	538	545
ปริมาณสัญญาซื้อขายล่วงหน้า (สัญญา)	69,576,164	78,990,574	104,422,200

ที่มา : ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

● สภาพการแข่งขัน

ภายหลังการเปิดเสรีธุรกิจหลักทรัพย์ส่งผลให้ผู้เล่นรายใหม่สนใจเข้าสู่ตลาด แม้ว่าจะมีบริษัทที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์อยู่เป็นจำนวนมาก ทำให้การแข่งขันในตลาดนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์มี

การแข่งขันที่รุนแรงเพื่อรักษาและขยายส่วนแบ่งตลาด การดำเนินกลยุทธ์การแข่งขันส่วนใหญ่ยังคงมุ่งเน้นเรื่องการค้าราคา ค่าธรรมเนียมซื้อขาย รวมถึงการซื้อขายหุ้นหน้าตลาด นอกจากนี้ผู้เล่นบางรายยังให้บริการนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ที่รับคำสั่งซื้อขายหลักทรัพย์ผ่านระบบออนไลน์อย่างเดียวยิ่งเพื่อลดต้นทุน ขณะที่ผู้เล่นส่วนหนึ่งดำเนินกลยุทธ์ในการขยายรายได้จากช่องทางอื่น อาทิ การทำสัญญาการเป็นนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ในลักษณะคู่ค้า (Exclusive Partner) กับบริษัทหลักทรัพย์ชั้นนำในต่างประเทศเพื่อเพิ่มส่วนแบ่งจากลูกค้าสถาบันต่างประเทศ ตลอดจนการพัฒนาธุรกิจใหม่เพื่อเพิ่มและกระจายฐานรายได้ อาทิ การลงทุนในบัญชีของบริษัท (Proprietary Trading) การออกไปสำคัญแสดงสิทธิอนุพันธ์ การขยายบริการซื้อขายตราสารอนุพันธ์ การบริการตัวแทนซื้อขายหน่วยลงทุน และการให้บริการซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดต่างประเทศ เพื่อเพิ่มรายได้จากการลงทุน ทั้งนี้ การแข่งขันจะมีความรุนแรงต่อไปจากการเปิดเสรีอัตราค่าธรรมเนียมซื้อขายหลักทรัพย์ โดยในส่วนของการลงทุนบุคคลจะเป็นอัตราแบบขั้นบันได และส่วนของการลงทุนสถาบันจะเป็นอัตราตามทีต่กลงกัน ทั้งนี้ บล. ทิสโก้ไม่มีนโยบายแข่งขันด้านราคาค่าธรรมเนียมซื้อขายหลักทรัพย์ แต่จะเน้นกลุ่มลูกค้าที่ซื้อขายหลักทรัพย์ตามปัจจัยพื้นฐานเพื่อการลงทุนมากกว่ากลุ่มลูกค้าที่เน้นการเก็งกำไรในระยะสั้น ตลอดจนการมุ่งเน้นบริการด้านบทวิเคราะห์ที่มีคุณภาพและพัฒนาบริการด้านอื่นๆ เพื่อเป็นทางเลือกให้กับนักลงทุนมากยิ่งขึ้น

สำหรับปี 2561 บล.ทิสโก้ได้พัฒนาความสามารถของเครื่องมือเพื่อช่วยซื้อขายหลักทรัพย์ อาทิ การเพิ่มโปรแกรม Stock Scan ให้สามารถใช้งานผ่าน Application TISCO Guru Plus บนโทรศัพท์มือถือ เพื่อช่วยอำนวยความสะดวกให้กับลูกค้า โดยสามารถส่งข้อมูล Real Time ครอบคลุมทุกความต้องการในการลงทุน ตั้งแต่การคัดสรรหุ้นในการลงทุน พร้อมการตั้งเตือนเมื่อถึงเป้าหมายซื้อขายตามที่กำหนดและสามารถส่งคำสั่งซื้อขายได้ทันที นอกเหนือจากนี้ยังมีบริการ Aspen Mobile ซึ่งให้ข้อมูลด้านกราฟเทคนิคที่ครบครัน รวมถึงข่าวสารทั่วโลก ในด้านการให้บริการกลุ่มลูกค้าสถาบัน บริษัทหลักทรัพย์ที่ปรึกษาการลงทุน ดอยซ์ ทิสโก้ ได้พัฒนางานวิเคราะห์หลักทรัพย์และที่ปรึกษาการลงทุนลูกค้าสถาบันทั้งในและต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ ณ สิ้นปี 2561 บล.ทิสโก้มีส่วนแบ่งการตลาด ร้อยละ 2.5 อยู่อันดับที่ 18 เมื่อเทียบกับคู่แข่งจำนวน 38 ราย

สำหรับการแข่งขันในธุรกิจวาณิชธนกิจนั้น เนื่องจากจำนวนผู้ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจที่ปรึกษาทางการเงินเป็นจำนวนมาก ในขณะนี้ความต้องการของตลาดมีจำนวนจำกัด ทำให้การแข่งขันทั้งด้านราคาและคุณภาพ ของบริการอยู่ในระดับสูง โดยกลยุทธ์การแข่งขันของบล. ทิสโก้ มุ่งเน้นด้านคุณภาพของทีมงาน ประสิทธิภาพและความเชี่ยวชาญในการให้คำปรึกษาและคำแนะนำทางการเงินแก่ลูกค้าอย่างครบวงจร ตลอดจนการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับลูกค้าในระยะยาว

(2) ธุรกิจหลักทรัพย์จัดการกองทุน

● ลักษณะตลาด

ธุรกิจจัดการกองทุนมีผู้ให้บริการทั้งหมดจำนวน 27 ราย ประกอบด้วย บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน ธนาคารพาณิชย์ บริษัทหลักทรัพย์ และบริษัทประกันภัย ทั้งนี้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 ธุรกิจจัดการกองทุนมีมูลค่าสินทรัพย์สุทธิรวมภายใต้การบริหารจัดการ 7,126,964 ล้านบาท โดยเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.1 จากสิ้นปี 2560 โดยกองทุนสำรองเลี้ยงชีพมีมูลค่าสินทรัพย์สุทธิรวมภายใต้การบริหารจัดการ 1,128,848 ล้านบาท เติบโตเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.3 กองทุนส่วนบุคคลมีมูลค่าสินทรัพย์สุทธิภายใต้การบริหารจัดการ 989,415 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 17.6 จากสิ้นปี 2560 ขณะที่กองทุนรวมมีมูลค่าสินทรัพย์สุทธิภายใต้การบริหารจัดการจำนวน 5,008,701 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.5 จากสิ้นปี 2560

ตารางสรุปภาวะตลาดกองทุน

(หน่วย: ล้านบาท)

กองทุน	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2561
กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ	973,273	1,082,620	1,128,848
กองทุนส่วนบุคคล	746,170	841,078	989,415
กองทุนรวม	4,529,538	4,986,212	5,008,701
รวม	6,248,981	6,909,910	7,126,964

ที่มา: สมาคมบริษัทจัดการกองทุน

● สภาพการแข่งขัน

ในปี 2561 ภาพรวมธุรกิจกองทุนสำรองเลี้ยงชีพยังคงเติบโตอย่างต่อเนื่อง ท่ามกลางการแข่งขันค่อนข้างสูง โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน (บลจ.) ที่มีส่วนแบ่งการตลาดอันดับต้นๆ มีการขยายตลาดเชิงรุกโดยมีปัจจัยด้านราคา ความหลากหลายด้านผลิตภัณฑ์กองทุน รวมถึงผลการดำเนินการของกองทุนมาเป็นปัจจัยหลักในการดึงดูดลูกค้า นอกเหนือจากนี้ บลจ.หลายแห่งได้พัฒนาแอปพลิเคชัน เพื่อให้ลูกค้าสามารถเข้ามาปรับเปลี่ยนนโยบายการลงทุน อีกทั้งเป็นช่องทางให้คำแนะนำการลงทุนที่เหมาะสมแบบเฉพาะเจาะจงกับรายบุคคล

ในส่วนของธุรกิจกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ บลจ. ทิสโก้ยังคงรักษาส่วนแบ่งตลาด และมีจำนวนบริษัทที่ไว้วางใจให้บริหารกองทุนสูงที่สุดในตลาด โดยในปี 2561 บลจ. ทิสโก้ได้รับความไว้วางใจจากบริษัทชั้นนำแต่งตั้งให้เป็นบริษัทจัดการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพเพิ่มขึ้นอีกกว่า 300 บริษัท อาทิ บริษัท สามมิตรมอเดอร์สแมนูแฟคเจอร์ จำกัด (มหาชน) บริษัท อุตสาหกรรมไทยบรจักษ์ จำกัด (มหาชน) และกลุ่มบริษัท ฮิตาชิ คอนซัลติ้ง (ประเทศไทย) จำกัด เป็นต้น และยังมีกองทุนที่ บลจ. ทิสโก้ได้รับโอนมาให้บริหาร เช่น บริษัท เอเชีย แคปปิตอล กรุ๊ป จำกัด (มหาชน) บริษัท สีส้มการแพทย์ จำกัด บริษัท ไททีวัน จำกัด บริษัท ไดกิน แอร์คอนดิชันนิ่ง (ประเทศไทย) จำกัด และบริษัท ไทย แดรี่ จำกัด เป็นต้น ณ สิ้นปี 2561 กองทุนสำรองเลี้ยงชีพภายใต้การบริหารของ บลจ. ทิสโก้มีขนาดกองทุน 162,127 ล้านบาท

ในปี 2561 บลจ. ทิสโก้ได้เข้าร่วมเป็นพันธมิตรโครงการ “บริษัทเกษียณสุข” ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สมาคมกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ และสมาคมบริษัทจัดการลงทุน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อร่วมกันส่งเสริมให้บริษัทที่มีกองทุนสำรองเลี้ยงชีพสนับสนุนให้พนักงานมีเงินใช้อย่างเพียงพอในวัยเกษียณ นอกจากนี้ ล่าสุด บลจ. ทิสโก้ได้รับรางวัล “Best Provident Fund Provider Thailand 2018” จาก Global Banking and Finance Review สะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพการบริหารกองทุนสำรองเลี้ยงชีพและมาตรฐานการบริการที่เป็นเลิศ

ในปี 2561 ภาพรวมการลงทุนมีความผันผวนอย่างมากจากหลากหลายปัจจัย อาทิเช่น ประเด็นความขัดแย้งทางการค้าระหว่างสหรัฐและจีน การขึ้นดอกเบี้ยอย่างต่อเนื่องของธนาคารกลางสหรัฐ ความผันผวนของค่าเงินในกลุ่มประเทศตลาดเกิดใหม่ เป็นต้น ทำให้นักลงทุนเพิ่มความระมัดระวังในการลงทุน และรับความเสี่ยงได้น้อยลงส่งผลให้อุตสาหกรรมกองทุนรวมโดยภาพรวมในปี 2561 ทรงตัว ณ สิ้นปี 2561 อุตสาหกรรมกองทุนรวมมีสินทรัพย์ภายใต้การบริหาร (AUM) อยู่ที่ 5 ล้านล้านบาท เพิ่มขึ้นเพียงแค่อ้อยละ 0.5 นอกเหนือจากนี้ ที่ประชุมคณะรัฐมนตรี (ครม.) ในเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2561 เห็นชอบให้จัดเก็บภาษีหัก ณ ที่จ่ายของกำไรที่ได้จากการลงทุนในตราสารหนี้ผ่านกองทุนรวมในอัตราร้อยละ 15 เมื่อกฎหมายดังกล่าวมีผลบังคับใช้ จะส่งผลให้ผู้ลงทุนในตราสารหนี้ผ่านกองทุนรวมมีภาระภาษีเพิ่มขึ้นและมีผลตอบแทนที่ลดลง

แม้ว่าบรรยากาศการลงทุนโดยภาพรวมในปี 2561 จะไม่สดใส และมีความผันผวนสูง บลจ.ทิสโก้ ยังคงมุ่งหาจังหวะในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ เพื่อตอบโจทย์ผู้ลงทุน อาทิเช่น TISCO India Active ลงทุนในหุ้นอินเดีย, TISCO Global Income ลงทุนหลากหลายสินทรัพย์ทั่วโลกสำหรับลูกค้าที่รับความเสี่ยงได้ปานกลาง, กองทุน TISCO Global ESG

ลงทุนหุ้นโลก โดยเน้นลงทุนในบริษัทที่ผ่านการคัดกรองโดยใช้ปัจจัยสิ่งแวดล้อม สังคม และธรรมาภิบาล นอกจากนี้ บลจ.ทิสโก้ยังให้ความสำคัญกับการผลิตภัณฑ์กองทุนที่กำหนดเป้าหมายผลตอบแทน (Trigger Fund) เพื่อจับจังหวะตลาด และสร้างผลตอบแทนให้กับลูกค้ายามที่ตลาดหุ้นมีความผันผวนสูง ทั้งนี้ ในปี 2561 บลจ.ทิสโก้กองทุนที่กำหนดเป้าหมายผลตอบแทนทั้งหมด 7 กองทุน โดยเป็นการลงทุนทั้งในตลาดหุ้นไทย และบางส่วนลงทุนในหุ้นต่างประเทศ เช่น ตลาดหุ้นจีน ตลาดหุ้นญี่ปุ่น รวมถึงการลงทุนในบางกลุ่มอุตสาหกรรมเช่น กลุ่มเทคโนโลยี เป็นต้น

สำหรับธุรกิจกองทุนส่วนบุคคล ภาพรวมอุตสาหกรรมยังคงเติบโตสูงจากเม็ดเงินของลูกค้ากลุ่มสถาบันและองค์กรต่างๆ เนื่องจากสภาวะดอกเบี้ยที่ยังคงอยู่ในระดับต่ำ อย่างไรก็ตามยังคงมีการแข่งขันทางด้านราคาที่สูง บลจ.ทิสโก้จึงไม่เน้นการแข่งขันในกลุ่มนี้ แต่จะเน้นการแข่งขันในกลุ่มลูกค้าประเภทบุคคลแทน โดยกลุ่มลูกค้าบุคคลส่วนใหญ่จะสามารถรับความเสี่ยงได้มากกว่า ต้องการผลตอบแทนที่สูงกว่า ให้ความสำคัญกับความน่าเชื่อถือขององค์กร การบริการให้คำแนะนำทางด้านการลงทุน รวมถึงความสามารถในการบริหารของทีมงานมากกว่าปัจจัยทางด้านราคาเพียงอย่างเดียว ทั้งนี้สินทรัพย์ภายใต้ธุรกิจกองทุนส่วนบุคคล ณ สิ้นปี 2561 อยู่ที่ 42,065 ล้านบาท เพิ่มขึ้นเล็กน้อยเมื่อเทียบกับ 41,855 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2560 หลังจากที่ได้เติบโตมามากกว่าร้อยละ 50 ในปี 2560

ตารางสรุปสินทรัพย์ภายใต้การบริหารสุทธิตามประเภทกองทุนของบลจ.ทิสโก้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

กองทุน	มูลค่าสินทรัพย์ภายใต้การบริหารสุทธิ (ล้านบาท)	ส่วนแบ่งการตลาด (ร้อยละ)	อันดับเทียบกับคู่แข่ง
กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ	162,127.22	14.4	2/16
กองทุนส่วนบุคคล	42,064.87	4.3	5/24
กองทุนรวม	44,869.71	0.9	14/23
รวมของบลจ.ทิสโก้	249,061.80	3.5	8/27

ที่มา: สมาคมบริษัทจัดการกองทุน

2.3 การจัดหาผลิตภัณฑ์และบริการ

(1) แหล่งที่มาของเงินทุน

นอกจากเงินกองทุนของกลุ่มทิสโก้แล้ว แหล่งที่มาของเงินทุนส่วนใหญ่ได้จากการระดมทุนจากเงินฝาก รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน เงินกู้ยืมทั้งที่เป็นเงินกู้ยืมระยะสั้น และเงินกู้ยืมระยะยาว โดยแหล่งที่มาของเงินทุนมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางแสดงแหล่งที่มาของเงินทุน

(หน่วย: ล้านบาท)

แหล่งเงินทุน	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2561
เงินฝากรวม ¹	161,034.44	188,280.76	198,985.23
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	5,196.60	4,017.51	4,374.67
หุ้นกู้	64,362.00	63,601.70	49,680.00
หนี้สินอื่น	9,353.82	12,756.67	11,675.28
รวมแหล่งเงินทุนจากหนี้สิน	239,946.86	268,656.64	264,715.18
เงินกองทุน	31,325.54	34,731.76	37,829.45
รวมแหล่งเงินทุน	271,272.40	303,388.41	302,544.63

¹ เงินฝาก รวมถึง เงินกู้ยืมระยะสั้นที่เป็นฐานลูกค้าเงินฝากปกติของธนาคาร

ทั้งนี้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 มีรายการสินทรัพย์และหนี้สินของกลุ่มทิสโก้แบ่งตามอายุของสัญญาได้ดังต่อไปนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

รายการ	เมื่อทวง					ไม่มี	หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิด	รวม
	ถาม	0 - 3 เดือน	3 - 12 เดือน	1 - 5 ปี	เกิน 5 ปี	กำหนด	เกิดรายได้	
สินทรัพย์ทางการเงิน								
เงินสด	1,192	-	-	-	-	-	-	1,192
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ	1,956	52,115	-	-	-	-	-	54,071
สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์	-	6	-	-	-	-	-	6
เงินลงทุนสุทธิ	-	5,507	1,948	188	-	1,369	-	9,012
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้	2,369	17,615	45,562	122,796	46,079	-	6,876	241,297
ลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์และ								
สัญญาซื้อขายล่วงหน้าสุทธิ	-	949	-	-	-	-	-	949
ลูกหนี้สำนักหักบัญชี	-	115	-	-	-	-	-	115
	5,517	76,307	47,510	122,984	46,079	1,396	6,876	306,642
หนี้สินทางการเงิน								
เงินรับฝาก	58,382	68,914	61,874	3,938	-	-	-	193,108
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	520	1,470	140	2,245	-	-	-	4,375
หนี้สินจำนองเมื่อทวงถาม	238	-	-	-	-	-	-	238
หนี้สินตราสารอนุพันธ์	-	5	6	-	-	-	-	11
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	37	15,840	21,000	12,000	6,680	-	-	55,557
เจ้าหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์และ								
สัญญาซื้อขายล่วงหน้าสุทธิ	-	995	-	-	-	-	-	995
เจ้าหนี้สำนักหักบัญชี	-	61	-	-	-	-	-	61
	59,177	87,285	83,020	18,183	6,680	-	-	254,345
ภาระผูกพันและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น								
การรับอวัลตัวเงินและการค้ำประกัน								
การกู้ยืม	2	250	38	18	-	446	-	754
ภาระผูกพันอื่น	-	1,318	623	495	-	351	-	2,787

โปรดอ่านรายละเอียดเกี่ยวกับความเสี่ยงจากการไม่สอดคล้องกันของสินทรัพย์และหนี้สินในระยะสั้นตามอายุสัญญาในส่วนที่ 1 หัวข้อที่ 3 ปัจจัยความเสี่ยง

(2) การให้สินเชื่อ

• นโยบายการให้สินเชื่อ

สินเชื่อธุรกิจ

กลุ่มทิสโก้ (เฉพาะธนาคารทิสโก้และบริษัทย่อยที่มีการให้สินเชื่อ) มีนโยบายที่จะเน้นการขยายตัวของสินเชื่อธุรกิจอย่างระมัดระวัง โดยในการอนุมัติสินเชื่อใหม่ ธนาคารจะพิจารณาถึงศักยภาพของธุรกิจโอกาส ความสามารถในการชำระคืนหนี้ และหลักประกัน ตลอดจนอัตราผลตอบแทนที่เหมาะสมกับความเสี่ยงของสินเชื่อแต่ละราย กลุ่มทิสโก้จะเน้นการขยายตัวของสินเชื่อไปในตลาดที่มีความชำนาญ มีความเสี่ยงในระดับที่ยอมรับได้ และให้ผลตอบแทนที่เหมาะสม ในกรณีที่กลุ่มทิสโก้ต้องการเข้าสู่ตลาดสินเชื่อใหม่ กลุ่มทิสโก้จะทำการวิเคราะห์ถึงโอกาสและปัจจัยความเสี่ยงต่างๆ อย่างทั่วถึง

นโยบายหลักประกันแตกต่างกันตามประเภทของสินเชื่อ โดยกลุ่มทิสโก้มีระบบการบริหารหลักประกันที่รัดกุม มีกลไกที่ใช้ในการรักษาระดับมูลค่าของหลักประกันให้อยู่ตามเงื่อนไข เพื่อควบคุมความเสี่ยงจากความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น อย่างไรก็ตาม กลุ่มทิสโก้อาจพิจารณาให้สินเชื่อแบบไม่มีหลักประกันกับผู้ที่มีความน่าเชื่อถือสูงเป็นรายๆ ไป ในการประเมินมูลค่าหลักประกัน กลุ่มทิสโก้ได้กำหนดให้มีการประเมินราคาทรัพย์สินที่ใช้เป็นหลักประกันโดยผู้ประเมินราคาอิสระ

หรือหน่วยประเมินราคาทรัพย์สินของธนาคารก่อนการเบิกใช้วงเงินกู้ รวมทั้งมีการทบทวนราคาประเมินอย่างสม่ำเสมอ โดยกลุ่มมีคณะกรรมการประเมินราคาหลักประกันทำหน้าที่รับผิดชอบในการอนุมัติการประเมินราคาหลักประกันโดยผู้ประเมินราคาภายในและผู้ประเมินราคาอิสระ ตามนโยบายของกลุ่มที่ได้วางไว้ภายใต้หลักเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทยและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

ในการให้สินเชื่อลูกค้าแต่ละราย กลุ่มทิสโก้มีขั้นตอนและหลักเกณฑ์การพิจารณาคุณสมบัติของลูกค้าที่ชัดเจนรัดกุมเพื่อให้ได้ลูกค้าที่มีคุณภาพ ในขณะเดียวกันสามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้อย่างเหมาะสม โดยมีหน่วยงานอิสระทำหน้าที่สอบทานและดูแลกระบวนการให้สินเชื่อให้เป็นไปตามระเบียบที่กำหนด

การกำหนดระยะเวลาชำระคืนสูงสุดของลูกค้านี้เป็นไปตามเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทย สำหรับนโยบายการกำหนดราคา กลุ่มทิสโก้ไม่มีนโยบายการแข่งขันด้านราคา โดยจะกำหนดอัตราดอกเบี้ยที่เหมาะสมตามภาวะตลาดและระดับความเสี่ยงของผู้กู้ ตลอดจนพิจารณาถึงต้นทุนเงินทุนของธนาคาร

สินเชื่อรายย่อย

สำหรับสินเชื่อเช่าซื้อซึ่งเป็นธุรกิจส่วนใหญ่ในกลุ่มสินเชื่อรายย่อย กลุ่มทิสโก้มีนโยบายที่จะขยายสินเชื่อในเชิงรุก โดยเฉพาะในตลาดที่มีการเติบโตและมีอัตราผลตอบแทนเหมาะสมกับความเสี่ยง กลุ่มทิสโก้มีนโยบายในการวางมาตรฐานการให้สินเชื่อเช่าซื้อและสินเชื่อรายย่อยอื่นอย่างเป็นระบบโดยการให้คะแนนสินเชื่อ (Credit Scoring) ซึ่งพัฒนาขึ้นจากฐานข้อมูลภายในของธนาคาร ระบบดังกล่าวช่วยควบคุมมาตรฐานการอนุมัติสินเชื่อ ตลอดจนเพิ่มประสิทธิภาพและระยะเวลาการอนุมัติสินเชื่อให้เร็วขึ้น เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้า

กลุ่มทิสโก้มีการพิจารณาการให้สินเชื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดเพื่อให้สามารถขยายสินเชื่อได้มากตาม เป้าหมายการเติบโตในเชิงรุกอย่างมีคุณภาพ อย่างไรก็ตาม กลุ่มลูกค้าหลักของกลุ่มทิสโก้ยังคงมีผลตอบแทนที่เหมาะสมกับความเสี่ยง และกลุ่มทิสโก้ไม่มีนโยบายการแข่งขันด้านราคา แต่ใช้การเพิ่มคุณภาพ การให้บริการและการบริหารความสัมพันธ์ทางธุรกิจเป็นเครื่องมือในการแข่งขัน สำหรับนโยบายด้านหลักประกัน ทรัพย์สินที่ให้เช่าซื้อต้องมีตลาดรองที่เพียงพอ และมีการทำประกันภัยอย่างเหมาะสม

สำหรับสินเชื่อเพื่อการเคหะ ธนาคารทิสโก้มีนโยบายการปล่อยสินเชื่อไม่เกินร้อยละ 90 ของมูลค่าหลักประกัน ทั้งนี้รายละเอียดจะแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับลักษณะของหลักประกัน ในส่วนของสินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภคอื่น และสินเชื่อที่ไม่มีหลักประกันจะมีอัตราดอกเบี้ยที่สูงเพื่อชดเชยกับความเสี่ยงของการผิดนัดชำระหนี้ที่สูงขึ้น

● การอนุมัติวงเงินและอำนาจการอนุมัติ

คณะกรรมการบริหารมอบหมายอำนาจการอนุมัติสินเชื่อให้แก่คณะกรรมการพิจารณาสินเชื่อ (Credit Committee) เป็นผู้ดูแล ภายใต้นโยบายการอนุมัติสินเชื่อที่ได้รับการอนุมัติโดยคณะกรรมการบริหาร

นโยบายการอนุมัติสินเชื่อ มีการกำหนดวงเงินและมอบอำนาจการอนุมัติวงเงินไว้อย่างชัดเจน โดยสินเชื่อธุรกิจทุกรายการจะต้องได้รับการอนุมัติโดยคณะกรรมการพิจารณาสินเชื่อ เนื่องจากเป็นสินเชื่อที่วงเงินกู้มีขนาดใหญ่ สินเชื่อธุรกิจที่มีขนาดใหญ่มากจะต้องได้รับการอนุมัติโดยตรงจากคณะกรรมการบริหาร

สำหรับสินเชื่อรายย่อย เนื่องจากวงเงินสินเชื่อมีขนาดเล็ก กลุ่มทิสโก้จึงมีการกำหนดระเบียบวิธีปฏิบัติและมอบอำนาจการอนุมัติวงเงินแต่ละระดับให้แก่ผู้บริหารและหัวหน้างานในแต่ละระดับ นำไปปฏิบัติภายใต้นโยบายอนุมัติสินเชื่อโดยรวมที่กำหนด สินเชื่อรายย่อยที่มีขนาดใหญ่เกินกว่าระดับปกติเมื่อพิจารณาจากประเภทของสินเชื่อและวัตถุประสงค์ของการกู้เงิน จะต้องได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการพิจารณาสินเชื่อ หรือคณะกรรมการบริหารเป็นกรณีไป

สำหรับสินเชื่อเช่าซื้อ กลุ่มทิสโก้ได้นำระบบการให้คะแนนสินเชื่อ (Credit Scoring) เข้ามาเข้าร่วมเป็นเงื่อนไขในการพิจารณาอนุมัติสินเชื่อ โดยระบบจะให้คะแนนลูกค้าแต่ละรายโดยพิจารณาจากคุณสมบัติของลูกค้า ลักษณะของสินเชื่อ และเงื่อนไขของสินเชื่อที่ต้องการ

- **นโยบายการบริหารความเสี่ยงจากการให้สินเชื่อ**

คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงของธนาคาร (Risk Management Committee) ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารระดับสูงจากสายงานต่างๆ เป็นผู้พิจารณากำหนดนโยบาย กฎเกณฑ์ และขั้นตอนโดยรวมของการบริหารความเสี่ยงจากการให้สินเชื่อ โดยมีคณะกรรมการพิจารณาสินเชื่อ (Credit Committee) และหัวหน้าสายควบคุมสินเชื่อ (Chief Credit Officer) เป็นผู้ดูแลการบริหารความเสี่ยงของสินเชื่อแต่ละรายการ นอกจากนี้คณะกรรมการพิจารณาสินเชื่อที่มีปัญหา (Problem Loan Committee) ทำหน้าที่ดูแลติดตามการจัดการลูกหนี้ที่มีปัญหา และพิจารณาตั้งสำรอง ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญในระดับที่เหมาะสม นอกจากนี้ คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงของธนาคารจะรายงานการปฏิบัติงานตรวจสอบต่อคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงของบริษัท ทิสโก้ไฟแนนเชียลกรุ๊ป จำกัด (มหาชน) ซึ่งเป็นบริษัทใหญ่ของกลุ่มอย่างสม่ำเสมอ ภายใต้หลักเกณฑ์การกำกับแบบรวมกลุ่มของธนาคารแห่งประเทศไทย

ธนาคารทิสโก้มีหน่วยงานพิจารณาคุณภาพสินเชื่อแยกออกจากหน่วยงานการตลาด เพื่อทำหน้าที่พิจารณาและให้ความเห็นอย่างเป็นอิสระในการอนุมัติสินเชื่อ และมีหน่วยงานสอบทานสินเชื่อซึ่งขึ้นตรงกับหน่วยงานตรวจสอบภายใน และคณะกรรมการตรวจสอบทำหน้าที่สอบทานความถูกต้องและโปร่งใสของการให้สินเชื่อ

ธนาคารทิสโก้ได้นำระบบจัดอันดับความน่าเชื่อถือของสินเชื่อ (Credit Grading) มาใช้ในการประเมินความเสี่ยง ทั้งสำหรับสินเชื่อธุรกิจ และสินเชื่อรายย่อย เพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาตามกฎการดำรงเงินกองทุน ภายใต้วิธีการใช้การจัดอันดับความน่าเชื่อถือภายใน (Internal Ratings Based Approach – IRB) ทั้งนี้ผลที่จะได้รับในระยะยาว คือ การประเมินความเสี่ยงด้านเครดิตที่แม่นยำและการใช้เงินกองทุนของธนาคารได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

สำหรับการควบคุมความเสี่ยงด้านการกระจุกตัวของสินเชื่อ ธนาคารกำหนดให้มีวงเงินความเสี่ยงสำหรับแต่ละกลุ่มสินเชื่อ (Concentration Limits) ที่กำหนดให้สามารถให้สินเชื่อต่อผู้กู้หรือกลุ่มผู้กู้ 1 รายได้ไม่เกินระดับที่กำหนดสำหรับสินเชื่อแต่ละประเภท และติดตามควบคุมการกระจุกตัวของสินเชื่อธุรกิจในแต่ละภาคอุตสาหกรรม (Industry Limit) ให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม โดยพิจารณาร่วมกับการกระจุกตัวของเงินลงทุนในตราสารทุนในแต่ละภาคอุตสาหกรรมด้วย นอกจากนี้ธนาคารยังปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทยอย่างเคร่งครัด ตามข้อกำหนดในการให้สินเชื่อหรือลงทุนในกิจการของผู้ถือหุ้นหรือการระดมทุนหรือจ่ายเงินตามภาระผูกพัน เพื่อบุคคลหนึ่งบุคคลใด (Single Lending Limit)

- **การติดตามหนี้**

กลุ่มทิสโก้กำหนดให้มีหลักเกณฑ์กระบวนการติดตามสินเชื่อคงค้างอย่างต่อเนื่อง โดยมีการทบทวนการให้สินเชื่ออย่างสม่ำเสมอ และติดตามหนี้ที่มีปัญหาอย่างใกล้ชิด สำหรับสินเชื่อธุรกิจ คณะกรรมการพิจารณาสินเชื่อ ที่มีปัญหา (Problem Loan Committee) จะได้รับรายงานการผิมนัดชำระหนี้ของลูกหนี้ที่มีปัญหาทุกรายการ เพื่อพิจารณาสถานะของลูกหนี้และกำหนดวิธีการติดตามเร่งรัดหนี้ การดำเนินคดีตามกฎหมาย รวมถึงการจัดชั้นสินทรัพย์และการตั้งสำรองหนี้สูญ โดยมุ่งเน้นในเรื่องการปรับปรุงโครงสร้างหนี้สำหรับลูกหนี้รายที่สามารถดำเนินการต่อไปได้ โดยกลุ่มทิสโก้ได้กำหนดหลักเกณฑ์ ขอบเขต และการติดตามผลอย่างใกล้ชิด นอกจากนี้ เจ้าหน้าที่สินเชื่อจะต้องรายงานต่อคณะกรรมการพิจารณาสินเชื่อที่มีปัญหาเกี่ยวกับการติดตามการปรับปรุงโครงสร้างหนี้อย่างต่อเนื่อง

สำหรับการติดตามสินเชื่อรายย่อยนั้น กลุ่มทิสโก้จะปรับปรุงนโยบายและกลยุทธ์ในการบริหารและติดตามหนี้ให้สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจ ภาวะเบี้ยบ่าต่างๆ ของหน่วยงานราชการอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปฏิบัติตามประกาศและระเบียบของสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค (ส.ค.บ.) อย่างเคร่งครัด โดยจัดแบ่งกระบวนการติดตามหนี้ออกเป็น 3 ส่วน คือ 1) งานติดตามหนี้ค้างชำระ 2) งานเร่งรัดหนี้สินและการติดตามยึดทรัพย์สิน และ 3) งานกฎหมายและบังคับคดี เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานให้ได้สูงสุด

● การปรับโครงสร้างหนี้

สำหรับลูกหนี้ที่มีปัญหา เช่น ได้รับผลกระทบจากความผันผวนทางเศรษฐกิจ หรือความขัดข้องทางการเงินของลูกหนี้ กลุ่มทิสโก้มีนโยบายที่จะปรับโครงสร้างหนี้เพื่อเพิ่มโอกาสในการรับคืนหนี้ให้ได้สูงสุด โดยหลักเกณฑ์การปรับโครงสร้างหนี้ของกลุ่มสามารถทำได้หลายวิธี ประกอบด้วย การผ่อนผันเงื่อนไขการชำระหนี้ในลักษณะต่างๆ การโอนทรัพย์สินของลูกหนี้เพื่อเป็นการชำระหนี้ การแปลงหนี้เป็นตราสารทางการเงินหรือการแปลงหนี้เป็นทุนของลูกหนี้ เป็นต้น

การปรับโครงสร้างหนี้สามารถทำได้กับลูกหนี้ทุกประเภท ทั้งที่ผิดนัดชำระแล้วหรือยังไม่ผิดนัดชำระก็ตาม โดยหน่วยงานที่ให้สินเชื่อมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการปรับโครงสร้างหนี้ รวมถึงการคัดเลือกลูกหนี้ที่จะมีการปรับโครงสร้างหนี้ เจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจะทำการประเมินคุณภาพของลูกหนี้และสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับฐานะและการดำเนินงานของลูกหนี้ เพื่อคาดการณ์เกี่ยวกับโอกาสที่จะได้รับชำระหนี้คืน และพิจารณาวิธีการที่เหมาะสมในการปรับโครงสร้างหนี้

ในกรณีการปรับโครงสร้างหนี้สำหรับลูกหนี้ที่กลุ่มทิสโก้ กรรมการ บุคคลที่เกี่ยวข้องกับกรรมการ หรือผู้บริหารของกลุ่ม เข้าข่ายมีผลประโยชน์เกี่ยวข้องทั้งทางตรงและทางอ้อม จะต้องให้สถาบันการเงินอื่นหรือบุคคลที่สามที่ไม่มีผลประโยชน์เกี่ยวข้องกับธนาคารและลูกหนี้ เป็นผู้วิเคราะห์ฐานะและความสามารถในการชำระหนี้ ตลอดจนกระแสเงินสดของลูกหนี้ ทั้งนี้กลุ่มทิสโก้ปฏิบัติตามเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดสำหรับหนี้ที่ได้รับการปรับโครงสร้างหนี้แล้วทุกราย ทั้งในเรื่องการเปลี่ยนสถานะการจัดชั้น การคำนวณส่วนสูญเสียและการกันสำรอง

(3) ความสามารถในการดำรงเงินกองทุน

กลุ่มทิสโก้มีนโยบายดำรงเงินกองทุนที่เพียงพอเพื่อรองรับความเสี่ยงของธนาคารในระยะยาว โดยคำนึงถึงความอยู่รอดของธนาคารในระยะยาวแม้จะมีความผันผวนทางเศรษฐกิจ และดำรงเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยง ในอัตราที่ไม่ต่ำกว่าที่กฎหมายกำหนด ซึ่งปัจจุบันธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดให้ธนาคารดำรงเงินกองทุน เมื่อสิ้นวันหนึ่งๆ เป็นอัตราส่วนกับสินทรัพย์เสี่ยง และภาระผูกพันไม่ต่ำกว่าร้อยละ 10.375 โดยเงินกองทุนชั้นที่ 1 ต้องเป็นอัตราส่วนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 7.875 ของสินทรัพย์เสี่ยงและภาระผูกพัน

ทั้งนี้ กลุ่มทิสโก้มีฐานเงินทุนที่มั่นคง และมีอัตราเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงสูงเกินกว่าเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทย และเพียงพอที่จะรองรับมาตรการของทางการในการจัดชั้นหนี้และกฎเกณฑ์การตั้งสำรองในอนาคต

(4) การบริหารสภาพคล่อง

คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง ทำหน้าที่ควบคุมดูแลและกำหนดทิศทางของโครงสร้างสินทรัพย์และหนี้สิน และโครงสร้างการระดมทุนโดยละเอียด รวมทั้งยังกำหนดวงเงินความเสี่ยงด้านสภาพคล่องต่างๆ เพื่อเตือนและควบคุมถึงระดับความเสี่ยงจากตัวบ่งชี้ที่สำคัญ เช่น ปริมาณการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องเพื่อรองรับสถานการณ์ด้านสภาพคล่องที่มีความรุนแรง (Liquidity Coverage Ratio: LCR) การดำรงแหล่งที่มาของเงิน ให้สอดคล้องกับการใช้ไปของเงิน (Net Stable Funding Ratio: NSFR) ระดับความไม่สอดคล้องกันของสินทรัพย์และหนี้สินที่ควรกำหนด ระดับการกระจุกตัวของเงินฝาก

และระดับการถอนเงินในแต่ละวัน นอกจากนี้ยังได้กำหนดแผนฉุกเฉินเพื่อการบริหารสภาพคล่องในยามวิกฤติ (Liquidity Contingency Plan) ซึ่งระบุระดับขั้นตอนปฏิบัติไว้อย่างชัดเจน

การบริหารสภาพคล่องในแต่ละวันอยู่ในความดูแลของฝ่ายบริหารเงิน ซึ่งดูแลการจัดหาแหล่งเงินทุนและการลงทุน ตามประมาณการกระแสเงินสดในแต่ละวันของธนาคาร ฝ่ายบริหารเงินจะรับผิดชอบดูแลให้สภาพคล่องของธนาคารเป็นไปตามนโยบายและหลักเกณฑ์การบริหารความเสี่ยงของกลุ่ม และให้สอดคล้องกับประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย

(5) การจัดชั้นสินทรัพย์ การตั้งสำรอง และการตัดจำหน่ายหนี้สูญ

กลุ่มทิสโก้ให้นิยามความหมายของสินทรัพย์จัดชั้นแต่ละประเภท ตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่องสินทรัพย์ที่ไม่มีราคาหรือเรียกคืนไม่ได้ และสินทรัพย์ที่สงสัยว่าจะไม่มีราคาหรือเรียกคืนไม่ได้ โดยสรุปได้ดังนี้

- (1) สินทรัพย์จัดชั้นสูญ หมายถึง สิทธิเรียกร้องจากลูกหนี้ซึ่งไม่มีทางที่จะได้รับชำระหนี้แล้ว เช่น ลูกหนี้ถึงแก่ความตาย เป็นคนสาบสูญ ลูกหนี้เลิกกิจการ ส่วนสูญเสียที่เกิดจากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้
- (2) สินทรัพย์จัดชั้นสงสัยจะสูญ หมายถึง สินทรัพย์หรือสิทธิเรียกร้องที่คาดว่าจะเรียกคืนไม่ได้ทั้งจำนวน เช่น สิทธิเรียกร้องจากลูกหนี้ที่ค้างชำระต้นเงินหรือดอกเบี้ยเป็นระยะเวลารวมกันเกินกว่า 12 เดือนนับแต่วันถึงกำหนดชำระ
- (3) สินทรัพย์จัดชั้นสงสัย หมายถึง สินทรัพย์หรือสิทธิเรียกร้องที่คาดว่าจะเรียกให้ชำระคืนไม่ได้ครบถ้วน เช่น ลูกหนี้ที่ค้างชำระต้นเงินหรือดอกเบี้ยเป็นระยะเวลารวมกันเกินกว่า 6 เดือนนับแต่วันถึงกำหนดชำระ
- (4) สินทรัพย์จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน หมายถึง สินทรัพย์หรือสิทธิเรียกร้องที่มีปัญหาในการเรียกให้ชำระคืนหรือไม่ก่อให้เกิดรายได้ตามปกติ เช่น ลูกหนี้ที่ค้างชำระต้นเงินหรือดอกเบี้ยเป็นระยะเวลารวมกันเกินกว่า 3 เดือนนับแต่วันถึงกำหนดชำระ
- (5) สินทรัพย์จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ หมายถึง สินทรัพย์หรือสิทธิเรียกร้องที่มีค่าเสื่อมถอยลง เช่น ลูกหนี้ที่ค้างชำระต้นเงินหรือดอกเบี้ยเป็นระยะเวลารวมกันเกินกว่า 1 เดือนนับแต่วันถึงกำหนดชำระ
- (6) สินทรัพย์จัดชั้นปกติ หมายถึง ลูกหนี้ที่ไม่เข้าข่ายเป็นลูกหนี้จัดชั้นสูญ สงสัยจะสูญ สงสัย ต่ำกว่ามาตรฐาน หรือกล่าวถึงเป็นพิเศษ

กลุ่มทิสโก้มีนโยบายการตั้งสำรองอย่างระมัดระวัง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 ธนาคารทิสโก้ตั้งสำรองค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ และค่าเผื่อการปรับมูลค่าจากการปรับโครงสร้างหนี้เท่ากับ 11,051.80 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 239.3 ของสำรองที่ต้องตั้งตามเกณฑ์ธนาคารแห่งประเทศไทย โดยธนาคารมีสินทรัพย์ที่จัดชั้นตามเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทยและสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ตามตารางแสดงสินทรัพย์จัดชั้นตามประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทยในข้อ 4.2 ของส่วนที่ 1 หัวข้อ 4 ทรัพย์สินที่ใช้ในการประกอบธุรกิจ

สำหรับธุรกิจหลักทรัพย์ซึ่งดำเนินการโดย บล.ทิสโก้มีรายละเอียดเพิ่มเติมดังนี้

(1) แหล่งที่มาของเงินทุน

เงินทุนส่วนใหญ่มาจากเงินกองทุน กระแสเงินสดที่ได้จากการดำเนินงาน และการกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินบางส่วน เพื่อใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียน

(2) การอนุมัติวงเงินและอำนาจการอนุมัติ

บล. ทิสโก้ มีนโยบายในการรับลูกค้าที่มีคุณภาพและให้ความรู้ความเข้าใจที่เหมาะสมแก่ลูกค้าในการซื้อขายหลักทรัพย์ โดยจะพิจารณาวงเงินการซื้อขายหลักทรัพย์ที่เหมาะสมกับความน่าเชื่อถือและฐานะการเงินของลูกค้า ตลอดจนหลักประกัน ทั้งนี้คณะกรรมการบริหารมอบอำนาจการอนุมัติวงเงินซื้อขายหลักทรัพย์ให้กับคณะกรรมการพิจารณาสินเชื่อ โดยคณะกรรมการพิจารณาสินเชื่อพิจารณาอนุมัติวงเงินที่มีมูลค่าสูง และมอบอำนาจการอนุมัติให้ผู้บริหารและ/หรือเจ้าหน้าที่สินเชื่อระดับต่างๆ สำหรับวงเงินทั่วไปเป็นผู้พิจารณาอนุมัติตามแนวนโยบายที่กำหนดโดยคณะกรรมการพิจารณาสินเชื่อ

(3) การกำหนด margin ของหลักทรัพย์

ปัจจุบัน ลูกค้าของ บล. ทิสโก้ ซื้อขายหลักทรัพย์ด้วยระบบเงินสดเท่านั้น

(4) นโยบายการลงทุนในหลักทรัพย์

สำหรับการลงทุนในหลักทรัพย์จดทะเบียนประเภทหุ้นทุน บล. ทิสโก้ มีนโยบายการลงทุนในหลักทรัพย์ที่มีพื้นฐานดี โดยคำนึงถึงสภาพคล่อง ความเสี่ยงและผลตอบแทนที่ได้รับ และการกระจุกตัวของการลงทุน สำหรับการลงทุนในหลักทรัพย์ที่ไม่จดทะเบียนประเภทหุ้นทุน บล. ทิสโก้ ไม่มีนโยบายในการขยายการลงทุนในส่วนนี้ แต่จะเน้นที่การติดตามโอกาสในการขายหลักทรัพย์ที่มีอยู่ในปัจจุบันออกให้ได้มูลค่าสูงที่สุด สำหรับการลงทุนในหลักทรัพย์ประเภทหุ้นกู้ บล. ทิสโก้ เน้นที่การลงทุนเพื่อถือหลักทรัพย์ไว้เป็นสภาพคล่อง สำหรับการลงทุนในหน่วยลงทุน บล. ทิสโก้ มีนโยบายลงทุนทั้งในระยะสั้นและในระยะยาว ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับนโยบายการลงทุนและผลการดำเนินงานของแต่ละกองทุน นอกจากนี้ บล. ทิสโก้ ยังมีนโยบายที่จะลงทุนในตราสารอนุพันธ์เพื่อผลกำไรและเพื่อบริหารความเสี่ยง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาวะการณ์การลงทุนในตลาดหลักทรัพย์

นโยบายการลงทุนเป็นไปตามกรอบนโยบายและข้อกำหนดด้านบริหารความเสี่ยง ที่กำหนดโดยคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงของกลุ่มทิสโก้ ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารในสายงานที่สำคัญ โดยจะกำหนดนโยบายในการลงทุน วงเงินลงทุน ปริมาณการซื้อขายสูงสุดในแต่ละวัน และวงเงินขาดทุน

(5) ความสามารถในการดำรงเงินกองทุนสภาพคล่อง

อัตราส่วนเงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิต่อหนี้สินทั่วไปของ บล.ทิสโก้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 เท่ากับ ร้อยละ 105.91 เปรียบเทียบกับร้อยละ 7.00 ตามเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์กำหนด

3. ปัจจัยความเสี่ยง

ภาพรวมของการบริหารความเสี่ยงของบริษัท

บริษัทตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมความเสี่ยงอย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ บริษัทได้กำหนดวัตถุประสงค์ โครงสร้าง และนโยบายหลักในการบริหารความเสี่ยงขององค์กรไว้อย่างเหมาะสมและชัดเจน โดยกิจกรรมการบริหารความเสี่ยงทั้งหมดมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อสร้างความตระหนักถึงความเสี่ยง ความรับผิดชอบต่อความเสี่ยง และความสามารถในการบริหารความเสี่ยงอย่างทั่วทั้งองค์กร รวมถึงการรักษามาตรฐานของหลักบรรษัทภิบาลที่ดี นอกจากนี้การจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพบนพื้นฐานของความเสี่ยงที่ยอมรับได้เปรียบเทียบกับผลตอบแทนที่ดีที่สุดของบริษัทได้ส่งผลต่อความสำเร็จและความสามารถในการแข่งขันของบริษัท ในขณะที่เดียวกันบริษัทยังมีเป้าหมายในการสร้างผลตอบแทนสูงสุดโดยคำนึงถึงความเสี่ยงต่อผู้ถือหุ้นของบริษัทในระยะยาว

นโยบายการบริหารความเสี่ยง

นโยบายการบริหารความเสี่ยงโดยรวมที่สำคัญที่บริษัทได้ยึดถือปฏิบัติเป็นการทั่วไปในการบริหารความเสี่ยงของรวมของบริษัท มีดังต่อไปนี้

(1) การบริหารความเสี่ยงอย่างรวมศูนย์

บริษัทมีนโยบายการบริหารความเสี่ยงที่ยึดถือหลักการบริหารความเสี่ยงแบบรวมศูนย์ โครงสร้างพื้นฐานความเสี่ยงจะถูกรวมศูนย์อยู่ที่บริษัท ทิสโก้ไฟแนนเชียลกรุ๊ป จำกัด (มหาชน) (“บริษัท”) ซึ่งเป็นบริษัทใหญ่ของกลุ่ม โดยทำการรวบรวมข้อมูลฐานความเสี่ยงจากกิจการต่างๆ ในกลุ่มบริษัทเพื่อทำการประเมิน กำหนดกลยุทธ์การบริหารความเสี่ยงให้สอดคล้องกับกลยุทธ์ทางธุรกิจ และกำหนดแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมในการบริหารความเสี่ยง

(2) สายธุรกิจเป็นเจ้าของการบริหารความเสี่ยงภายใต้การดูแลที่เป็นอิสระ

หน่วยธุรกิจมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการบริหารความเสี่ยงของตนเองเพื่อประโยชน์สูงสุดขององค์กรและเพื่อให้สอดคล้องกับกรอบนโยบาย กลยุทธ์ และแนวทางการบริหารความเสี่ยงโดยรวม โดยมีหน่วยงานบริหารความเสี่ยงเป็นหน่วยงานอิสระทำหน้าที่ในการกำกับดูแลและสอบทาน เพื่อให้มีกระบวนการติดตามและควบคุมความเสี่ยงอย่างเพียงพอ

(3) การประเมินความเสี่ยงอย่างครบถ้วน

บริษัทมีนโยบายที่จะประเมินความเสี่ยงอย่างครบถ้วนในทุกบริการหรือธุรกรรม โดยรูปแบบในการประเมินความเสี่ยงเริ่มจากการใช้ดุลยพินิจของผู้ชำนาญการซึ่งเป็นวิธีการขั้นพื้นฐานไปจนถึงระดับการวิเคราะห์ในเชิงปริมาณและสถิติ ทั้งนี้จะพิจารณาให้เหมาะสมกับประเภทและความซับซ้อนของธุรกรรม ระบบการประเมินความเสี่ยงมีขั้นตอนที่สำคัญ คือ การวิเคราะห์ความเสี่ยงในสถานการณ์ปกติ และการจำลองสถานการณ์ที่ไม่ปกติ ภายใต้การเปลี่ยนแปลงของปัจจัยความเสี่ยงในปริมาณมากอันมีผลกระทบต่อฐานะการเงินของบริษัท

(4) การบริหารและจัดสรรเงินกองทุนด้วยหน่วยวัดความเสี่ยงมาตรฐาน

เนื่องด้วยเงินกองทุนแสดงถึงระดับผลตอบแทนของผู้ถือหุ้น ดังนั้นบริษัทจึงมีนโยบายที่จะประเมินทุกปัจจัยความเสี่ยงไว้ภายใต้มาตรฐานเดียวกัน คือ เงินกองทุนความเสี่ยง ซึ่งอยู่ภายใต้หลักการ Value at Risk (VaR) โดยค่าความเสี่ยงต่างๆ จะถูกเปลี่ยนแปลงเป็นระดับเงินกองทุนที่เหมาะสมในการป้องกันความเสี่ยงดังกล่าวภายใต้การกำหนดระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ของบริษัท กระบวนการประเมินเงินกองทุนความเสี่ยงเป็นส่วนหนึ่งกระบวนการประเมินความเสี่ยงเพียงพอของเงินกองทุน

ภายใน (Internal Capital Adequacy Assessment Process: ICAAP) ของบริษัท การกำหนดระดับเงินกองทุนความเสี่ยงนั้นมีความสำคัญในการสร้างความเข้าใจและความสอดคล้องให้เกิดขึ้นกับผู้บริหารของหน่วยธุรกิจแต่ละหน่วย นอกจากนี้ยังทำหน้าที่ในการรวบรวมความเสี่ยงจากทุกระดับและทุกประเภทเพื่อแสดงให้เห็นถึงภาพรวมฐานะความเสี่ยงขององค์กร และจำเป็นอย่างยิ่งในการวางแผนและจัดสรรเงินกองทุนอย่างมีประสิทธิภาพทั้งในระดับองค์กรและหน่วยธุรกิจ

(5) การบริหารระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Risk tolerance level) และการจัดสรรเงินกองทุน (Capital allocation)

ภายใต้การบริหารความเสี่ยงที่เหมาะสม เงินกองทุนความเสี่ยงโดยรวมจะถูกควบคุมให้ไม่เกินกว่าเงินกองทุนที่มีอยู่ของธนาคาร ในขณะที่เดียวกันการประเมินความเสี่ยงในเชิงคุณภาพซึ่งไม่ได้วัดเป็นเงินกองทุนโดยตรงจะถูกกำหนดโดยระดับความเสี่ยงเชิงคุณภาพที่ยอมรับได้ เงินกองทุนความเสี่ยงจะเป็นการควบคุมและประเมินความเสี่ยงของเงินกองทุนเมื่อเทียบกับระดับเงินกองทุนที่ถูกจัดสรรให้กับทั้งระดับบริษัทและระดับหน่วยงาน อย่างเหมาะสม

(6) ผลตอบแทนที่เพียงพอกับความเสี่ยง และการบริหารผลงานที่คำนึงถึงความเสี่ยง

หลักการที่สำคัญประการหนึ่งของบริษัท คือการมีผลตอบแทนที่เพียงพอสำหรับความเสี่ยงในระยะยาว และเพื่อเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มต่อผู้ถือหุ้น องค์ประกอบความเสี่ยงต่างๆ จะถูกนำเข้ามาใช้ในการวัดประสิทธิภาพทางธุรกิจโดยมีเป้าหมายสำคัญในการเพิ่มมูลค่าผลตอบแทนที่คำนึงถึงความเสี่ยงต่อผู้ถือหุ้น ความเสี่ยงในด้านต่างๆจะถูกนำเข้ามาประกอบการพิจารณาในการตั้งราคาผลิตภัณฑ์และบริการเพื่อให้ได้ผลกำไรที่ทั่วถึง การขยายธุรกิจจะพิจารณากระทำในส่วนงานที่ยังมีอัตราผลตอบแทนต่อหน่วยธุรกิจเพิ่มขึ้นในอัตราที่สูงกว่าความเสี่ยงที่เพิ่ม

(7) การบริหารพอร์ตความเสี่ยง การกระจายความเสี่ยง และการป้องกันความเสี่ยง

การบริหารพอร์ตความเสี่ยงจะมีการกระทำอย่างต่อเนื่องโดยมีหลักการกระจายความเสี่ยงเป็นหลักการสำคัญในทุกธุรกิจของบริษัท เนื่องจากเป็นวิธีการที่สามารถลดความเสี่ยงโดยคำนึงถึงอัตราผลตอบแทน ผู้บริหารระดับสูงและผู้จัดการของหน่วยธุรกิจทุกระดับจะนำหลักการกระจายความเสี่ยงเข้ามาใช้พิจารณาอย่างเหมาะสม โดยจะมีการกำหนดแนวทางปฏิบัติและเพดานความเสี่ยงต่างๆ ทั้งในระดับภาพรวมและระดับรายการ

(8) วัฒนธรรมที่ตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารความเสี่ยง

บริษัทได้ตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารความเสี่ยง หัวหน้าของแต่ละสายธุรกิจจะต้องมีความเข้าใจเป็นอย่างดีในความเสี่ยงที่มีอยู่หรือที่จะเกิดขึ้นใหม่ในสายธุรกิจที่รับผิดชอบ โดยต้องคำนึงถึงความเสี่ยงในด้านต่างๆ ที่จะมีต่อบริษัทในภาพรวมอีกด้วย

(9) การพัฒนาแบบจำลองความเสี่ยงและการตรวจสอบความถูกต้องอย่างมีประสิทธิภาพ

แบบจำลองความเสี่ยงนั้นจะมีลักษณะที่มองไปข้างหน้า ซึ่งคำนึงถึงโอกาสและสถานการณ์ของฐานะของสินทรัพย์หนี้สิน และ ผลการดำเนินงานของธุรกิจที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ทั้งนี้การวัดมูลค่ายุติธรรม (Mark-to-Market) จะถูกนำไปใช้กับทุกฐานะของสินทรัพย์และหนี้สินที่เหมาะสม สำหรับตราสารทางการเงินที่มีความซับซ้อนสูง การประเมินมูลค่าตลาดจะถูกประเมินอย่างอิสระจากหน่วยงานบริหารความเสี่ยง ในแบบจำลองที่สำคัญสำหรับการประเมินระดับความเสี่ยงจะมีการทดสอบโดยวิธีการ Back-testing หรือวิธีการทางสถิติอื่นๆ อย่างเหมาะสม

(10) การปฏิบัติตามกฎระเบียบและแนวทางที่ดี

บริษัทมีนโยบายที่จะพัฒนาระบบและกระบวนการบริหารความเสี่ยงที่มีความสอดคล้องกับแนวทางปฏิบัติที่ดีและกฎระเบียบของธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และกฎระเบียบอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

(11) แนวนโยบายต่อธุรกิจหรือผลิตภัณฑ์ใหม่

การทำธุรกิจหรือการออกผลิตภัณฑ์ใหม่ทุกประเภทของบริษัทจะต้องถูกพิจารณาและอนุมัติโดยสายงานที่เกี่ยวข้องตามแนวนโยบายการบริหารความเสี่ยงของทางบริษัท โดยธุรกิจและผลิตภัณฑ์ใหม่ดังกล่าวจะถูกวิเคราะห์ในรูปแบบของผลตอบแทนที่เพียงพอกับความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น การคำนึงถึงความเสี่ยงโดยรวมของบริษัท และรวมถึงความเพียงพอของเงินกองทุน

(12) การปฏิบัติต่อรายการระหว่างกัน

การทำรายการระหว่างบริษัทกับบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์นั้น บริษัทจะพิจารณาปฏิบัติต่อรายการเสมือนเป็นรายการที่บริษัทกระทำกับลูกค้าทั่วไป โดยบริษัทจะเปิดเผยข้อมูลเพื่อความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้อย่างไรก็ตาม การทำธุรกรรมทางธุรกิจของบริษัทจะถูกควบคุมอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องของทางการ

(13) การทดสอบภาวะวิกฤติ

การทดสอบภาวะวิกฤติเป็นกระบวนการในการประเมินผลกระทบต่อสถานะทางการเงินของบริษัทภายใต้การจำลองสถานการณ์ที่ไม่ปกติ ภายใต้การเปลี่ยนแปลงของปัจจัยความเสี่ยงอันมีผลกระทบต่อฐานะการเงินของบริษัท นอกจากนี้การทดสอบภาวะวิกฤติยังเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการบริหารจัดการความเสี่ยงทั้งทางด้านสินเชื่อ ตลาด และสภาพคล่อง คณะอนุกรรมการบริหารความเสี่ยงจะทำหน้าที่ดูแลการทดสอบภาวะวิกฤติในภาพรวม โดยจะกำหนดสมมุติฐานในการทดสอบ และมีหน่วยงานบริหารความเสี่ยงทำหน้าที่ทดสอบร่วมกับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และรายงานผลการทดสอบให้คณะอนุกรรมการบริหารความเสี่ยงรับทราบ ซึ่งผลการทดสอบภาวะวิกฤติได้มีส่วนช่วยในการกำหนดกลยุทธ์การบริหารจัดการความเสี่ยง รวมถึงการเปลี่ยนแปลงเพดานความเสี่ยงต่างๆ และการพัฒนาแผนปฏิบัติการในภาวะฉุกเฉิน

โครงสร้างการบริหารความเสี่ยง

เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายและวัตถุประสงค์ของการบริหารความเสี่ยงในภาพรวมขององค์กร คณะกรรมการบริษัท ทำหน้าที่ในการดูแลความเสี่ยงและระบบควบคุมภายในภาพรวมของทั้งบริษัท โดยคณะกรรมการบริหาร ภายใต้การแต่งตั้งของคณะกรรมการบริษัท จะทำหน้าที่ดูแลทั้งความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ ความเสี่ยงโดยรวมขององค์กร และความเสี่ยงระดับรายการของแต่ละประเภทความเสี่ยง ทั้งนี้ ผู้บริหารระดับสูงและคณะกรรมการที่ปรึกษาสำหรับธุรกิจต่างๆ จะทำหน้าที่ดูแลการบริหารความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ของทั้งองค์กรและของแต่ละสายงาน ซึ่งจะได้รับการสนับสนุนโดยฝ่ายวางแผนและงบประมาณ คณะอนุกรรมการบริหารความเสี่ยงทำหน้าที่พิจารณากำหนดนโยบายบริหารความเสี่ยงของบริษัทให้มีมาตรฐานเดียวกัน โดยมีฝ่ายบริหารความเสี่ยง ฝ่ายวิเคราะห์ความเสี่ยงและธุรกิจ ฝ่ายบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ และฝ่ายบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นหน่วยงานสนับสนุน

สำหรับการดูแลความเสี่ยงเฉพาะตัวในระดับรายการนั้นจะมีคณะกรรมการและผู้รับมอบอำนาจเฉพาะกิจเป็นผู้ดูแล เช่น คณะอนุกรรมการพิจารณาสินเชื่อ คณะอนุกรรมการพิจารณาสินเชื่อที่มีปัญหา และคณะอนุกรรมการกำกับกฎเกณฑ์และการปฏิบัติงาน เป็นต้น โดยมีหน่วยงานสนับสนุนต่างๆ เช่น ฝ่ายควบคุมสินเชื่อ และฝ่ายกฎหมาย ทั้งนี้ สายธุรกิจทุกสายจะเป็นเจ้าของความเสี่ยงและรับผิดชอบต่อการบริหารความเสี่ยงในส่วนงานของตนภายใต้นโยบายและแนวทางปฏิบัติที่กำหนดโดย

คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและคณะกรรมการเฉพาะกิจต่างๆ ซึ่งการดำเนินธุรกิจของธนาคารจะอยู่ภายใต้เพดานความเสี่ยงสูงสุดที่กำหนดโดยคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง รวมถึงวิเคราะห์การทำธุรกิจใหม่ในแต่ละสายงานภายใต้การอนุมัติของคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง โดยรายการที่สำคัญในแต่ละเดือนจะถูกรายงานตรงไปยังคณะกรรมการบริหารเพื่อรับทราบ ทั้งนี้ระบบบริหารความเสี่ยงทั้งหมดจะถูกตรวจสอบโดยคณะกรรมการตรวจสอบเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการบริหารความเสี่ยงโดยรวม

ทั้งนี้ ในปัจจุบันเทคโนโลยีถือเป็นปัจจัยส่วนสำคัญในการตอบสนองความต้องการทางธุรกิจ และเป็นช่องทางในการเข้าถึงข้อมูล และบริการทางการเงิน หรือที่เรียกว่าการประกอบธุรกิจเทคโนโลยีทางการเงิน (Financial Technology: FinTech) รวมถึงผู้กำกับดูแลธุรกิจทางภาคการเงินได้ออกประกาศเกี่ยวกับการกำกับ การปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้สถาบันการเงินมีธรรมาภิบาลด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่ดี ในปี 2561 บริษัทจึงได้จัดตั้งฝ่ายบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศขึ้นเป็นหน่วยงานสนับสนุน โดยมีคณะกรรมการความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นผู้รับมอบอำนาจเฉพาะกิจ เพื่อทำหน้าที่ดูแลความเสี่ยงเฉพาะตัวในระดับรายการ

สรุปบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการและอนุกรรมการที่เกี่ยวข้องในการบริหารความเสี่ยงมีดังนี้

- คณะกรรมการบริษัท

คณะกรรมการดูแลให้บริษัทมีกระบวนการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพและความเหมาะสม คณะกรรมการบริษัทจะพิจารณากำหนดแนวทางและนโยบายการบริหารความเสี่ยงรวมของกลุ่ม ทั้งนี้คณะกรรมการบริษัทจะพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารเพื่อดูแลและติดตามความเสี่ยงและกิจกรรมการบริหารความเสี่ยงของบริษัท โดยมีบทบาทที่สำคัญในการดูแลและติดตามการบริหารความเสี่ยงให้มีความเหมาะสม รวมทั้งการกำหนดระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ เพื่อให้ผู้บริหารระดับสูงนำไปยึดปฏิบัติตามหลักการ พื้นฐานในการประเมิน ติดตาม และควบคุมความเสี่ยง โดยมีความสอดคล้องกับแนวทางปฏิบัติและเพดานความเสี่ยงภายใต้การดูแลของคณะกรรมการตรวจสอบ

- คณะกรรมการบริษัทย่อย

ภายใต้โครงสร้างการกำกับแบบรวมกลุ่ม คณะกรรมการของบริษัทย่อยต่างๆ จะทำหน้าที่ในการดูแล และนำนโยบายบริหารความเสี่ยงในภาพรวมที่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการของบริษัทมาปฏิบัติได้อย่างครบถ้วน รวมถึงการแต่งตั้งคณะกรรมการอื่นๆ ให้สอดคล้องกับการปฏิบัติงานเฉพาะกิจต่างๆ ตามที่นโยบายกำกับดูแลกิจการกำหนดไว้ นอกจากนี้ยังทำหน้าที่รายงานกิจกรรมการบริหารความเสี่ยงและฐานะการเงินไปยังคณะกรรมการบริหารของบริษัทอย่างสม่ำเสมอ โดยมีความสอดคล้องกับหลักเกณฑ์การกำกับแบบรวมกลุ่มของธนาคารแห่งประเทศไทย

- คณะอนุกรรมการบริหารความเสี่ยง

คณะอนุกรรมการบริหารความเสี่ยงที่ได้รับการแต่งตั้งจากคณะกรรมการบริหารของบริษัท ซึ่งประกอบไปด้วยคณะผู้บริหารระดับสูงของบริษัท โดยมีการประชุมเป็นประจำทุกเดือน และมีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบในการบริหารความเสี่ยงทั้งหมดขององค์กร เพื่อให้การดูแลระบบบริหารความเสี่ยงมีประสิทธิภาพและเหมาะสม พร้อมทั้งกำหนดกลยุทธ์ กรอบนโยบาย แนวทางปฏิบัติ และฐานะความเสี่ยงที่สอดคล้องกับระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ โดยมีฝ่ายบริหารความเสี่ยง ฝ่ายวิเคราะห์ความเสี่ยงและธุรกิจ ฝ่ายบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ และฝ่ายบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ทำหน้าที่สนับสนุนในการศึกษาวิจัยเพื่อเสนอแนะนโยบายให้คณะอนุกรรมการบริหารความเสี่ยงพิจารณา พร้อมทั้งจัดทำระบบการประเมินความเสี่ยงที่ได้มาตรฐานในการประเมิน วิเคราะห์ และติดตามผลการบริหารความเสี่ยงในด้านต่างๆ เพื่อรายงานต่อผู้บริหารระดับสูงและคณะอนุกรรมการบริหารความเสี่ยง นอกจากนี้ ธนาคารทิสโก้

ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงของธนาคารขึ้นอีกคณะหนึ่ง เพื่อทำหน้าที่ควบคุมดูแลการรับนโยบายบริหารความเสี่ยงในภาพรวมของบริษัทใหญ่มาปฏิบัติในหน่วยงานต่างๆ ของธนาคารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ โดยคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงของธนาคารจะรายงานตรงต่อคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงของบริษัทภายใต้หลักเกณฑ์การกำกับแบบรวมกลุ่มของธนาคารแห่งประเทศไทย

■ คณะกรรมการเฉพาะกิจและสายการควบคุมความเสี่ยงเฉพาะด้าน

คณะกรรมการเฉพาะกิจและสายการควบคุมความเสี่ยงเฉพาะด้าน ได้รับการแต่งตั้งให้ทำหน้าที่ดูแลการบริหารและควบคุมความเสี่ยงในระดับรายการของความเสี่ยงประเภทต่างๆ เช่น คณะกรรมการพิจารณาสินเชื่อ คณะกรรมการพิจารณาสินเชื่อที่มีปัญหา ทำหน้าที่ในการบริหารความเสี่ยงด้านสินเชื่อในระดับรายการ โดยมีหน่วยงานที่ให้การสนับสนุน เช่น หน่วยงานควบคุมสินเชื่อ เป็นต้น ทั้งนี้ คณะกรรมการบริหารของธนาคารและคณะกรรมการของบริษัทย่อยอื่นที่ทำการอนุมัติสินเชื่อจะทำการติดตามผลการดำเนินงานในด้านการบริหารความเสี่ยงด้านต่างๆ เป็นประจำทุกเดือน โดยรายงานตรงต่อคณะกรรมการของธนาคาร และคณะกรรมการบริหารของบริษัทอย่างสม่ำเสมอ

ปัจจัยเสี่ยงสำคัญในการประกอบธุรกิจของบริษัท

ในการบริหารความเสี่ยงของบริษัทได้ระบุปัจจัยความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องที่สำคัญออกเป็น 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) ความเสี่ยงจากการให้สินเชื่อ 2) ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง 3) ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของราคา 4) ความเสี่ยงจากการปฏิบัติงาน และ 5) ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ ดังมีรายละเอียดในหัวข้อ 3.1 - 3.5

ความเสี่ยงโดยรวมทุกด้านของบริษัทอยู่ในระดับที่สามารถบริหารจัดการได้และมีฐานะเงินกองทุนที่แข็งแกร่งสำหรับการขยายธุรกิจต่อไปในอนาคตซึ่งได้ถูกประเมินความเสี่ยงด้านต่างๆ ตามแนวทางของธนาคารแห่งประเทศไทย ทั้งนี้ บริษัทมีแนวทางการบริหารและจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสมตามประเภทความเสี่ยงที่แตกต่างกัน

รายละเอียดเพิ่มเติมสามารถดูได้จากส่วนที่ 3 หัวข้อที่ 14 การวิเคราะห์และคำอธิบายของฝ่ายจัดการ

3.1 ความเสี่ยงจากการให้สินเชื่อ

ความเสี่ยงจากการให้สินเชื่อ คือ ความเสี่ยงที่คู่สัญญาหรือผู้กู้ยืมไม่สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขและข้อตกลงในสัญญาทำให้ไม่สามารถชำระหนี้ที่มีต่อบริษัทเมื่อครบกำหนดได้ หรือจงใจไม่ปฏิบัติตามสัญญาที่จะชำระหนี้ให้กับบริษัท ความเสี่ยงจากการให้สินเชื่อหากเกิดขึ้นโดยไม่มีหลักประกันคุ้มครองจะมีผลทำให้บริษัทต้องกันสำรองหนี้สูญมากขึ้น อันจะส่งผลกระทบต่อกำไรสุทธิและเงินกองทุนของบริษัท

3.1.1 ความเสี่ยงจากการด้อยคุณภาพของสินเชื่อ

ความเสี่ยงจากการด้อยคุณภาพอาจเกิดจากคุณภาพของสินเชื่อที่ลดลง ทั้งนี้ อัตราส่วนหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ต่อสินเชื่อรวมของบริษัทปรับตัวเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 2.32 ณ สิ้นปี 2560 มาอยู่ที่ร้อยละ 2.86 ณ สิ้นปี 2561 ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผลจากการที่บริษัททำการปรับปรุงวิธีการจัดชั้นคุณภาพสินทรัพย์สำหรับสินเชื่อแบบผ่อนชำระ (Installment Loan) ให้มีความเข้มงวดมากขึ้น ตามนโยบายการควบคุมคุณภาพสินทรัพย์อย่างระมัดระวัง แม้ว่าการชำระหนี้ของลูกค้าหนี้และคุณภาพสินทรัพย์ในพอร์ตสินเชื่อรวมยังคงทรงตัวอยู่ในระดับเดิม นอกจากนี้ เพื่อเป็นการป้องกันความเสี่ยงด้านเครดิตที่เพิ่มขึ้น ประมาณการความเสียหายในอนาคต (Expected Loss) ที่เพิ่มขึ้นนั้น ถูกรองรับด้วยค่าใช้จ่ายสำรองหนี้สงสัยจะสูญที่เกิดขึ้นระหว่างปีอีกด้วย ด้วยการบริหารจัดการสินเชื่อด้วยคุณภาพอย่างมีประสิทธิภาพผ่านเครื่องมือการบริหารความเสี่ยงอันทันสมัยและมีการติดตามชำระหนี้ ปรับปรุงโครงสร้างหนี้และตัดจำหน่ายหนี้สูญที่รัดกุม โดยมีหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของสินเชื่อรายย่อยเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 2.74 ณ สิ้นปี 2560 เป็นอัตราร้อยละ 3.36 และอัตราส่วนหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของสินเชื่อธุรกิจเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 0.94

เป็นร้อยละ 1.32 ทั้งนี้ หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ทั้งหมดมีจำนวน 6,876.21 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 1,046.85 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 18.0 แบ่งเป็นของธนาคารจำนวน 6,309.06 ล้านบาท และบริษัทย่อยอื่นจำนวน 567.14 ล้านบาท

บริษัทใช้วิธีการตั้งสำรองค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญสำหรับพอร์ตสินเชื่อเช่าซื้อรถยนต์ด้วยวิธี Collective Approach ซึ่งจะตั้งสำรองตามประมาณค่าความสูญเสียที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตอีก 12 เดือนข้างหน้า (Expected Loss) จากพอร์ตสินเชื่อดังกล่าว โดยใช้ข้อมูลสถิติหนี้เสียของพอร์ตสินเชื่อในอดีตประกอบกับการปรับปรุงข้อมูลให้เข้ากับสถานการณ์ล่าสุดในปัจจุบัน และคำนึงถึงวัฏจักรทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ บริษัทมียอดสำรองค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญและค่าเผื่อการปรับมูลค่าจากการปรับโครงสร้างหนี้ทั้งสิ้นจำนวน 11,673.64 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 169.8 ของยอดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ โดยเงินสำรองเป็นส่วนของธนาคารจำนวน 11,051.80 ล้านบาทซึ่งคิดเป็นร้อยละ 239.3 ของสำรองที่ต้องตั้งตามเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทย ตามนโยบายการตั้งสำรองอย่างระมัดระวัง ทั้งนี้เพื่อเป็นการป้องกันความเสี่ยงที่เกิดจากความผันผวนทางเศรษฐกิจที่เพิ่มสูงขึ้นและป้องกันผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นต่อการดำเนินงาน

3.1.2 ความเสี่ยงจากการกระจุกตัวของสินเชื่อ

ความเสี่ยงจากการกระจุกตัวของสินเชื่ออาจเกิดจากการกระจุกตัวของลูกหนี้ โดย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทมีสินเชื่อเช่าซื้อและสินเชื่อธุรกิจ ในสัดส่วนร้อยละ 54.4 และ 18.7 ของสินเชื่รวม ตามลำดับ โดยในส่วนของสินเชื่อเช่าซื้อจำนวน 130,861.49 ล้านบาท มีการกระจุกตัวของสินเชื่ออยู่ในระดับต่ำมาก และกลุ่มลูกหนี้เช่าซื้อรายย่อย 10 รายแรกมีมูลค่ารวมกันเพียงจำนวน 670.13 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 0.5 ของเงินให้สินเชื่อเช่าซื้อ หรือร้อยละ 0.2 ของเงินให้สินเชื่อรวม

สำหรับสินเชื่อธุรกิจ มีการให้สินเชื่อแก่ภาคธุรกิจต่างๆ ได้แก่ อุตสาหกรรมการผลิตและการพาณิชย์ จำนวน 9,699.49 ล้านบาท ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์และการก่อสร้าง จำนวน 11,386.13 ล้านบาท ธุรกิจสาธารณูปโภคและการบริการ จำนวน 23,289.33 ล้านบาท และธุรกิจการเกษตรและเหมืองแร่ จำนวน 673.77 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 21.5 ร้อยละ 25.3 ร้อยละ 51.7 และร้อยละ 1.5 ของสินเชื่อธุรกิจ และร้อยละ 4.0 ร้อยละ 4.7 ร้อยละ 9.7 และร้อยละ 0.3 ของสินเชื่รวม ตามลำดับ ทั้งนี้ ถ้าวัดจากการให้สินเชื่อธุรกิจแก่กลุ่มลูกหนี้รายใหญ่ 10 รายแรกที่มีมูลค่ารวม 34,417.96 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 11.8 ของสินเชื่รวม ซึ่งพิจารณาเห็นว่าการกระจุกตัวของสินเชื่อธุรกิจอยู่ในธุรกิจสาธารณูปโภคและการบริการ อย่างไรก็ตามลูกหนี้ในกลุ่มธุรกิจดังกล่าวมีความเสี่ยงที่ยอมรับได้และเงินให้สินเชื่อธุรกิจส่วนใหญ่เป็นสินเชื่อมีหลักประกันเกือบทั้งจำนวน โดยบริษัทมีกระบวนการบริหารความเสี่ยงต่างๆ เพื่อควบคุมความเสี่ยงจากการกระจุกตัวของสินเชื่อ โดยมีกระบวนการพิจารณาเครดิตซึ่งจะพิจารณาโครงการที่มีสัดส่วนเงินกู้เทียบกับมูลค่าของหลักประกันที่เหมาะสมเพื่อควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่สามารถยอมรับได้ และบริษัทยังจัดให้มีการประเมินและติดตามมูลค่าหลักประกันอย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้บริษัทยังมีขั้นตอนต่างๆ ในการควบคุมการเบิกจ่ายเงินกู้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงให้มีการติดตามคุณภาพของสินทรัพย์อย่างต่อเนื่อง

3.1.3 ความเสี่ยงจากหลักประกัน

ความเสี่ยงจากหลักประกันอาจเกิดจากการที่ลูกหนี้ผิดนัดชำระและกระบวนการติดตามหนี้ นั้น มีการบังคับหลักประกันซึ่งอาจได้เงินจากการขายหลักประกันไม่คุ้มมูลหนี้ โดย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 เงินให้สินเชื่อส่วนใหญ่ของบริษัทเป็นสินเชื่อจากธนาคารทิสโก้ซึ่งร้อยละ 77.9 ของเงินให้สินเชื่อในส่วนของธนาคาร เป็นสินเชื่อมีหลักประกัน สำหรับสินเชื่อเช่าซื้อ ทรัพย์สินที่ให้เข้าซื้อยังถือเป็นกรรมสิทธิ์ของบริษัท ดังนั้นหากผู้เช่าซื้อไม่ชำระเงินตามกำหนดภายใต้หลักเกณฑ์และกฎหมายที่กำหนด บริษัทสามารถดำเนินการเข้ายึดและครอบครองทรัพย์สินได้ในทันทีภายหลังจากได้เข้าครอบครองทรัพย์สินที่ให้เข้าซื้อ การจำหน่ายต่อในตลาดรองมีระยะเวลาค่อนข้างสั้น ซึ่งสามารถกระทำให้เสร็จสิ้นได้ภายในระยะเวลาเฉลี่ยประมาณ 1 เดือน

ปัจจัยความเสี่ยงต่อหลักประกันของสินเชื่อคือมูลค่าของรถยนต์เก่า เนื่องจากรถยนต์เป็นทรัพย์สินเช่าซื้อหลักที่บริษัทจะเข้ายึดและจำหน่ายต่อในตลาดรถยนต์เก่า แล้วนำเงินที่ได้จากการจำหน่ายมาชดเชยความเสียหายที่เกิดขึ้น หากมูลค่าของรถยนต์เก่าลดลงมากเกินไป อาจทำให้ได้เงินจากการขายหลักประกันไม่คุ้มมูลหนี้ และส่งผลเสียหายต่อกำไร และเงินกองทุนของบริษัท มูลค่าของรถยนต์เก่าขึ้นอยู่กับหลายปัจจัยประกอบด้วย สภาพความต้องการรถยนต์เก่าโดยรวม ประเภทและยี่ห้อของรถ และปัจจัยด้านภาษีรถยนต์ที่อาจมีผลกระทบต่อราคาขายรถใหม่

อย่างไรก็ตาม จากประวัติการยึดและจำหน่ายหลักประกันของการเช่าซื้อรถยนต์ บริษัทสามารถเรียกคืนการชำระเงินจากการจำหน่ายทรัพย์สินได้ในอัตราโดยเฉลี่ยประมาณร้อยละ 70 - 90 ของมูลหนี้คงค้าง ซึ่งจัดเป็นอัตราที่สูงทำให้ผลกระทบต่อกำไรของหนี้เสียลดน้อยลงมาก นอกจากนี้ บริษัทได้ดำเนินการเพื่อลดความเสี่ยงด้วยการติดตามราคารถยนต์เก่าอย่างต่อเนื่อง การเน้นปล่อยสินเชื่อให้มีมูลค่าหลักประกันสูงกว่ามูลหนี้ที่อยู่ตลอดเวลา การเรียกเงินดาวน์โดยเฉลี่ยในระดับที่เหมาะสม และการเน้นปล่อยสินเชื่อสำหรับรถยนต์ที่มีตลาดรองที่ดี

สำหรับสินเชื่อธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมและสินเชื่อเพื่อการเคหะนั้น หลักประกันส่วนใหญ่ของบริษัทเป็นอสังหาริมทรัพย์ ซึ่งสามารถนำมาใช้หักการตั้งสำรองค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของสินเชื่อด้วยคุณภาพได้ บริษัทได้ดำเนินการประเมินราคาหลักประกันตามแนวทางของธนาคารแห่งประเทศไทย โดยส่วนของธนาคารมีสัดส่วนมูลค่าหลักประกันที่ใช้หักมูลหนี้ของสินเชื่อด้วยคุณภาพในการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญคิดเป็นร้อยละ 75.8 ของเงินให้สินเชื่อด้วยคุณภาพสำหรับสินเชื่อธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมและสินเชื่อเพื่อการเคหะทั้งหมด

บริษัทมีความเสี่ยงจากมูลค่าของหลักประกันที่เป็นอสังหาริมทรัพย์เหล่านี้ โดยมูลค่าของอสังหาริมทรัพย์จะขึ้นอยู่กับสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจเป็นหลัก การถดถอยของเศรษฐกิจอาจทำให้มูลค่าของอสังหาริมทรัพย์ลดลง ซึ่งอาจส่งผลให้บริษัทต้องเพิ่มการกันเงินสำรองค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ อันจะส่งผลต่อกำไรสุทธิและเงินกองทุนของบริษัท นอกจากนี้ การเข้าครอบครองหลักประกัน ยังต้องผ่านกระบวนการทางกฎหมายและการบังคับคดีที่ยุ่งยากและ ใช้เวลานาน อย่างไรก็ตาม บริษัทได้ติดตามขั้นตอนการทำงานด้านการบังคับคดีอย่างใกล้ชิด

3.1.4 ความเสี่ยงจากการด้อยค่าของสินทรัพย์รอการขาย

ความเสี่ยงจากการด้อยค่าของสินทรัพย์รอการขายเกิดจากการด้อยค่าของมูลค่าทรัพย์สินที่ยึดคืนจากลูกหนี้ค้างชำระเป็นเวลานาน หรือลูกหนี้ที่มีการปรับโครงสร้างหนี้ จากราคาทุนหรือมูลค่าที่จะได้รับแล้วแต่ราคาใดจะต่ำกว่า โดยบริษัทมีสินทรัพย์รอการขาย ณ สิ้นปี 2561 ซึ่งมีมูลค่าตามราคาต้นทุนทางบัญชีสุทธิหลังหักค่าเผื่อการด้อยค่า 10.86 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 0.004 ของสินทรัพย์รวม และค่าเผื่อการด้อยค่าคิดเป็นร้อยละ 52.2 ของมูลค่าสินทรัพย์รอการขายตามราคาต้นทุนทางบัญชี

■ แนวทางการบริหารความเสี่ยงจากการให้สินเชื่อ

คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงได้รับการแต่งตั้งให้ดูแลการบริหารความเสี่ยงจากการให้สินเชื่อในภาพรวมของพอร์ตสินเชื่อ ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบในการกำหนดกลยุทธ์ หลักเกณฑ์ และข้อจำกัดต่างๆ ในการบริหารความเสี่ยงจากการให้สินเชื่อ รวมถึงให้ข้อเสนอแนะแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ คณะกรรมการยังมีหน้าที่ในการติดตามและทบทวนความเสี่ยงจากการให้สินเชื่อในระดับภาพรวม รวมถึงรายงานข้อมูลความเสี่ยงจากการให้สินเชื่อที่มีความสำคัญให้แก่คณะกรรมการของแต่ละบริษัทได้รับทราบ

ในขณะที่ความเสี่ยงจากการให้สินเชื่อซึ่งจะอยู่ที่บริษัทย่อยที่ทำธุรกิจการให้สินเชื่อ โดยความเสี่ยงจากการให้สินเชื่อเฉพาะด้านในระดับรายการของบริษัทย่อยต่างๆ อยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของคณะกรรมการพิจารณาสินเชื่อ และคณะกรรมการพิจารณาสินเชื่อที่มีปัญหา ซึ่งคณะกรรมการพิจารณาสินเชื่อจะทำหน้าที่ดูแลการพิจารณาและอนุมัติสินเชื่อ สำหรับธุรกรรมที่มีความเสี่ยงอยู่ในระดับต่ำสามารถได้รับการพิจารณาจากบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งจาก

คณะกรรมการพิจารณาสินเชื่อเพื่อดูแลความเสี่ยงจากการให้สินเชื่อและคณะกรรมการพิจารณาสินเชื่อที่มีปัญหาทำหน้าที่ติดตามและกับการค้างชำระของสินเชื่อที่มีปัญหาและสินทรัพย์รอการขายอย่างใกล้ชิด

กระบวนการประเมินความเสี่ยงที่ประกอบด้วยการวิเคราะห์ลูกหนี้ การจัดอันดับเครดิต การวิเคราะห์โอกาส การผิมนัดชำระและความเสียหาย การวิเคราะห์การกระจุกตัวของสินเชื่อและเงินกองทุนที่ใช้ในการรองรับความเสี่ยงจากการให้สินเชื่อ เป็นแนวทางปฏิบัติที่สำคัญของบริษัท โดยบริษัทได้ตระหนักถึงความสำคัญของกระบวนการประเมินความเสี่ยง ดังนั้น การดำเนินงานด้านเครดิตทั้งหมดจะอยู่ภายใต้กระบวนการอนุมัติสินเชื่อที่เป็นมาตรฐานโดยอาศัยหลักเกณฑ์ในการจัดอันดับเครดิตของสินเชื่อต่างๆ ในส่วนของสินเชื่อรายย่อยได้ใช้การจัดอันดับเครดิตโดยการพิจารณาถึงลักษณะที่คล้ายคลึงกันของสินเชื่อแต่ละราย โดยอาศัยการพิจารณาข้อมูลในภาพรวม สำหรับการพิจารณาอันดับเครดิตของสินเชื่อธุรกิจได้พิจารณาถึงลักษณะความเสี่ยงที่แตกต่างกันของแต่ละรายการธุรกรรมในรายละเอียด

การจัดการด้านความเสี่ยงจากการกระจุกตัวของสินเชื่อเป็นอีกปัจจัยสำคัญในการบริหารจัดการความเสี่ยงจากการให้สินเชื่อ หลักเกณฑ์ที่ใช้ในการควบคุมการกระจุกตัวของสินเชื่อได้ถูกจัดทำโดยคำนึงถึงความเหมาะสมและสอดคล้องกับการดำเนินธุรกิจและเงินกองทุนของบริษัท

บริษัทมีมาตรการและข้อจำกัดของการบริหารความเสี่ยงด้านสินเชื่อที่ทั่วถึงและรัดกุม ซึ่งดูแลความเสี่ยงทั้งในระดับภาพรวมของพอร์ตสินเชื่อและระดับรายการ รวมถึงการติดตาม และจัดการกับสินเชื่อที่มีปัญหาและสินทรัพย์รอการขาย

3.2 ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง

ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง คือ ความเสี่ยงที่บริษัทไม่สามารถปฏิบัติตามภาระผูกพันในการชำระเงินเมื่อครบกำหนด เนื่องจากไม่สามารถเปลี่ยนสินทรัพย์เป็นเงินสด หรือไม่สามารถจัดหาเงินทุนใหม่มาให้ได้เพียงพอต่อความต้องการภายในระยะเวลาที่กำหนดซึ่งอาจทำให้เกิดความเสียหายต่อธนาคารได้ ความเสี่ยงด้านสภาพคล่องเกิดจากปัจจัยทั้งภายในและภายนอก โดยปัจจัยภายในขึ้นอยู่กับโครงสร้างของสินทรัพย์และหนี้สิน และการสำรองสินทรัพย์สภาพคล่องเพื่อนำมาใช้รองรับความต้องการ ส่วนปัจจัยภายนอกขึ้นอยู่กับภาวะสภาพคล่องของตลาดและความเชื่อมั่นของผู้ฝากเงินเป็นหลัก

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทมีสินทรัพย์สภาพคล่องจำนวน 64,046.99 ล้านบาท ประกอบด้วยเงินสดจำนวน 1,191.80 ล้านบาท เทียบกับ 1,324.81 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2560 รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิจำนวน 54,071.39 ล้านบาท เทียบกับ 44,647.15 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2560 และเงินลงทุนชั่วคราว 8,792.84 ล้านบาท เทียบกับ 7,125.98 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2560

บริษัทมีความเสี่ยงจากความไม่สอดคล้องกันของสินทรัพย์และหนี้สินในระยะสั้นตามอายุสัญญา (Maturity Mismatch) อยู่ในระดับปานกลาง โดยหลังจากปรับพฤติกรรมที่เกิดขึ้นในอดีตของเจ้าหนี้และลูกหนี้เมื่อครบกำหนดสัญญาแล้ว เช่น การไม่ได้รับเงินตามสัญญา หรือการฝากต่อเมื่อครบกำหนด ซึ่งความไม่สอดคล้องกันของสินทรัพย์และหนี้สินในระยะสั้นตามอายุสัญญาที่ไม่เกิน 1 ปี พบว่าธนาคารมีสินทรัพย์ตามอายุสัญญามากกว่าหนี้สินตามอายุสัญญาเป็นจำนวน 57,371.55 ล้านบาท นอกจากนี้ธนาคารยังมีเงินกู้ยืมในกรณีฉุกเฉิน กระแสเงินสดจากการดำเนินงาน รวมถึงเงินกู้ยืมระหว่างธนาคาร ซึ่งเพียงพอที่จะรองรับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้

โครงสร้างเงินทุนของบริษัท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 มีเงินรับฝาก 193,108.31 ล้านบาท หนี้ระยะยาว (ทั้งด้อยสิทธิและไม่ด้อยสิทธิ) รวมมูลค่าคงเหลือทั้งสิ้น 18,680.00 ล้านบาท และหนี้ระยะสั้น รวมมูลค่า 31,000.00 ล้านบาทและมีตัวแลกเปลี่ยนรวมมูลค่า 5,876.92 ล้านบาท

■ แนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง

การบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่องอยู่ภายใต้การดูแลของคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง โดยหน่วยธุรกิจที่เกี่ยวข้องจะมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการฐานะสภาพคล่องในแต่ละวัน ให้สอดคล้องและเป็นไปตามนโยบายบริหารความเสี่ยงของธนาคาร รวมถึงตามเกณฑ์ของทางการ

นโยบายหลักในการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่องประกอบด้วย การบริหารจัดการโครงสร้างกระแสเงินสด การกระจุกตัวของเงินฝาก ปริมาณการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องเพื่อรองรับสถานการณ์ด้านสภาพคล่องที่มีความรุนแรง (Liquidity Coverage Ratio: LCR) การดำรงแหล่งที่มาของเงินให้สอดคล้องกับการใช้ไปของเงิน (Net Stable Funding Ratio: NSFR) กลยุทธ์การบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่องได้พิจารณาถึงสภาพคล่องในตลาด รวมทั้งผลกระทบต่อสถานะความเสี่ยงของธนาคารในกรณีที่เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ไม่ได้คาดการณ์ขึ้น ในส่วนของความเสี่ยงจากความไม่สอดคล้องกันของกระแสเงินสดจากสินทรัพย์และหนี้สินตามอายุสัญญา (Maturity Mismatch) และระดับของสินทรัพย์สภาพคล่องจะต้องถูกติดตามอย่างสม่ำเสมอ การจัดหาแหล่งเงินทุนและการกระจุกตัวของแหล่งเงินทุนจะต้องถูกวางแผนเพื่อให้ความเสี่ยงและผลตอบแทนอยู่ในระดับที่เหมาะสม รวมถึงการทดสอบภาวะวิกฤตด้านสภาพคล่องในสถานการณ์จำลองต่างๆ นอกจากนี้แผนฉุกเฉินสำหรับการบริหารจัดการสภาพคล่องในภาวะวิกฤตเศรษฐกิจได้ถูกจัดทำขึ้นเพื่อให้สามารถนำมาใช้ได้ทันเวลา ผ่านแผนฉุกเฉินเพื่อการบริหารสภาพคล่องในยามวิกฤติ (Liquidity Contingency Plan)

3.3 ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของราคา

ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของราคา คือ ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงของราคาของตราสารและอัตราดอกเบี้ย ซึ่งจะมีผลทำให้เกิดความผันผวนต่อรายได้หรือเงินกองทุนของบริษัทหรือการเปลี่ยนแปลงในมูลค่าปัจจุบันของสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินของบริษัท

3.3.1 ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าตราสารทุนและกองทุนรวมอีทีเอฟ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทมีเงินลงทุนสุทธิในตราสารทุนเป็นจำนวน 1,360.13 ล้านบาท แบ่งเป็นตราสารทุนที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์มีมูลค่าตามราคาตลาดจำนวน 299.56 ล้านบาท และกองทุนรวมอีทีเอฟซึ่งมีมูลค่าตามราคาตลาดจำนวน 780.28 ล้านบาท และตราสารทุนที่ไม่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์มีมูลค่าตามราคาต้นทุนทางบัญชีสุทธิหลังหักค่าเผื่อการด้อยค่าจำนวน 219.51 ล้านบาท

ในปี 2561 บริษัทมีกำไรจากการลงทุนในหลักทรัพย์เป็นจำนวนทั้งสิ้น 486.78 ล้านบาท ในขณะเดียวกันบริษัทมีผลขาดทุนจากส่วนต่างระหว่างมูลค่ายุติธรรมตามราคาตลาดของหลักทรัพย์จดทะเบียน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 กับราคาทุนของหลักทรัพย์ ที่ไม่ได้รับรู้ในกำไรขาดทุนตามมาตรฐานการลงบัญชีหลักทรัพย์เพื่อขายจำนวน 88.53 ล้านบาท

(1) ความเสี่ยงจากตราสารทุนที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์และกองทุนรวมอีทีเอฟ

สำหรับเงินลงทุนในตราสารทุนที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์และกองทุนรวมอีทีเอฟ บริษัทมีความเสี่ยงจากความผันผวนของราคาหลักทรัพย์ในตลาด โดยมีเงินลงทุนเผื่อขาย (Available for Sale) จำนวน 1,140.62 ล้านบาท ซึ่งจะส่งผลต่อกำไรขาดทุนของบริษัทก็ต่อเมื่อมีการขายหลักทรัพย์ออกไป อย่างไรก็ตามการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของราคาจะส่งผลกระทบกับเงินกองทุนในส่วนของผู้ถือหุ้นทันที ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทมีผลขาดทุนที่ยังไม่รับรู้ในกำไรขาดทุนจากการตีมูลค่าตามราคาตลาดเป็นจำนวน 88.53 ล้านบาท

บริษัทได้นำเอาแบบจำลอง Value at Risk มาใช้วัดความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของราคาของเงินลงทุนในหลักทรัพย์จดทะเบียนและรายงานให้กับผู้บริหารระดับสูงในสายงานที่เกี่ยวข้องและคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงเป็น

รายวัน Value at Risk บอกถึงผลขาดทุนสูงสุดของพอร์ตเงินลงทุนที่สามารถเกิดขึ้น ณ ระดับความเชื่อมั่นและช่วงระยะเวลาที่กำหนดในอนาคต ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 เงินลงทุนในหลักทรัพย์จดทะเบียนของบริษัทมีค่า Value at Risk สำหรับระยะเวลา 90 วันตามกรอบระยะการลงทุน และ ณ ความเชื่อมั่นร้อยละ 99.0 เท่ากับ 206.52 ล้านบาท เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับ 192.28 ล้านบาท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 สาเหตุหลักมาจากการการปรับเพิ่มขึ้นของปัจจัยความเสี่ยงระหว่างปี นอกจากนี้ บริษัทยังได้กำหนดวงเงินการเตือนความเสี่ยง (Trigger Limits) ประเภทต่างๆ เพื่อใช้ในการควบคุมและติดตามความเสี่ยง เช่น วงเงินการกระจุกตัว วงเงินจำกัดขาดทุน เป็นต้น

(2) ความเสี่ยงจากตราสารทุนที่ไม่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์

บริษัทมีเงินลงทุนทั่วไปในหลักทรัพย์ประเภททุนที่ไม่ได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์เป็นจำนวน 219.51 ล้านบาท ลดลงจาก 420.36 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2560 จากการขายตราสารทุนบางส่วน ปัจจุบันบริษัทไม่มีนโยบายที่จะลงทุนเพิ่มเติมในหลักทรัพย์ที่ไม่จดทะเบียน แต่มุ่งเน้นการติดตามคุณภาพของหลักทรัพย์อย่างต่อเนื่องและขายหลักทรัพย์ออกเมื่อมีโอกาสที่เหมาะสม

3.3.2 ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ย

ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ ความเสี่ยงจากโครงสร้างสินทรัพย์และหนี้สินที่มีดอกเบี้ย และความเสี่ยงจากมูลค่าตลาดตราสารหนี้

(1) ความเสี่ยงจากโครงสร้างสินทรัพย์และหนี้สินที่มีดอกเบี้ย

ความเสี่ยงจากโครงสร้างสินทรัพย์และหนี้สินที่มีดอกเบี้ย เกิดจากการกำหนดการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยของสินทรัพย์และหนี้สินของบริษัทที่ไม่พร้อมกัน (Interest Rate Mismatch) ซึ่งหากอัตราดอกเบี้ยในตลาดเปลี่ยนแปลงไป อาจทำให้ต้องรับภาระต้นทุนดอกเบี้ยจ่ายที่สูงขึ้นเมื่อเทียบกับดอกเบี้ยรับ ส่งผลทำให้ส่วนต่างของอัตราดอกเบี้ยที่ได้รับลดลงและกระทบต่อกำไรและเงินกองทุนของบริษัทได้

คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง ทำหน้าที่เป็นเสมือนคณะกรรมการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินในการควบคุมดูแลการบริหารความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ยที่เกิดจากความแตกต่างของโครงสร้างอัตราดอกเบี้ยดังกล่าว โดยควบคุมดูแลโครงสร้างกำหนดเวลาของสินทรัพย์และหนี้สินที่มีดอกเบี้ยให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทมีโครงสร้างสินทรัพย์และหนี้สินที่มีดอกเบี้ย แบ่งตามระยะเวลาการเปลี่ยนดอกเบี้ยดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

สินทรัพย์และหนี้สิน	เปลี่ยนดอกเบี้ยภายใน 1 เดือน	เปลี่ยนดอกเบี้ยภายใน 2-12 เดือน	เปลี่ยนดอกเบี้ยภายใน 1-2 ปี	เปลี่ยนดอกเบี้ยภายหลัง 2 ปี	รวม
สินทรัพย์	116,622.31	61,300.41	44,445.62	71,049.78	293,418.11
หนี้สิน	(88,951.01)	(140,258.40)	(15,878.10)	(8,985.29)	(253,072.80)
ส่วนต่าง	28,671.30	(78,957.99)	28,567.52	62,064.48	40,345.31

ทั้งนี้ บริษัทมีส่วนต่างของสินทรัพย์และหนี้สินในระยะเปลี่ยนดอกเบี้ยภายใน 1 ปี โดยมีหนี้สินมากกว่าสินทรัพย์ในช่วงระยะเปลี่ยนดอกเบี้ยภายใน 2-12 เดือนเป็นจำนวน 78,957.99 ล้านบาท ซึ่งเมื่อพิจารณาจากแนวโน้มอัตราดอกเบี้ยที่มีแนวโน้มที่จะปรับเพิ่มขึ้นอย่างค่อยเป็นค่อยไป ความแตกต่างของโครงสร้างอัตราดอกเบี้ยของบริษัทอยู่ภายใต้ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้

(2) ความเสี่ยงจากมูลค่าตลาดของตราสารหนี้

ความเสี่ยงจากมูลค่าตลาดของตราสารหนี้เกิดจากการที่มูลค่าตลาดของตราสารหนี้ประเภทกำหนดอัตราดอกเบี้ยแบบคงที่อาจลดลง เนื่องมาจากการขึ้นของอัตราดอกเบี้ย เพราะอัตราผลตอบแทนของตราสารหนี้ในตลาดสูงขึ้น ราคาตลาดของตราสารหนี้จึงต้องปรับลดลงเพื่อให้ผลตอบแทนเท่ากับตลาด

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทมีเงินลงทุนในตราสารหนี้รวม 7,643.18 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก 5,741.68 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2560 โดยมีค่าระยะเวลาเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (Duration) ของพันธบัตรเฉลี่ยอยู่ที่ 0.30 ปี เพิ่มขึ้นจาก ณ สิ้นปี 2560 ซึ่งอยู่ที่ 0.21 ปี ขณะที่ค่าระยะเวลาเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (Duration) ของหุ้นกู้เฉลี่ยอยู่ที่ 1.39 ปี เพิ่มขึ้นจาก ณ สิ้นปี 2560 ซึ่งอยู่ที่ 0.98 ปี อย่างไรก็ตาม ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของราคาของเงินลงทุนในตราสารหนี้ยังจัดว่าอยู่ในระดับปานกลาง และยังคงเป็นไปตามวัตถุประสงค์ในการรักษาสภาพคล่องให้เป็นไปตามเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทย

■ แนวทางการบริหารความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของราคา

คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงรับผิดชอบในการบริหารและควบคุมความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของราคา โดยหน่วยธุรกิจที่เกี่ยวข้องมีหน้าที่ในการบริหารจัดการความเสี่ยงพอร์ตของหน่วยธุรกิจนั้นภายใต้หลักเกณฑ์และข้อกำหนดที่กำหนดโดยคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง หน่วยงานกำกับดูแลความเสี่ยงเฉพาะด้านถูกจัดตั้งขึ้นเพื่อให้มีหน้าที่ดูแลในด้านต่างๆ สำหรับธุรกรรมที่มีความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของราคาที่สูง เช่น การกำหนดหลักเกณฑ์การลงทุน อำนาจในการตัดสินใจลงทุน และคู่ค้า เป็นต้น

เพื่อให้การบริหารความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของราคาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของราคาที่เหมาะสมจะถูกนำมาประยุกต์ใช้ ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของราคาของทั้งสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินของบริษัทจะถูกประเมินโดยแบบจำลอง Value at Risk รวมถึงวิธีการที่เหมาะสมกับลักษณะของความเสี่ยงแต่ละประเภท นอกจากนี้บริษัทยังได้ใช้กระบวนการ Back Testing ในการตรวจสอบความถูกต้องของแบบจำลอง Value at Risk และการประเมินความเสี่ยงภายใต้ภาวะวิกฤติ (Stress Testing) เพื่อใช้ประกอบการวัดความเสี่ยงในกรณีที่ตัวแปรจากแบบจำลองได้ถูกกำหนดให้อยู่ในเหตุการณ์ที่เลวร้ายที่สุด ทั้งนี้วัตถุประสงค์ในการทำธุรกรรมรวมถึงสภาพคล่องของหลักทรัพย์จะต้องได้รับการประเมินความเสี่ยงและบริหารจัดการอย่างเพียงพอ

ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยจะถูกวิเคราะห์ในรูปของการกำหนดการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยของสินทรัพย์และหนี้สินของบริษัทที่ไม่พร้อมกัน (Interest Rate Mismatch) และผลกระทบที่เกิดกับรายได้ดอกเบี้ยสุทธิของบริษัทภายใต้สถานการณ์จำลองต่างๆ

ฐานะความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของราคาที่มีความซับซ้อน เช่น ตราสารอนุพันธ์ จะถูกบริหารจัดการด้วยความระมัดระวัง ซึ่งความเสี่ยงด้านอนุพันธ์จะถูกวิเคราะห์โดยพิจารณาความเสี่ยงพื้นฐานเพื่อเข้าใจถึงสถานะความเสี่ยงได้อย่างชัดเจน นอกจากนี้นโยบายบริหารความเสี่ยงทางด้านตราสารอนุพันธ์ได้ถูกจัดทำขึ้นเพื่อให้การควบคุมและบริหารความเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับความซับซ้อนของตราสารอนุพันธ์นั้น

3.4 ความเสี่ยงจากการปฏิบัติงาน

โดยอ้างอิงจากคำจำกัดความของ The Bank for International Settlements โดย Basel Committee on Banking Supervision และตามแนวปฏิบัติแห่งธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง การบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ (Operational Risk) หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากความผิดพลาดหรือความไม่เพียงพอของกระบวนการทำงาน บุคลากร ระบบงาน หรือปัจจัยภายนอก โดยรวมถึงความเสี่ยงด้านกฎหมายและการทุจริต อันเป็นผลให้เกิดความเสียหาย

ทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน เช่น ชื่อเสียงและการสูญเสียโอกาสทางธุรกิจ บริษัทตระหนักดีว่าความเสี่ยงด้านการปฏิบัติการเป็นความเสี่ยงหนึ่งที่อาจมีผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจของบริษัท จึงได้ให้ความสำคัญในการบริหารจัดการความเสี่ยงและพัฒนาวิธีการบริหารความเสี่ยงอย่างต่อเนื่องเพื่อลดความเสี่ยงและความเสียหายที่อาจเกิดจากการปฏิบัติงาน

■ แนวทางการบริหารความเสี่ยงจากการปฏิบัติงาน

คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงของบมจ.ทิสโก้ไฟแนนเชียลกรุ๊ป เป็นผู้วางกรอบของแนวนโยบายการบริหารความเสี่ยง ประเมินและควบคุมความเสี่ยงโดยรวมของบริษัท โดยมีหน่วยงานบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการทำหน้าที่สนับสนุนและผลักดันให้ทุกหน่วยงานปฏิบัติตามกรอบนโยบายเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการที่กำหนดไว้ รวมถึงการดำเนินการเพื่อให้มั่นใจว่ามีการจัดวางระบบควบคุมภายในสำหรับแต่ละธุรกิจอย่างพอเพียงมีหน่วยงานกำกับทำหน้าที่ดูแลให้หน่วยธุรกิจปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อบังคับของทางการ มีหน่วยงานบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทำหน้าที่วิเคราะห์ความเสี่ยงและให้คำแนะนำกับหน่วยงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และหน่วยงานธุรกิจเพื่อให้มั่นใจว่ามีระดับการควบคุมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในระดับที่เหมาะสม และมีหน่วยงานตรวจสอบภายในทำหน้าที่ตรวจสอบและให้ความเชื่อมั่นต่อระบบควบคุมภายในและบริหารความเสี่ยงทั้งหมดอย่างเป็นอิสระภายใต้การกำกับโดยคณะกรรมการตรวจสอบ (Audit Committee)

ในปี 2561 บริษัทมีการขยายการดำเนินธุรกิจออกไปในหลายๆ ด้าน ทั้งในการขยายช่องทางการให้บริการด้านดิจิทัลและการออกผลิตภัณฑ์ใหม่ ซึ่งส่งผลให้ความเสี่ยงจากด้านปฏิบัติการเพิ่มขึ้นตามการขยายตัวของธุรกิจ อย่างไรก็ตาม บริษัทได้กำหนดหลักเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงสำหรับธุรกิจใหม่ขึ้นเพื่อตรวจสอบและให้มั่นใจว่าความเสี่ยงที่เกิดจากผลิตภัณฑ์ใหม่และการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญเหล่านั้นได้รับการจัดการให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ก่อนการเริ่มดำเนินการ นอกจากนี้ เพื่อรองรับการขยายตัวทางธุรกิจรวมถึงแนวโน้มการทุจริตที่มีพฤติกรรมการณ์ซับซ้อนมากขึ้น นอกเหนือจากการดำเนินการอย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับกระบวนการในการบริหารจัดการความเสี่ยงที่เกิดจากการทุจริตอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อพิจารณากำหนดแผนการลดความเสี่ยงด้านทุจริต ให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ในปี 2561 บริษัทได้ริเริ่มพัฒนาระบบที่ใช้ในการตรวจจับรายการทุจริตหรือรายการผิดปกติ (Transaction Fraud Monitoring) เพื่อเพิ่มศักยภาพของกระบวนการในการเฝ้าติดตามรายการและตรวจจับรายการที่มีความผิดปกติประเภทต่างๆ ที่เกิดขึ้นเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของการทำรายการและสามารถดำเนินการลดความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นได้ทั้งกับลูกค้าและทิสโก้ได้

ในกระบวนการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการของบริษัทที่มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องนั้น เริ่มตั้งแต่การสร้างวัฒนธรรม การบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ โดยสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางในการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการและกำหนดให้ทุกหน่วยงานมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบและบริหารจัดการความเสี่ยงที่เกี่ยวกับการปฏิบัติการของหน่วยงานภายใต้ความรับผิดชอบของตนเอง โดยมีหน่วยงานบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการทำหน้าที่บริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการในภาพรวมของทั้งบริษัท และสนับสนุน ติดตามและกำกับดูแลทุกหน่วยงานให้ดำเนินการตามแนวทางการบริหารความเสี่ยงที่กำหนด ในขั้นตอนการดำเนินการเกี่ยวกับการประเมินความเสี่ยงด้านปฏิบัติการนั้น จะมีการระบุความเสี่ยงที่สำคัญ ประเมินประสิทธิภาพของการควบคุม และกำหนดแผนในการลดหรือป้องกันความเสี่ยงรวมถึงการกำหนดตัวชี้วัดความเสี่ยง (Key Risk Indicator) เพื่อควบคุมให้ความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ตามความเหมาะสมกับธุรกิจ (Risk Appetite) ทั้งนี้ ผลของการประเมินความเสี่ยงในภาพรวมมีการรายงานให้คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและคณะกรรมการตรวจสอบรับทราบ

อย่างไรก็ดี เนื่องจากในปัจจุบัน เทคโนโลยีสารสนเทศได้เข้ามามีบทบาทในการดำเนินธุรกิจของบริษัทรวมถึงการขยายช่องทางการให้บริการในรูปแบบดิจิทัลที่เพิ่มมากขึ้น ซึ่งอาจส่งผลให้ระดับความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศรวมถึงความเสี่ยงจากภัยคุกคามด้านไซเบอร์เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ในปี 2561 ภายใต้การบริหารจัดการแบบรวมศูนย์ของบริษัท

บริษัทได้จัดตั้งหน่วยงานบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อกำกับดูแลความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นการเฉพาะ เพื่อให้สามารถประเมินความเหมาะสมและประสิทธิภาพของการควบคุมความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศติดตามระดับความเสี่ยงผ่านตัวชี้วัดความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT Key Risk Indicator) เพื่อจัดการให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ และกำหนดแนวทางการบริหารความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ ยังมีการจัดตั้งคณะกรรมการความเสี่ยงเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อกำกับดูแลความมีประสิทธิภาพของการบริหารความเสี่ยงเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศอีกด้วย

ในส่วนของการบริหารจัดการข้อผิดพลาดหรือความเสียหายที่เกิดจากการปฏิบัติงานซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการนั้น บริษัทจัดให้มีระบบงานที่ใช้ในการบันทึกรายงานข้อผิดพลาดเพื่อให้มีกระบวนการในการแก้ไขปรับปรุงอย่างเป็นระบบและทันการณ์ รวบรวมจัดทำฐานข้อมูลข้อผิดพลาดและความเสียหายที่สามารถใช้ในการวิเคราะห์เพื่อนำมาใช้ในการพิจารณาแนวทางลดความเสี่ยง ลดระดับของอัตราความผิดพลาดที่เกิดขึ้น หรือเพื่อใช้ในการติดตามและกำกับดูแลเพื่อให้เกิดการปรับปรุงประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานให้ดีขึ้น นอกจากนี้ บริษัทมีการกำหนดแนวปฏิบัติตลอดจนอำนาจในการพิจารณาและอนุมัติชดเชยค่าเสียหายที่เกิดขึ้นกับลูกค้า เพื่อให้มีมาตรฐานในการปฏิบัติงานและเป็นธรรมต่อลูกค้า ทั้งนี้ สรุปภาพรวมของข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นในบริษัท รวมถึงรายการข้อผิดพลาดที่มีสาระสำคัญและสรุปรายงานเกี่ยวกับการชดเชยค่าเสียหายให้แก่ลูกค้า ได้มีการนำเสนอรายงานให้คณะกรรมการที่เกี่ยวข้องรับทราบและพิจารณา กำหนดแนวทางในการแก้ไขตามความเหมาะสมแล้วแต่กรณี ในส่วนของกระบวนการจัดการข้อร้องเรียนนั้น บริษัทจัดให้มีช่องทางในการรับเรื่องร้องเรียนและกำหนดมาตรการการจัดการข้อร้องเรียนเพื่อให้สามารถยุติข้อร้องเรียนได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ข้อร้องเรียนที่ได้รับผ่านทางช่องทางต่างๆ จะได้รับการวิเคราะห์และสรุปผลเพื่อรายงานให้ผู้บริหารและคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องรับทราบ รวมถึงพิจารณาปรับปรุงกระบวนการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพตามความเหมาะสมต่อไป ในปี 2561 บริษัทมีแผนการพัฒนาประสิทธิภาพของกระบวนการรับและจัดการข้อร้องเรียนให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น

โดยที่บริษัทเป็นกลุ่มธุรกิจที่มีการให้บริการทางการเงินกับลูกค้า การดำเนินธุรกิจอย่างต่อเนื่องเพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อการให้บริการลูกค้าจึงเป็นเรื่องที่บริษัทให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ทิสโก้ได้พัฒนาแผนและเตรียมความพร้อมในการรองรับการดำเนินธุรกิจอย่างต่อเนื่อง (Business Continuity Plan) ในทุกระบบงานที่เกี่ยวข้องกับธุรกรรมหลักหรือธุรกรรมที่มีความสำคัญ เพื่อมิให้เกิดการหยุดชะงักในการดำเนินธุรกิจ การกำหนดกระบวนการในการบริหารจัดการเพื่อให้สามารถกู้คืนระบบงานสำคัญให้พร้อมใช้งานภายในระยะเวลาที่กำหนด บริษัทมีการจัดให้มีการทดสอบเป็นประจำสม่ำเสมอเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับรู้และเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบและการดำเนินการในกรณีที่เกิดเหตุฉุกเฉิน นอกจากนี้ บริษัทตระหนักถึงผลกระทบที่อาจมีต่อความปลอดภัยของพนักงาน ลูกค้า คู่ค้า หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องอื่นๆ จึงได้มีการกำหนดแผนรองรับสถานการณ์ฉุกเฉิน (Emergency Plan) ขึ้นเป็นส่วนหนึ่งของแผนการรองรับการดำเนินธุรกิจต่อเนื่อง เพื่อกำหนดมาตรการในการบริหารจัดการกรณีเกิดภาวะการณ์ฉุกเฉินในรูปแบบต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากเหตุการณ์ภายนอก โดยมีวัตถุประสงค์หลักในการรักษาความปลอดภัยและลดความเสี่ยงจากความสูญเสียใดๆ ที่อาจเกิดขึ้น โดยในการส่งเสริมและเพิ่มประสิทธิภาพของการดำเนินการตามแผนการดำเนินธุรกิจอย่างต่อเนื่องนั้น บริษัทได้กำหนดแผนและพัฒนาช่องทางการสื่อสารในช่วงการเกิดสถานการณ์ฉุกเฉินระหว่างผู้บริหารกับพนักงาน รวมถึงช่องทางการสื่อสารกับบุคคลภายนอก เพื่อให้สามารถสื่อสารให้รับทราบถึงสถานการณ์และแนวทางดำเนินการขององค์กรได้อย่างทันทั่วถึง

ด้วยสถานการณ์ปัจจุบันที่ภัยคุกคามด้านไซเบอร์เป็นประเด็นความเสี่ยงที่มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นซึ่งอาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อการดำเนินธุรกิจขององค์กรทั้งในรูปของผลกระทบที่เป็นตัวเงินหรือผลกระทบทางด้านชื่อเสียงขององค์กรหรือผลกระทบอื่นๆ บริษัทตระหนักถึงผลกระทบของภัยคุกคามดังกล่าวและเตรียมความพร้อมสำหรับแนวทางป้องกันรวมถึงแผนการรองรับภัยคุกคามด้านไซเบอร์กรณีเกิดผลกระทบจากเหตุดังกล่าว มีการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับบุคลากรขององค์กรเกี่ยวกับรูปแบบของภัยคุกคามด้านไซเบอร์อย่างสม่ำเสมอผ่านการจัดอบรมสัมมนา การปิดประกาศในที่ต่างๆ

รวมถึงการประกาศข้อมูลข่าวสารบนหน้าเว็บไซต์ขององค์กร เพื่อสร้างการตระหนักรู้ หลีกเลี่ยงหรือลดโอกาสจากการได้รับผลกระทบจากภัยคุกคามด้านไซเบอร์ นอกจากนี้ ยังมีการศึกษาความเป็นไปได้ของรูปแบบของอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ (Cyber Crime) ตลอดจนติดตามและประเมินความเสี่ยงด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและความเสี่ยงทางไซเบอร์อย่างต่อเนื่อง เพื่อปรับปรุงคุณภาพของการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ เพิ่มความแข็งแกร่งของมาตรการการรักษาความปลอดภัยรวมถึง จัดให้มีแผนการรองรับและแผนการสื่อสารทั้งภายในองค์กรและภายนอกองค์กรให้เหมาะสม ในปี 2561 บริษัทฯ ได้ให้มีการทดสอบความพร้อมขององค์กรในการรับมือภัยจากอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์โดยจำลองโจมตีสถานการณ์ขึ้นและทดสอบความพร้อมทั้งในด้านเทคนิคและด้านธุรกิจ (Cyber Drill) โดยผู้เข้าร่วมทดสอบประกอบด้วยกลุ่มผู้บริหารระดับสูง หัวหน้าหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงหน่วยงานที่รับผิดชอบในการติดต่อ ดูแล หรือให้ข้อมูลข่าวสารกับลูกค้า บุคคลภายนอก รวมถึงการให้ข้อมูลผ่านสื่อสาธารณะต่างๆ เจ้าหน้าที่ด้าน IT ตลอดจนคณะเจ้าหน้าที่ทำหน้าที่รับมือภัยคุกคามด้านไซเบอร์ (Incident Response Team) เพื่อให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเตรียมพร้อมและรับทราบถึงแนวทางในการรับมือกับภัยอาชญากรรมทางไซเบอร์ในกรณีที่เกิดเหตุการณ์ได้อย่างเหมาะสม

3.5 ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์

ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ คือ ความเสี่ยงอันเกิดจากการกำหนดแผนกลยุทธ์และการปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์อย่างไม่เหมาะสม หรืออาจเป็นความไม่สอดคล้องระหว่างกลยุทธ์ นโยบาย เป้าหมาย โครงสร้างองค์กร การแข่งขัน และทรัพยากรขององค์กร ซึ่งในท้ายที่สุดจะส่งผลกระทบต่อรายได้และเงินกองทุนของบริษัท

3.5.1 ความเสี่ยงจากภาวะเศรษฐกิจ และการแข่งขันในธุรกิจ

แม้บริษัทฯ จะมีการกระจายตัวของแหล่งรายได้ไปในหลาย ๆ ธุรกิจที่มีแนวโน้มดี ซึ่งธุรกิจส่วนใหญ่มีความผันแปรไป กับภาวะเศรษฐกิจ ทางด้านธุรกิจเข้าซื้อมีความผันผวนกับภาวะเศรษฐกิจ และสภาพการแข่งขันของธุรกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งระดับ การเจริญเติบโตของการบริโภคเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อการเติบโตของเงินให้สินเชื่อและคุณภาพของสินเชื่อ หากภาวะเศรษฐกิจเกิดการชะลอตัว หรือสภาพการแข่งขันที่รุนแรงขึ้น จะส่งผลกระทบต่อปริมาณธุรกรรมและรายได้ของบริษัท อย่างไรก็ตาม บริษัทมีส่วนแบ่งทางการตลาดอยู่ในภาวะที่ดีและมีสถานะความได้เปรียบในการแข่งขันธุรกิจ จึงทำให้ผลกระทบที่มีไม่มากนัก

นอกจากนี้ ในส่วนของเงินลงทุนประเภทตราสารทุนของบริษัทนั้น ยังมีความสัมพันธ์อย่างมากกับแนวโน้มทางเศรษฐกิจโดยรวมและภาวะการขยายตัวของตลาดทุน รวมถึงความเชื่อมั่นของนักลงทุนในตลาด หากปัจจัยทางเศรษฐกิจดี มีภาวะความมั่นคงสูง ราคาหลักทรัพย์ควรจะปรับตัวขึ้นอย่างมาก และส่งผลดีต่อกำไรของบริษัท ในทางกลับกันหากมีปัจจัยลบที่รุนแรง และไม่คาดคิดเกิดขึ้น เช่น การเกิดสงคราม ก่อการร้าย หรือภัยพิบัติทางธรรมชาติ รวมถึงนโยบายของภาครัฐ ที่ส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นทางเศรษฐกิจในอนาคต ราคาหลักทรัพย์อาจปรับตัวลงได้อย่างมากและส่งผลทำให้กำไรของบริษัทลดลง ทั้งนี้ ผลกระทบนี้ครอบคลุมไปถึงธุรกิจนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์และธุรกิจการจัดจำหน่ายหลักทรัพย์ที่ขึ้นอยู่กับภาวะของตลาดหลักทรัพย์ด้วย อย่างไรก็ตาม รายได้จากธุรกิจนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ขึ้นอยู่กับปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ ในขณะที่ระดับราคาของหลักทรัพย์เองอาจส่งผลกระทบไม่มากนัก บริษัทมีการป้องกันความเสี่ยงโดยใช้โครงสร้างต้นทุนแบบแปรผันในธุรกิจหลักทรัพย์ ซึ่งช่วยลดผลกระทบของรายได้จากความเสี่ยงจากเหตุการณ์ไม่แน่นอนของตลาดหลักทรัพย์

สำหรับธุรกิจการจัดการกองทุนมีปัจจัยความเสี่ยงทางธุรกิจที่สำคัญ คือ การแข่งขันในด้านราคา แต่มีความเสี่ยงจากภาวะเศรษฐกิจน้อยกว่าธุรกิจอื่น เนื่องจากรายได้จากธุรกิจมาจากค่าธรรมเนียมที่คำนวณจากมูลค่าของสินทรัพย์สุทธิ (NAV) ผลกำไรหรือขาดทุนของการลงทุนโดยกองทุนไม่ได้ส่งผลกระทบโดยตรงให้กับบริษัท แต่อาจส่งผลกระทบต่ออัตรารวมของกำไรสุทธิหากขนาดของกองทุนลดลง

3.5.2 ความเสี่ยงจากความเพียงพอของเงินกองทุน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 ในการคำนวณความเพียงพอของเงินกองทุนตามเกณฑ์ Basel III ธนาคารดำรงเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงตามเกณฑ์การดำรงเงินกองทุนตามวิธี Internal Rating Based Approach (IRB) ซึ่งอัตราเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยง (BIS Ratio) อยู่ที่ร้อยละ 22.91 โดยยังคงสูงกว่าอัตราเงินกองทุนขั้นต่ำร้อยละ 10.375 ที่กำหนดโดยธนาคารแห่งประเทศไทย ในขณะที่เงินกองทุนชั้นที่ 1 และชั้นที่ 2 ต่อสินทรัพย์เสี่ยงของธนาคารอยู่ที่ร้อยละ 17.85 และร้อยละ 5.06 ตามลำดับ โดยอัตราส่วนการดำรงเงินกองทุนชั้นที่ 1 ดังกล่าวยังคงสูงกว่าอัตราขั้นต่ำร้อยละ 7.875 ในขณะที่ บล. ทิสโก้ มีเงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิต่อหนี้สินทั่วไป (NCR) อยู่ที่ร้อยละ 105.91 ซึ่งยังคงสูงกว่าอัตราขั้นต่ำที่สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์กำหนดไว้ที่ร้อยละ 7.00

นอกจากการดำรงเงินกองทุนตามเกณฑ์ของ ธปท. บริษัทได้ดำเนินการวัดความเสี่ยงและดำรงเงินกองทุนภายใน (ICAAP) ซึ่งได้ประเมินเงินกองทุนความเสี่ยงขึ้นจากแบบจำลองภายใน โดยประเมินว่าบริษัทควรมีเงินกองทุนเพื่อรองรับความเสี่ยงไว้เป็นจำนวน 14,795.51 ล้านบาท ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 40.1 ของเงินกองทุนรวมภายใต้เกณฑ์ Basel III - IRB ที่ 36,890.19 ล้านบาท โดยยังมีเงินกองทุนส่วนเกินสำหรับรองรับความเสี่ยงและขยายธุรกิจในอนาคตอีกเป็นจำนวน 22,094.68 ล้านบาท

3.5.3 ความเสี่ยงจากผลการดำเนินงานของบริษัทย่อย

เนื่องจากบริษัทมีวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งเพื่อไปลงทุนในบริษัทอื่นและไม่มีการดำเนินธุรกิจอื่นใด ผลการดำเนินงานของบริษัทจะเกิดขึ้นจากผลการดำเนินงานของบริษัทที่บริษัทไปลงทุน ดังนั้นความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นกับบริษัทจึงเป็นความเสี่ยงจากการประกอบธุรกิจของบริษัทย่อย ความเสี่ยงจากการประกอบธุรกิจของบริษัทย่อย หมายความว่า ความเสี่ยงในการประกอบธุรกิจของธนาคารทิสโก้ ที่เป็นบริษัทแกนของบริษัทและการประกอบธุรกิจของบริษัทย่อยอื่น ทั้งนี้ บริษัทได้เข้าถือหุ้นทั้งหมดในบริษัทย่อยจำนวน 8 บริษัท รวมทั้งธนาคารทิสโก้ โดยรายได้ส่วนใหญ่ของบริษัทจะมาจากเงินปันผลรับจากบริษัทย่อย ดังนั้น หากบริษัทย่อยมีผลการดำเนินงานที่ไม่ดี อาจส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานโดยรวมของบริษัท ทำให้บริษัทไม่สามารถจ่ายเงินปันผลในอัตราที่เหมาะสมให้แก่ผู้ถือหุ้นได้

บริษัทจะรับรู้ส่วนแบ่งกำไรจากบริษัทย่อยทั้งหมดซึ่งรวมถึงส่วนแบ่งกำไรจากธนาคารทิสโก้ด้วย ในงวดปี 2561 ธนาคารทิสโก้และบริษัทย่อยอื่นมีกำไรสุทธิ 6,423.46 ล้านบาท โดยจำนวนดังกล่าวได้รวมส่วนแบ่งกำไรจากบริษัทย่อยอื่นนอกจากธนาคารทิสโก้จำนวน 1,513.70 ล้านบาท แม้ว่าในปัจจุบันบริษัทย่อยจะมีผลการดำเนินธุรกิจที่ดีและสามารถสร้างกำไรให้กับบริษัท แต่บริษัทได้ตระหนักถึงความสำคัญของการเลือกบริษัทที่จะลงทุนในอนาคต ดังนั้นที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทจึงได้กำหนดนโยบายการลงทุนของบริษัท โดยจะลงทุนในธุรกิจที่ช่วยเสริมศักยภาพในการแข่งขันให้กับบริษัท อีกทั้งพิจารณาจากแนวโน้มของธุรกิจ อุตสาหกรรม การแข่งขันและศักยภาพในการทำกำไรระยะยาว และเน้นการควบคุมความเสี่ยงแบบระยะยาว

รายได้สุทธิจากบริษัทย่อยอื่นนอกจากของธนาคารทิสโก้คิดเป็นร้อยละ 26.5 ของรายได้สุทธิของธนาคารทิสโก้และบริษัทย่อยอื่น ดังนั้นผลการดำเนินงานของบริษัทย่อยจึงมีความสำคัญอย่างมากต่อผลกำไรรวม รายได้หลักจากบริษัทย่อยอื่นประกอบด้วยรายได้ค่านายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการจากธุรกิจวาณิชธนกิจ และรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการจากธุรกิจจัดการกองทุน ซึ่งรายได้ค่านายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ และรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการจากธุรกิจวาณิชธนกิจมาจากการดำเนินงานของบล. ทิสโก้ ในขณะที่รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการจากธุรกิจจัดการกองทุนมาจากการดำเนินงานของบลจ.ทิสโก้

ธุรกิจของบริษัทขึ้นอยู่กับภาวะกิจกรรมในตลาดเงินและภาวะเศรษฐกิจโดยรวมเป็นหลัก อย่างไรก็ตาม ความเสี่ยงจากธุรกิจหลักทรัพย์และธุรกิจจัดการกองทุนของบริษัทจะส่งผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไรในแต่ละปี แต่จะไม่ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อเงินกองทุน เนื่องจากเป็นธุรกิจที่เน้นการให้บริการมากกว่าการให้สินเชื่อหรือการลงทุน

ระบบการควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยงของบริษัทมีการรวมศูนย์อยู่ที่บริษัท โดยบริษัทจะ กำหนดนโยบายที่เป็นมาตรฐานเดียวกันให้บริษัทในเครือนำไปปฏิบัติใช้ นอกจากนี้ บริษัทยังส่งผู้แทนเข้าเป็นกรรมการ ในบริษัทย่อยในจำนวนมากกึ่งหนึ่งของกรรมการทั้งหมด และมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายที่สำคัญในการดำเนิน ธุรกิจ โดยแผนการดำเนินธุรกิจในแต่ละปีของบริษัทย่อยในกลุ่มจะต้องได้รับอนุมัติจากบริษัท

■ แนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านกลยุทธ์

คณะกรรมการบริหารและผู้บริหารระดับสูงเป็นผู้ดูแลความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ของบริษัทโดยตรง โดยอาศัยแนวปฏิบัติ ในการจัดการเชิงกลยุทธ์ที่ดีที่สามารถสนองตอบต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมเชิงธุรกิจ รวมถึงเหตุการณ์ภายนอกที่ ไม่ได้คาดการณ์อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งวิสัยทัศน์และพันธกิจ (Vision and Mission Statement) ของบริษัทได้สะท้อนให้เห็นถึง ทิศทางการดำเนินธุรกิจของบริษัทรวมทั้งแนวทางในการกำหนดกลยุทธ์และนโยบายของบริษัท ทั้งนี้ กระบวนการต่างๆ ได้ถูก สร้างขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกในการกำหนดกลยุทธ์การวางแผนธุรกิจ การจัดการทรัพยากรบุคคล การวัดผลการดำเนินงาน รวมไปถึง ระบบงานสนับสนุนหลักเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพในส่วนของการตรวจสอบความเสี่ยงด้านกลยุทธ์จะถูกตรวจสอบใน ระดับของคณะกรรมการของบริษัท

แนวปฏิบัติขององค์กรและแนวปฏิบัติทางธุรกิจได้พิจารณาถึงการนำหลักการและแนวทางในการกำกับดูแล กิจการที่ดีมาปรับใช้เพื่อรักษาสิทธิและผลประโยชน์ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) โดยโครงสร้างการกำกับดูแล กิจการที่ดีประกอบด้วยนโยบายการกำกับดูแลกิจการและระบบควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะถูกประเมินและ ทบทวนเป็นประจำ

ในการบริหารและควบคุมความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ บริษัทจัดให้มีการจัดทำแผนกลยุทธ์เพื่อกำหนด ทิศทางการดำเนินธุรกิจ สำหรับช่วงเวลา 3 ปีข้างหน้าควบคู่ไปกับการทำแผนงบประมาณ โดยจะทำการทบทวน แผนอย่างต่อเนืองทุกปี และติดตามผลเพื่อเทียบกับแผนงานที่วางไว้เป็นรายเดือน

4. ทรัพย์สินที่ใช้ในการประกอบธุรกิจ

4.1 สินทรัพย์ถาวรหลักที่ใช้ในการประกอบธุรกิจ

ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

กลุ่มทิสโก้มีที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2561 ดังนี้ โดยบริษัทและบริษัทย่อยเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์และไม่มีภาระผูกพันใดๆ

(หน่วย: ล้านบาท)

รายการ	ลักษณะกรรมสิทธิ์	ภาระผูกพัน	มูลค่า	
			2560	2561
ที่ดิน				
ราคาทุน	เจ้าของ	ไม่มี	17.51	17.51
อาคารและอาคารชุดสำนักงาน				
ราคาทุนเดิม	เจ้าของ	ไม่มี	697.73	746.83
ส่วนที่ตีราคาใหม่	เจ้าของ	ไม่มี	2,585.86	2,477.10
เครื่องตกแต่ง ติดตั้ง คอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์				
ราคาทุน	เจ้าของ	ไม่มี	1,153.76	1,183.60
ยานพาหนะ				
ราคาทุน	เจ้าของ	ไม่มี	156.80	164.31
รวม			4,611.66	4,589.35
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม			(1,958.46)	(1,597.12)
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ สุทธิ			2,653.20	2,992.23

สัญญาเช่าระยะยาว

1. สัญญาเช่า

บริษัทย่อยได้เข้าทำสัญญาเช่าดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการเช่าอาคารสำนักงานและสาขา ซึ่งสัญญามีอายุประมาณ 1-15 ปี ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2561 บริษัทย่อยมีจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายในอนาคตทั้งสิ้นภายใต้สัญญาเช่าดำเนินงานที่บอกเลิกไม่ได้ โดยมีรายละเอียดดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

รายการ	จ่ายชำระภายใน	ณ วันที่ 31 ธันวาคม	
		2560	2561
อาคารสำนักงานและสาขา	ไม่เกิน 1 ปี	213	192
	มากกว่า 1 ถึง 5 ปี	319	281
	มากกว่า 5 ปี	70	56
รวม		602	529

2. สัญญาเช่าระหว่างบริษัทและบริษัทย่อย

กลุ่มทิสโก้มีการเช่าห้องชุดระหว่างกัน อาคารทิสโก้ทาวเวอร์ เพื่อใช้เป็นสำนักงาน โดยมีการคิดค่าเช่าระหว่างกันในอัตราตลาดและมีระยะเวลาการเช่าคราวละ 1-3 ปี โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

รายการ	ผู้เช่า	ผู้ให้เช่า	พื้นที่เช่า (ตารางเมตร)
ห้องชุดสำนักงานอาคารทิสโก้ทาวเวอร์	บริษัทหลักทรัพย์ ทิสโก้ จำกัด	บริษัท ทิสโก้ไฟแนนเชียลกรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	3,405.39
ห้องชุดสำนักงานอาคารทิสโก้ทาวเวอร์	บริษัท ทิสโก้ อินฟอร์เมชั่น เทคโนโลยี จำกัด	บริษัท ทิสโก้ไฟแนนเชียลกรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	2,149.59
ห้องชุดสำนักงานอาคารทิสโก้ทาวเวอร์	ธนาคารทิสโก้ จำกัด (มหาชน)	บริษัท ทิสโก้ไฟแนนเชียลกรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	1,286.47
ห้องชุดสำนักงานอาคารทิสโก้ทาวเวอร์	ศูนย์การเรียนรู้ ทิสโก้ จำกัด	บริษัท ทิสโก้ไฟแนนเชียลกรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	590.00
ห้องชุดสำนักงานอาคารทิสโก้ทาวเวอร์	บริษัทหลักทรัพย์ที่ปรึกษาการลงทุน ดอยซ์ ทิสโก้ จำกัด	บริษัท ทิสโก้ไฟแนนเชียลกรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	375.00
ห้องชุดสำนักงานอาคารทิสโก้ทาวเวอร์	บริษัท ทิสโก้ อินชัวร์نس โซลูชั่น จำกัด	บริษัท ทิสโก้ไฟแนนเชียลกรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	948.91

4.2 เงินให้สินเชื่อ

นโยบายการจัดชั้นสินทรัพย์

สินทรัพย์จัดชั้นของกลุ่มทิสโก้ประกอบด้วยเงินให้สินเชื่อและลูกหนี้ เงินลงทุน และทรัพย์สินรอการขาย โดยกลุ่มทิสโก้มีนโยบายจัดชั้นสินทรัพย์ตามเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทย และสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งสรุปการจัดชั้นสินทรัพย์ของบริษัทย่อยที่ประกอบธุรกิจธนาคาร ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 ได้ดังนี้

ตารางแสดงสินทรัพย์จัดชั้นตามประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทย

(หน่วย: ล้านบาท)

ลูกหนี้	เงินให้สินเชื่อ และลูกหนี้	เงินลงทุน	เงินลงทุนใน ลูกหนี้ที่รับ โอนมา	ทรัพย์สินรอ การขาย	รวม	ร้อยละ
จัดชั้นปกติ	264,469	-	-	-	264,469	92.0
จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ	16,533	-	-	-	16,533	5.8
จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน	3,356	-	-	-	3,356	1.2
จัดชั้นสงสัย	1,536	-	-	-	1,536	0.5
จัดชั้นสงสัยจะสูญ	1,417	36	13	12	1,478	0.5
รวม	287,311	36	13	12	287,372	100.0

นโยบายการตั้งสำรองค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ

ในชั้นต่ำกลุ่มทิสโก้ปฏิบัติตามข้อกำหนดของธนาคารแห่งประเทศไทย และสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ในการจัดชั้นและตั้งสำรองค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้กำหนดอัตราการจัดตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญตามระดับชั้นของเงินให้สินเชื่อไว้ดังต่อไปนี้

1. สินทรัพย์จัดชั้นสูญ ให้ตัดออกจากบัญชี
2. สินทรัพย์จัดชั้นสงสัยจะสูญ ให้กันเงินสำรองในอัตราร้อยละ 100
3. สินทรัพย์จัดชั้นสงสัย ให้กันเงินสำรองในอัตราไม่ต่ำกว่าร้อยละ 100
4. สินทรัพย์จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน ให้กันเงินสำรองในอัตราไม่ต่ำกว่าร้อยละ 100
5. สินทรัพย์จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ ให้กันเงินสำรองในอัตราไม่ต่ำกว่าร้อยละ 2
6. สินทรัพย์จัดชั้นปกติ ให้กันเงินสำรองในอัตราไม่ต่ำกว่าร้อยละ 1

ทั้งนี้ ธนาคารแห่งประเทศไทยยังได้กำหนดวิธีการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ ซึ่งมีหลักเกณฑ์ในการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญสำหรับสินทรัพย์จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน สินทรัพย์จัดชั้นสงสัย และสินทรัพย์จัดชั้นสงสัยจะสูญ โดยให้กันเงินสำรองในอัตรา

ร้อยละ 100 ของส่วนต่างระหว่างมูลหนี้กับมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับจากลูกหนี้ หรือ มูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับจากหลักประกัน รวมถึงการกันสำรองเป็นกลุ่มลูกหนี้ (Collective Approach) แทนการกันสำรองรายบัญชีได้สำหรับกลุ่มลูกหนี้ที่มีความเสี่ยงด้านเครดิตที่เหมือนกัน

ปัจจุบันกลุ่มทิสโก้มีนโยบายในการกันเงินสำรองเป็นกลุ่มลูกหนี้ (Collective Approach) สำหรับกลุ่มลูกหนี้ที่มีความเสี่ยงด้านเครดิตที่เหมือนกัน และมีข้อมูลความเสียหายในอดีตอย่างเพียงพอ โดยกลุ่มทิสโก้ได้กำหนดระดับการกันสำรองอย่างระมัดระวัง จากการประเมินความเสียหายที่เกิดขึ้นในอดีต

นโยบายการตั้งสำรองค่าเผื่อหนี้การด้อยค่าของทรัพย์สิน

การตั้งสำรองค่าเผื่อการลดค่าของทรัพย์สินจะพิจารณาจากข้อบ่งชี้การด้อยค่าตามมาตรฐานบัญชีและการประมาณมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนในอนาคต

นโยบายการรับรู้และระงับรับรู้รายได้

ดอกเบี้ยของเงินให้สินเชื่อรับรู้เป็นรายได้ตามเกณฑ์คงค้างจากยอดเงินต้นที่ค้างชำระ รายได้จากสัญญาเช่าซื้อ สัญญาเช่าการเงินและสินเชื่อจำนำทะเบียนยานพาหนะรับรู้เป็นรายได้ตลอดระยะเวลาการผ่อนชำระตามวิธีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง

บริษัททยอยมีนโยบายหยุดบันทึกรายได้ดอกเบี้ยค้างรับสำหรับเงินให้สินเชื่อธุรกิจที่ผิดนัดชำระดอกเบี้ยเกินกำหนดหนึ่งเดือน และสำหรับเงินให้สินเชื่อประเภทอื่นที่ผิดนัดชำระดอกเบี้ยเกินกว่าสามเดือนนับจากวันครบกำหนดชำระและจะยกเลิกรายการดอกเบี้ยค้างรับที่ได้นับที่บัญชีเป็นรายได้แล้วนั้นออกจากบัญชี สำหรับการบันทึกรายได้ดอกเบี้ยรับหลังจากนั้นจะบันทึกตามเกณฑ์เงินสด

กรณีเงินให้สินเชื่อเพื่อซื้อหลักทรัพย์ซึ่งค้างชำระดอกเบี้ยเกินกว่ากำหนดสองเดือนจะหยุดรับรู้ดอกเบี้ยเป็นรายได้ และจะรับรู้ดอกเบี้ยจากเงินให้สินเชื่อดังกล่าวตามเกณฑ์เงินสด

ทั้งนี้ บริษัททยอยจะรับรู้ดอกเบี้ยเป็นรายได้ตามเกณฑ์คงค้างอีกเมื่อบริษัททยอยได้รับชำระหนี้ที่ค้างเกินกำหนดชำระแล้ว

ในกรณีที่ดอกเบี้ยหรือส่วนลดได้คิดรวมอยู่ในตัวเงินหรือเงินให้สินเชื่อแล้ว ดอกเบี้ยหรือส่วนลดดังกล่าวจะบันทึกเป็นรายได้รอตัดบัญชีและตัดจำหน่ายเป็นรายได้เฉลี่ยเท่าๆ กันตลอดอายุของตัวเงินหรือระยะเวลาของเงินให้สินเชื่อ

4.3 เงินลงทุน

รายละเอียดของมูลค่าเงินลงทุนแสดงในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ข้อ 3.4 เงินลงทุน

นโยบายเกี่ยวกับการลงทุนในหลักทรัพย์

ข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายการลงทุนในหลักทรัพย์ได้แสดงไว้ในส่วนที่ 1 หัวข้อที่ 2 การประกอบธุรกิจของแต่ละสายธุรกิจ หัวข้อย่อย 2.3

การบริหารความเสี่ยงจากการลงทุน

กลุ่มทิสโก้จะกระจายความเสี่ยงจากการลงทุนไม่ให้กระจุกตัวในหลักทรัพย์หนึ่งเกินสมควร โดยจะเน้นที่ความเหมาะสมของโอกาสของการลงทุนในขณะนั้นว่า เอื้ออำนวยในด้านผลตอบแทนและความเสี่ยงอย่างไร นอกจากนี้บริษัทยังมีระบบการบริหารความเสี่ยงที่สามารถรวบรวมความเสี่ยงจากการลงทุนในทุกๆ ด้านเข้าด้วยกัน เพื่อพิจารณาถึงระดับของความเสี่ยงว่าเหมาะสมกับความเพียงพอของเงินกองทุน และทิศทางของโอกาสของผลตอบแทนและความเสี่ยงจากเงินลงทุนแต่ละประเภทหรือไม่อย่างไร เพื่อให้สามารถปรับตัวไปตามทิศทางที่ถูกต้องได้อย่างทันท่วงที

รายละเอียดของระบบการบริหารความเสี่ยง ได้กล่าวไว้ในส่วนที่ 1 หัวข้อที่ 3 ปัจจัยความเสี่ยง

การตั้งสำรองค่าเผื่อการด้อยค่า

กลุ่มทิสโก้ตั้งสำรองค่าเผื่อการด้อยค่าของเงินลงทุนตามมาตรฐานบัญชี โดยเงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อค้าแสดงตามมูลค่ายุติธรรม และบันทึกการเปลี่ยนแปลงมูลค่าของหลักทรัพย์เป็นรายการกำไรหรือขาดทุนสุทธิในงบกำไรขาดทุนเงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขายทั้งที่ถือไว้เป็นเงินลงทุนชั่วคราวและระยะยาวแสดงตามมูลค่ายุติธรรม และบันทึกการเปลี่ยนแปลงมูลค่าหลักทรัพย์ดังกล่าวเป็นรายการแยกต่างหากในส่วนของผู้ถือหุ้นจนกระทั่งจำหน่ายหลักทรัพย์จึงบันทึกการเปลี่ยนแปลงมูลค่านั้นในงบกำไรขาดทุน

มูลค่ายุติธรรมของหลักทรัพย์ในความต้องการของตลาดคำนวณจากราคาเสนอซื้อหลังสุด ณ สิ้นวันทำการสุดท้ายของงวดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มูลค่ายุติธรรมของตราสารหนี้ของรัฐบาลและรัฐวิสาหกิจและตราสารหนี้ภาคเอกชน คำนวณโดยใช้สูตรที่กำหนดโดยธนาคารแห่งประเทศไทยโดยใช้อัตราผลตอบแทนของสมาคมตลาดตราสารหนี้ไทยหรือของสถาบันการเงินอื่น มูลค่ายุติธรรมของหน่วยลงทุนคำนวณจากมูลค่าสินทรัพย์สุทธิ (Net Asset Value)

ในกรณีที่มีการโอนเปลี่ยนประเภทเงินลงทุน กลุ่มทิสโก้จะปรับเปลี่ยนราคาของเงินลงทุนใหม่โดยใช้มูลค่ายุติธรรม ณ วันที่โอนเปลี่ยนประเภทเงินลงทุน ผลแตกต่างระหว่างราคาตามบัญชีและมูลค่ายุติธรรม ณ วันที่โอนได้บันทึกเป็นรายการกำไร (ขาดทุน) ในงบกำไรขาดทุน หรือบันทึกการเปลี่ยนแปลงมูลค่าเงินลงทุนในงบแสดงฐานะการเงิน

4.4 การลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วมค้า

รายละเอียดของการลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วมค้าแสดงในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ข้อ 3.5 เงินลงทุนในบริษัทย่อยและการร่วมค้า

นโยบายการลงทุนและการบริหารงาน

บริษัทมีนโยบายการลงทุนที่สร้างผลตอบแทนเพียงพอเมื่อคำนึงถึงความเสี่ยงที่เกิดขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มสูงสุดให้กับบริษัทและผู้ถือหุ้น นโยบายการลงทุนของบริษัทแบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ การลงทุนเชิงกลยุทธ์ และการลงทุนเพื่อผลตอบแทน

1) การลงทุนเชิงกลยุทธ์ (Strategic Investment)

การลงทุนเชิงกลยุทธ์เป็นการลงทุนในบริษัทย่อยหรือบริษัทร่วม เพื่อให้บรรลุตามพันธกิจ กลยุทธ์ และแผนการดำเนินธุรกิจของกลุ่มทิสโก้ โดยบริษัทจะลงทุนเชิงกลยุทธ์เพื่อให้บริษัทมีอำนาจควบคุมบริษัทนั้นๆ ให้เป็นไปตามแนวทางการดำเนินธุรกิจและการกำกับดูแลกิจการของกลุ่ม

บริษัทจะลงทุนในบริษัทที่มีแนวโน้มธุรกิจที่ดีและเพิ่มมูลค่าให้กับธุรกิจของกลุ่ม การลงทุนจะพิจารณาจากผลตอบแทนและความเสี่ยงในระยะยาว ตลอดจนความเหมาะสมและความสามารถในการสร้างผลกำไร และไม่มีข้อขัดแย้งทางผลประโยชน์

บริษัทย่อยที่อยู่ภายใต้การลงทุนของบริษัทจะต้องปฏิบัติตามนโยบายการกำกับดูแลกิจการของบริษัทอย่างเคร่งครัด โดยนโยบายดังกล่าวครอบคลุมถึง โครงสร้างการกำกับดูแลกิจการ กลยุทธ์ธุรกิจและการบริหารจัดการ การบริหารความเสี่ยง และควบคุม ตลอดจนงานสนับสนุนอื่นที่กำหนดโดยบริษัท

2) การลงทุนเพื่อผลตอบแทน

การลงทุนเพื่อผลตอบแทนมีวัตถุประสงค์เพื่อแสวงหาผลตอบแทน และการบริหารสภาพคล่อง โดยจะลงทุนในตราสารทางการเงินและหลักทรัพย์ประเภทต่างๆ เช่น ตราสารหนี้ ตราสารทุน ตราสารกึ่งหนี้กึ่งทุน และกองทุนรวม เป็นต้น

การลงทุนเพื่อผลตอบแทนจะพิจารณาจากความเสี่ยงและผลตอบแทน สภาพคล่องของตราสาร ความเพียงพอของเงินทุน และระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้

บริษัทจะลงทุนเฉพาะตราสารทางการเงินและหลักทรัพย์ที่บริษัทมีความเข้าใจเพียงพอเกี่ยวกับความเสี่ยงและผลตอบแทนของหลักทรัพย์นั้น ซึ่งรวมถึงระบบบริหารความเสี่ยงที่ดี

ตารางแสดงรายละเอียดเงินลงทุนในบริษัทย่อย และบริษัทร่วมค้า

(หน่วย: ล้านบาท)

ชื่อบริษัท	ทุนชำระแล้ว ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	วิธีราคาทุน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561
ธนาคารทิสโก้ จำกัด (มหาชน)	9,216	17,641
บริษัทหลักทรัพย์ ทิสโก้ จำกัด	1,000	1,075
บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน ทิสโก้ จำกัด	100	110
บริษัท ไฮเวย์ จำกัด	100	273
บริษัท ทิสโก้ อินฟอร์เมชั่น เทคโนโลยี จำกัด	20	22
บริษัท ทิสโก้ อินซัวรันส์ โซลูชั่น จำกัด	100	137
บริษัท ไพรมัส ลิสซิ่ง จำกัด ¹	3	33 ²
บริษัท ศูนย์การเรียนรู้ทิสโก้ จำกัด จำกัด	5	5
บริษัท ออล-เวย์ส จำกัด	700	700
บริษัท ทิสโก้ ไทเกียว ลิสซิ่ง จำกัด ³	60	73
เงินลงทุนในบริษัทย่อย และบริษัทร่วมค้า-สุทธิ		20,069

¹ หยุดดำเนินการ และอยู่ระหว่างกระบวนการชำระบัญชี

² หักค่าเผื่อการด้อยค่าของเงินลงทุน

³ บริษัทร่วมค้า

5. ข้อพิพาททางกฎหมาย

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทและบริษัทย่อยมีคดีที่ยังไม่สิ้นสุดซึ่งเป็นผลจากการประกอบธุรกิจปกติ 37 คดี โดยทั้งหมดเป็นคดีที่เกิดจากการประกอบธุรกิจธนาคารพาณิชย์ (ธนาคารทิสโก้) และธุรกิจจัดการกองทุน (บลจ.ทิสโก้) มีทุนทรัพย์รวมประมาณ 334.15 ล้านบาท ซึ่งน้อยกว่าร้อยละ 5 ของส่วนของผู้ถือหุ้น มีรายละเอียดคดีดังต่อไปนี้

(1) คดีที่ฟ้องธนาคารทิสโก้ 35 คดี (ทุนทรัพย์รวม 333.43 ล้านบาท) มีรายละเอียดคดี ประกอบด้วยคดีที่อยู่ระหว่างขั้นตอนการดำเนินคดีและยังไม่ได้รับคำพิพากษา 15 คดี มีทุนทรัพย์รวม 77.94 ล้านบาท และคดีที่ธนาคารทิสโก้ได้รับการยกฟ้องโดยศาลชั้นต้นและ/หรือศาลอุทธรณ์แล้วแต่โจทก์ยังอุทธรณ์หรือฎีกาต่ออีก 20 คดี มีมูลค่าคดีรวมกัน 255.49 ล้านบาท แบ่งเป็น

- (1.1) คดีปกครอง 1 คดี มีทุนทรัพย์ 2.92 ล้านบาท ผู้ฟ้องคดีเป็นหน่วยงานของรัฐ ฟ้องธนาคารทิสโก้ในฐานะผู้ค้าประกันเพื่อเรียกให้รับผิดชอบตามหนังสือค้ำประกัน ธนาคารได้รับการยกฟ้องโดยศาลปกครองชั้นต้นแล้ว แต่โจทก์ยังฎีกาต่อ
- (1.2) คดีอาญา 1 คดี เป็นคดีที่โจทก์ฟ้องผู้ขายรถ ผู้ผลิตรถ และธนาคาร ร่วมกันในข้อหาฉ้อโกง หรือขายของโดยหลอกลวง โดยคดีอยู่ระหว่างขั้นตอนการดำเนินคดีและยังไม่ได้รับคำพิพากษา
- (1.3) คดีแพ่งอีก 33 คดี มีทุนทรัพย์รวมประมาณ 330.5 ล้านบาท ซึ่งประกอบด้วย 14 คดี ทุนทรัพย์รวม 77.94 ล้านบาทอยู่ระหว่างขั้นตอนการดำเนินคดีและยังไม่ได้รับคำพิพากษา และอีก 19 คดี ทุนทรัพย์รวมกัน 252.56 ล้านบาท ที่ธนาคารได้รับการยกฟ้องโดยศาลชั้นต้นและ/หรือศาลอุทธรณ์แล้ว แต่โจทก์ยังอุทธรณ์หรือฎีกาต่อ

(2) คดีที่ฟ้อง บลจ. ทิสโก้ 2 คดี (ทุนทรัพย์ 0.72 ล้านบาท) เป็นคดีที่อยู่ระหว่างขั้นตอนการดำเนินคดีและยังไม่ได้รับคำพิพากษา

รายละเอียดเพิ่มเติมปรากฏตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 3.37.2 คดีฟ้องร้อง ทั้งนี้ ฝ่ายบริหารของกลุ่มทิสโก้คาดว่า บริษัทหรือบริษัทย่อยจะไม่ได้รับผลเสียหายอย่างเป็นสาระสำคัญจากคดีฟ้องร้องและกรณีการถูกเรียกค่าเสียหายดังกล่าวข้างต้น ทั้งนี้ ไม่มีกรรมการ ผู้บริหาร หรือผู้ที่เกี่ยวข้องเป็นคู่ความกับบริษัทหรือบริษัทย่อยแต่อย่างใด

6. ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลสำคัญอื่น

6.1 ข้อมูลทั่วไป

- ชื่อบริษัท (ภาษาไทย) :** บริษัท ทีสโก้ไฟแนนเชียลกรุ๊ป จำกัด (มหาชน)
- (ภาษาอังกฤษ) :** TISCO Financial Group Public Company Limited
- ชื่อย่อหลักทรัพย์ :** TISCO
- ประเภทธุรกิจ :** ธุรกิจลงทุน (Holding Company)
- ที่ตั้งสำนักงานใหญ่ :** เลขที่ 48/49 อาคารทีสโก้ทาวเวอร์ ชั้น 21 ถนนสาทรเหนือ แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร 10500
- เลขทะเบียนบริษัท :** 0107551000223
- ทุนจดทะเบียน :** 8,007,032,950 บาท (แปดพันเจ็ดล้านสามหมื่นสองพันเก้าร้อยห้าสิบบาทถ้วน)
- ทุนเรียกชำระแล้ว :** 8,006,554,830 บาท (แปดพันหกล้านห้าแสนห้าหมื่นสี่พันแปดร้อยสามสิบบาทถ้วน)
ประกอบด้วย หุ้นสามัญ 800,645,624 หุ้น (แปดร้อยสี่แสนหกแสนสี่หมื่นห้าพันหกร้อยยี่สิบสี่หุ้น)
หุ้นบุริมสิทธิ 9,859 หุ้น (เก้าพันแปดร้อยห้าสิบบาทถ้วน)
โดยมีมูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 10.00 บาท
- Home Page :** www.tisco.co.th
- โทรศัพท์ :** (66) 2633 6000
- โทรสาร :** (66) 2633 6880
- บุคคลอ้างอิง**
- นายทะเบียน** : บริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (แห่งประเทศไทย) จำกัด
- หลักทรัพย์** : เลขที่ 93 ถนนรัชดาภิเษก แขวงดินแดง เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร 10400
โทรศัพท์ 0 2009 9000 โทรสาร 0 2009 9991
SET Contact Center: 0 2009 9999
อีเมล: SETContactCenter@set.or.th
เว็บไซต์: www.set.or.th/tsd
- ผู้สอบบัญชี :** นางสาวสมใจ คุณปสุต ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขที่ 4499
บริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด
เลขที่ 193/136-137 อาคารเลครัชดา ชั้น 33 ถนนรัชดาภิเษกตัดใหม่ กรุงเทพมหานคร 10110
โทรศัพท์ (66) 2264 0777 โทรสาร (66) 2264 0789-90

6.2 ข้อมูลสำคัญอื่น

ไม่มี